

XXXVI
Literària

**Mostra
Literària del
Maresme**

Sant Vicenç de Montalt 2019

MOSTRA
LITERÀRIA

DEL MARESME
XXXVI EDICIO

Mostra Literària del Maresme XXXVI Edició. Sant Vicenç de Montalt 2019
Edita: Consell Comarcal del Maresme. Mataró, novembre 2019
Disseny sistema gràfic i cobertes: Carme Vives
Correcció: Ester Sancho
Maquetació: Mònica Marcet
Impressió: Impremta Graupera
Dipòsit Legal: B 24294-2019

PRESENTACIÓ

Que la història del Maresme no s'escriu sense els seus narradors, els seus assagistes i els seus poetes és un fet que admet poca discussió. Les lletres sempre han reclamat el seu espai dins la cartografia d'una Comarca que ha inspirat artistes, paisatgistes, escenògrafs i, naturalment, lletraferits.

La Mostra Literària del Maresme –que enguany arriba a la seva 36a edició– aprofundeix en aquesta realitat en la mesura que s'alça com un planter de narradores i narradors que asseguruen el llegat literari de plomes avui il·lustres. D'aquí la importància de gaudir d'un espai per donar sortida a veus del territori que tenen la virtut de mostrar-nos un dels béns més preuats: una història. Ja sigui en prosa, ja sigui en forma de poema, aquestes veus reclamen ser llegides.

Heus aquí una altra de les virtuts de la Mostra Literària: esdevenir l'atalaia que permeti donar a conèixer el talent maresmenc. Perquè –i tornem al principi– un territori no pot ser explicat i no pot ser entès sense veus creadores que s'expressen des de les essències d'aquest espai vital. Som el que llegim, diu la saviesa popular. Podria haver dit: som el que escrivim, i la cita hauria tingut la mateixa força i idèntica vigència.

Cal celebrar, doncs, la llarga vida d'aquesta Mostra. Però això, més que relaxar-nos, ens ha de fer pensar. Pensar en com millorar, en com potenciar i en com divulgar aquest llegat en forma de narracions i poemes que neixen del cor del nostre territori anomenat Maresme.

DAMIÀ DEL CLOT I TRIAS

President del Consell Comarcal del Maresme

BENVINGUDA

Enguany, per segona vegada en els darrers cinc anys, Sant Vicenç de Montalt torna a acollir una nova edició de la Mostra Literària del Maresme, un certamen que arriba a la seva XXXVI edició en un any especialment important per a la literatura catalana. Celebrem el centenari del naixement de Joan Brossa, un poeta en majúscules que entenia la creació poètica com quelcom que anava més enllà de qualsevol convencionalisme.

Un país és la seva cultura, i la cultura en gran part són les seves lletres. Sant Vicenç és un poble que estima la cultura i les lletres, i des de l'Ajuntament procurem recolzar les activitats de les entitats culturals i també d'organitzar-ne de pròpies. En la mateixa mesura, fomentem i potenciem la lectura i l'escriptura entre la ciutadania, i molt especialment entre els més petits en entorns favorables com la biblioteca i les escoles.

Els responsables polítics i la societat hem de vetllar plegats perquè la nostra cultura i la nostra llengua continuïn bategant amb força. Després de nosaltres, noves generacions s'expressaran de maneres diferents a nosaltres però, malgrat que a causa de la revolució digital fa anys que s'anuncia la fi de les paraules, dels llibres, no deixarà d'haver-hi lloc a la vida per a les lletres, els textos o la poesia.

Gràcies, doncs, a tots els participants a la XXXVI Mostra Literària del Maresme per donar-nos la possibilitat de mantenir viva l'esperança, la cultura i la literatura.

Espero i desitjo poder trobar ben aviat a les llibreries o a les parades de llibres, els contes, les novel·les i les poesies signades amb els noms i els cognoms dels que avui i altres anys han participat a la Mostra Literària de la nostra comarca.

JAVIER SANDOVAL CARRILLO
Alcalde de Sant Vicenç de Montalt

ÍNDIX

9. **La força de l'amor.** Jose Alcaina Costa, Jose Pedro Castro Zapatero, Carolina Guerrero Solves, David Medina Rodríguez, Sandra Daniela Stefano Martínez
15. **El neguit.** Carolina Sàenz Casals
19. **100 espelmes no caben en un pastís.** Ingrid Ribas Tenas
21. **La capsa màgica.** Manraj Kaur
23. **Diari d'un mosquit.** Judith Segura Torner
27. **Florentina.** Alba Geli Bertran
33. **Anna.** Neus Dresaire Loire
37. **Buscant un sentit.** Irati Jerez Guilera
41. **100 anys i un dia.** Júlia Llauger Vilà
45. **Ens trobem a la lluna.** Jana Vallcorba Rivas
51. **Ombres del passat.** Neus Fernández Benito
61. **El sepulturer.** Joan Carles Franquet Badia
69. **El cor dels números.** Núria Oliva i Barceló
83. **Ella.** Irene Tierz Domingo
84. **Les quatre estacions.** Marc Jiménez Domínguez
85. **Prou!.** Pep Hernandez Durany
86. **El bonic matí.** Paula Recio Llopis
88. **Rescriure el final.** Mariam HARRAK
91. **M'agradaria.** Aitana Fernández Corominas
92. **Càncer en l'espai-temps i més enllà.** Anna Miquel Currius
94. **Cançons de la natura.** Estel Pou Prim
100. **Morta en vida: torna a casa.** Alexandra Bertran Rabat
102. **El meu refugi de paper i tinta.** Anna Diaz Gras
110. **Sonets.** Joan Gimeno Conesa
118. **Arxipèlag de naufragis.** Pau Diaca

JOSE ALCAINA COSTA
JOSE PEDRO CASTRO ZAPATERO
CAROLINA GUERRERO SOLVES
DAVID MEDINA RODRÍGUEZ
SANDRA DANIELA STEFANO MARTÍNEZ

LA FORÇA DE L' AMOR

Una noia índia surt totes les tardes a passejar i a recollir flors pel camp. Sense que ella ho sàpiga, hi ha un vaquer que també, cada dia, l'observa des d'un turó.

Varen transcórrer els dies fins que el vaquer es va armar de valor i va assumir el risc.

Volia conèixer-la. Es va dir a si mateix que, l'endemà, baixaria del turó i es presentaria.

Quan l'índia estava distreta, el vaquer va baixar sigil·losament perquè ella no el veiés des de la llunyania i sortís corrents.

Quan estava a pocs metres de la xicota, li digué:

–Hola, no t'espantis, no vull fer-te cap mal.

L'índia, en un primer moment, es va quedar espantada i paralytzada, però de seguida va veure que el vaquer no tenia males intencions i va permetre que ell arribés fins a ella.

–Qui ets? Què vols?

–Em dic Johnny. Fa dies que et veig passejar des del turó i et volia conèixer perquè ets molt bonica.

–M'afalaga el que em dius, però no és possible que ens coneixem.

–Ho entenc, perdona si t'he molestat o espantat. Et prometo que no em tornaràs a veure, però et demano que no deixis de passejar cada dia per aquí. Puc saber, almenys, el teu nom?

–Sí, em dic Aroma, i ara si us plau ves-te'n, que no m'agradaria que et veiessin.

–Adéu, moltes gràcies per no delatar-me.

Aroma va seguir sortint a passejar cada dia amb el desig de tornar-se a trobar amb el vaquer. Aquest desig va anar creixent, dia rere dia, fins que ella va pujar al turó... I allà estava ell, amagat, com cada dia, observant-la.

Així van estar un llarg temps, veient-se d'amagat i establint un amor impossible.

Parlaven del futur i de la possibilitat de casar-se, fins que un dia van decidir que ho explicarien a les seves respectives famílies.

Es van donar uns dies i van quedar que es tornarien a veure la setmana següent per explicar-se què havien dit les famílies.

Es van retrobar i es van explicar les resolucions de les famílies. Aroma va comentar que els seus pares acceptaven l'enllaç, però que el comitè de savis de la seva tribu ho decidiria després de conèixer el pretendent.

Johnny, per por, no digué res als seus pares, però li va dir a Aroma que també estaven d'acord amb la boda.

Al capvespre de l'endemà, els dos van entrar al poble indi i es van dirigir a la tenda del comitè per conèixer-se. Durant el trajecte pel poble, Johnny va poder percebre mirades i actituds poc amistoses per part dels indis. Per a molts d'aquests joves era una ofensa que un vaquer blanc pogués casar-se amb una índia. Aroma, per la seva bellesa, era pretesa pels barons de la tribu.

Varen entrar a la tenda; hi havia una dotzena d'homes grans asseguts en cercle que, sense mostrar massa amabilitat, li van dir que s'assegués. Parlaven el seu idioma i Aroma anava traduint. Li van oferir una tassa de beuratge del qual en Johnny no va poder fer més d'un glop, perquè tenia un gust molt fort i perquè tenia l'estómac tancat. Va fer un esforç perquè no ho interpretessin com una ofensa.

Li van preguntar sobre ell, sobre la seva infància, la seva gent, el seu poble, els seus pares...Van voler saber si mai havia participat en alguna batalla contra els indis. I sobretot van insistir molt en el suposat consentiment dels seus pares.

Johnny va intentar contestar de forma convincent i digué tot allò que ell pensava que els indis volien sentir, sabent que mentia sobre els seus pares i la seva gent.

El comitè no va mostrar cap entusiasme i van estar debatent durant uns minuts. Al final, el cap de la tribu va mirar Aroma i va assentir amb el cap. Abans de deixar-los sortir, li van col·locar un penjoll a en Johnny com a mostra d'acceptació.

Per últim li van fer jurar lleialtat i fidelitat al seu poble, a la seva gent i a Aroma.

Van acordar que la cerimònia se celebraria al cap d'una setmana, coincidint amb l'arribada de la primavera, que per als indis simbolitza la fertilitat.

Abans d'anar-se'n del poble, la parella va haver d'anar tenda per tenda a presentar-se a tot el poble. Van rebre ofrenes i algunes mirades receloses. En la civilització índia, les sentències del comitè no es discuteixen i es respecten, però això no treu que hi haguessin indis molestos.

Aroma va acompanyar el seu futur espòs fins als afores del poble i aquest va cavalcar, amb el seu cavall, fins arribar al poble.

En el poble indi, durant la setmana, varen fer els preparatius a mode d'ofrenes i van teixir vestits per a les índies. Els barons van sortir a caçar més peces del que era habitual.

La tradició dictava que es feia una gran foguera, es rostia la carn, i el xaman de la tribu conduïa la cerimònia amb balls i rituals ancestrals. Era una cerimònia festiva, però al mateix temps, molt solemne.

Va arribar el dia. Johnny va deixar el seu cavall a les portes del poble, on els nens de la tribu el van anar a rebre i li van posar un penjoll a mode d'ofrena.

El dia va transcórrer tal com estava organitzat. A primera hora del matí tot el poble es va reunir per rebre la parella. Alguns dels joves indis van haver de ser obligats a assistir-hi. Van fer el ritual a ritme de timbals i les dones índies els van brindar danses nupcials. Tot seguit, el cap de la tribu i del comitè va fer una sèrie d'invocacions perquè la parella tingués un bon futur. La cerimònia va continuar amb la participació del xaman, que els declarà en matrimoni.

Van prosseguir amb una gran foguera per rostir la carn, i sense que en Johnny ho sospités, aquest fet canviaria el transcurs del dia i el destí de la parella. La foguera, de grans dimensions, va produir molta combustió i una conseqüent columna de fum negre que es podia divisar des de quilòmetres de distància. Un vaquer que va veure el fum, per curiositat, es va apropar a l'origen del foc. A mesura que s'hi anava apropant es va adonar que el fum sortia del poble indi. De forma sigil·losa va arribar fins a pocs metres de la festa nupcial. Quina va ser la seva sorpresa, quan va reconèixer el seu cosí en actitud festiva i amb abillaments indis.

Sense saber-se'n avenir, va tornar corrents al poble vaquer, va entrar al saló on hi havia el pare d'en Johnny i li va explicar el que acabava de presenciar.

El pare es va aixecar, tan confós com enfurismat. Va cridar un grup de vaquers, els va dir que agafessin les pistoles i, sense dilació, van emprendre la marxa cap al poble indi.

Van arribar al galop aixecant molta pols. Això va posar en guàrdia els indis, que van córrer a agafar els arcs i les fletxes. En Johnny va comprendre de seguida el que estava passant. Va sortir corrents a les portes del poble per prohibir l'entrada dels vaquers en actitud hostil. Quan el pare va veure el seu fill, va frenar en sec, es va quedar atònit i li va preguntar què estava passant. En aquell moment va arribar fins a en Johnny la que ja era la seva dona, Aroma, i el pare d'aquesta amb un arc armat.

En Johnny, molt titubejant, li va dir al seu pare que Aroma, senyalant-la al mateix temps, era la seva muller, i que s'acabava de casar. Llavors Aroma es va adonar que en Johnny l'havia mentit, i veient la situació, que el seu marit havia posat en greu perill el seu poble.

El pare d'ell va començar a cridar, a dir-li que era un traïdor i que els indis ho pagarien car. Quan en Johnny va veure que el seu pare desenfundava la pistola, es va treure una daga de l'avantbraç i se la va posar a l'abdomen. Li va dir que es trauria la vida si se li acudia fer mal als indis. El pare va cessar en la seva actitud i va escoltar com el jove vaquer es justificava i li demanava respecte i comprensió. Al mateix temps, Aroma estava plorant desconsoladament i el seu pare no deixava d'apuntar amb una fletxa el pare d'en Johnny.

En un moment donat, per un moviment en fals d'un dels vaquers, que va fer el gest de disparar, en Johnny va tancar els ulls i va enfonsar, a les seves entranyes, el punyal. Tant el pare com Aroma van cridar un NOOOOOO.... El pare va deixar caure la seva pistola i es va llançar sobre el cos del seu fill, sostenint-li el cap. En un acte reflex, Aroma també es va agenollar davant del cos inert del seu marit. El cap dels indis la va agafar pel braç i la va enretirar uns metres.

El pare, en aixecar el cap i veure la desesperació d'Aroma i la mirada penetrant del pare indi, es va adonar que realment el seu fill havia fet un acte d'amor.

El cap de la tribu i el xaman van arribar fins a l'escena i entre ells van conversar breument.

Aroma, en un perfecte anglès, i que encara va descol·locar més els vaquers, va traduir la conversa. El xaman podia intentar ressuscitar en Johnny, sempre i quan els vaquers deixessin tranquil el poble indi.

El pare vaquer, desesperat, va suplicar que ho intentessin, i que per descomptat els estaria eternament agraït. Va agafar el seu fill en braços i es van endinsar en la tenda del xaman, van acomodar el cos en una mena de llit, i el bruixot indi va anar a buscar un beuratge. El va introduir a la boca d'en Johnny i li va fregar la ferida amb una pomada feta a base de fulles i pol·len. El xaman va començar a recitar el que semblava

una invocació i va fregar-se les mans. Va entrar en una mena de tràngol i diposità les mans sobre el cor d'en Johnny. En pocs segons, i per sorpresa de tots els presents, el vaquer va començar a fer convulsions i va obrir els ulls. El xaman va caure a terra exhaust.

Al cap de pocs minuts, en Johnny ja estava incorporat, assegut, recuperant tots els sentits. Va dir que no recordava res del que havia passat, però que sabia que s'havia casat amb l'Aroma. Es va sorprendre molt per la presència del seu pare, i aquest de seguida el va tranquil·litzar i li va explicar tot el que havia passat.

Tot seguit, el pare va donar les gràcies al cap de la tribu i al xaman, i els va dir que havia entès que el poble indi era una gent increïble i que no posaria cap objecció en el matrimoni del seu fill amb una índia. Que per ell podien establir un pacte de no-agressió i fins i tot un d'amistat entre els seus pobles.

El cap de la tribu li va dir que això ho havia de decidir el consell de la tribu i que ara el que en Johnny necessitava era dormir i descansar. Que seria millor que tornessin al seu poble i que demà retornessin per conèixer el veredict del consell.

Aquella nit, en Johnny va tenir temps de dormir molt i de disculpar-se davant l'Aroma i el pare d'aquesta per no haver tingut el valor d'informar la seva gent sobre la boda i per haver posat en perill el seu poble.

L'endemà, tot el poble vaquer, que en aquells moments ja estava asabentat de tot el que havia succeït, es va concentrar a la porta del poble indi.

Va sortir a rebre'ls el cap de la tribu i els va manifestar la resolució del consell. Acceptaven el to de pau dels vaquers i els convidaven a fumar la pipa de la pau per segellar el pacte. Tots van entrar al poble, es varen acomodar en cercles a terra, al costat dels indis, i els barons van començar a fumar la pipa, al mateix temps que les dones oferien un refrigeri als vaquers fet a base de fulles i arrels.

Des de llavors els dos pobles van viure amb total harmonia, compartint terres i recursos. De forma periòdica es reunien tots per festejar.

En Johnny i l'Aroma es van instal·lar al poble indi i van formar la seva pròpia família.

La força de l'amor va unir dos pobles i dues civilitzacions. Més endavant hi va haver més enllaços matrimonials entre indis i vaquers, formant així un sol poble de raça híbrida: el que avui dia coneixem com a SIOUX i que resideixen a les muntanyes nevades d'Amèrica del Nord.

CAROLINA SÀENZ CASALS

EL NEGUIT

L'esperava amb el cor ple d'hivern. No apte a la prova.
Llavors, el sol del seu somriure va esvaïr el fred amb un senzill: tranquil.

Prosa;

Primer Premi grup A
ÍNGRID RIBAS TENAS

100 ESPELMES NO CABEN EN UN PASTÍS

Hi havia una vegada un avi que estava a punt de fer 100 anys. Aquest avi es deia Joan Molteslletres i és un nom que li quedava molt bé perquè li agradava molt llegir.

En Joan Molteslletres va néixer el mateix dia que van inaugurar la biblioteca de Canet i per això tenia el carnet número 1. Havia llegit gairebé tots els llibres de la biblioteca: llibres de riure, llibres de detectius, llibres d'aventures, llibres de viatges, llibres de por, etc.

Com que s'acostava el seu aniversari, en Joan Molteslletres li va demanar a la seva neta, la Gala, que li fes un pastís. A la seva neta li agradava molt cuinar i li sortien molt bé els pastissos. La Gala va intentar fer el pastís, ho tenia tot preparat, però va comprovar que ho provés com ho provés, no hi cabien les 100 espelmes.

La Gala li va explicar a l'avi Joan el que passava i que caldria fer dos pastissos, però l'avi va dir que de cap manera. Es va emmaranar que volia un sol pastís, que sempre, des de feia 100 anys, havia tingut un sol pastís i no volia canviar-ho ara.

La Gala li volia fer entendre que l'any passat ja li va costar que hi cabessin 99 espelmes.

Seria impossible fer-ne cabre ni una més!

La Gala va començar a pensar com ho podia solucionar. No se li acudia res. Va anar a totes les pastisseries del poble per veure si trobava

un pastís prou gran. Però no en va trobar cap. De cop i volta, se li va encendre la bombeta: “Tinc una idea!! Faré el que faria l’avi: aniré a la biblioteca a buscar la solució en un llibre”.

Va anar a parlar amb la bibliotecària, la Maria Lluïsa. L’avi sempre li explicava que la Maria Lluïsa tenia el poder de saber on eren tots els llibres: demanés el que demanés ella sempre el trobava.

–Bona tarda Maria Lluïsa, necessito un llibre de cuina per fer un pastís molt gran, que hi càpiguen 100 espelmes. És per a l’avi.

–Pots mirar al prestatge 8 del passadís número 3 de la sala 2.

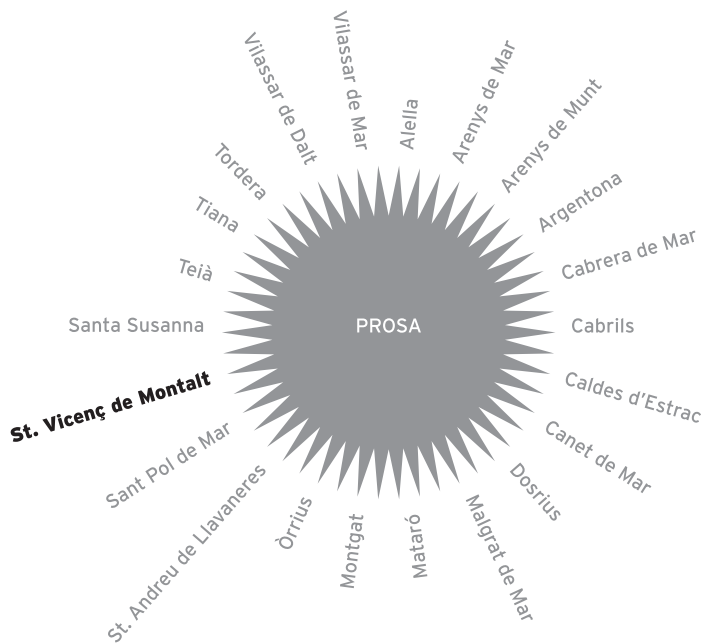
La Gala pensava que es perdria, però va trobar el llibre molt fàcilment perquè estaven tots molt ben ordenats. El llibre es deia “Com fer que 100 espelmes càpiguen en un pastís”. La Gala va seguir les instruccions i li va quedar perfecte.

Quan va arribar el dia de l’aniversari de l’avi, la Maria Lluïsa el va avisar que havia arribat un llibre nou a la biblioteca que segur que li agradaria molt. Li va dir que vingués de seguida a buscar-lo. En Joan Molteslletres va agafar la seva boina i el seu bastó i se’n va anar a la biblioteca.

Quan va arribar a la biblioteca, la Maria Lluïsa li va donar el llibre. L’avi no s’ho podia creure, el llibre es deia “Felicitats, avi”. Estava escrit per tota la seva família i amics i hi havia la història de la seva vida, des que va néixer fins ara que feia 100 anys, amb fotos de tots.

Just en llegir el títol, tots els seus amics del poble, que estaven amagats darrere les estanteries, van cridar: “Sorpresa, Joan!”.

En Joan Molteslletres es va posar molt content; li agradava molt que fessin la festa a la biblioteca perquè era el seu lloc preferit. I hi havia tota la gent important per a ell: la família, els amics, i entre les estanteries i la taula de la Maria Lluïsa li va semblar veure que havien vingut també els personatges dels seus llibres preferits: pirates, reines, bruixes, follets i fades, detectius, soldats i algun extraterrestre... havien vingut tots!

Segon Premi grup A
MANRAJ KAUR

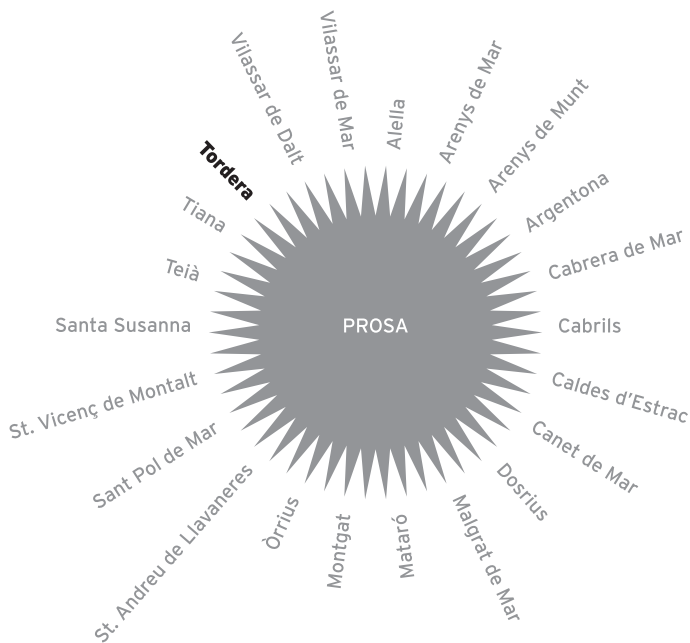
LA CAPSA MÀGICA

Hi havia una vegada fa molts i molts anys una casa enmig del bosc. Hi vivien una mare, un pare, un nen i una nena. La nena es deia Marta i el nen Marco. Un dia es van quedar sense aigua ni menjar, i no sabien què fer.

A la tarda la Marta i en Marc van anar a buscar menjar i aigua per tot el bosc fins que van trobar una capsa a les branques d'un arbre. Es van apropar i en Marc va dir: «Tant de bo la capsa fos màgica». Van seguir caminant i tornant a casa es van trobar un jove que els va dir que la capsa era molt especial. I en un obrir i tancar d'ulls, el jove va desaparèixer i a terra van veure un paper que deia: «Catacric-catacrac, tot el que pensis es complirà». Van córrer cap a casa i amb els pares van dir les paraules tot mirant la capsa.

Tots els seus somnis es van fer realitat: els nens volien un parc aquàtic, els pares menjar, aigua i un supermercat. Quan es va fer de nit van anar a dormir tots. El jove va entrar màgicament a la casa i se'n va emportar la capsa i les paraules màgiques. Els va deixar una nota que deia: «Estimats Marta i Marc, ja teniu el que volíeu. Ara la capsa ha d'anar a unes altres mans».

...I qui no s'ho vulgui creure que ho vagi a veure.

Primer Premi grup B
JUDITH SEGURA TORNER

DIARI D'UN MOSQUIT

DIA 1

08:00 Ja no soc una larva!! Fa uns dies que els pares van morir aixafats (per un humà) i ara estic sol. Sincerament, quan la mare em va donar aquest diari no sabia què fer-ne. Mai no havia pensat escriure, però ara que estic tan desacompanyat... Trobo que m'anirà bé.

09:10 Fa poc que m'he atrevit a sortir del forat on m'amagava i m'agrada el paisatge que es veu des del cau. Però em fa una mica de por que, quan surti a viatjar, em ruixin amb verí o que se'm mengin, o que em pugui trobar amb un animal monstruós com ara els mussols, els ratpenats o, pitjor encara, amb els repugnants humans.

DIA 2

07:45 He passat tota la nit amagat al cau, però penso que el millor seria sortir ja, fa molt temps des del darrer cop que he menjat i començo a tenir gana. Molta gana. Massa gana. M'HE DECIDIT, SURTO!!!!!!

07:55 Quina passada! Al meu davant hi ha un bosc meravellós ple d'arbres, plantes i animals (a qui puc picar per menjar). Mmmmm! Ei, ups... Sento un soroll. Ai mare! Miro al meu darrere i veig un bosc d'edificis, cases i cotxes que no paren de fer un soroll estrepitós.

Què passa, ara? OH NOOOOOOO!!!! Bufa un vent molt fort que m'empeny cap al bosc d'edificis! Quin horror, no sé si aguantaré gaire estona més!

DIA 3

10:00 Tinc més gana que ahir. Amb molt d'esforç vaig poder refugiar-me d'aquell vent terrible i fins i tot he aconseguit trobar un amagatall. Però no puc badar gens perquè no hi paren de venir depredadors. Necessito menjar. Me'n vaig a buscar menjar. Surto de nou.

11:00 He vist una casa, però el problema és que hi ha un, dos... no, tres humans! Crec que és massa perillós, però tinc tanta gana que crec que hi entraré de totes maneres.

11:30 Ha passat mitja hora i no m'han vist, crec que això va prou bé, ja que he aconseguit menjar una mica i penso que no està tan malament. Fins i tot m'hi podria quedar a viure!

12:15 He fet amics! Han vingut dos mosquits més. Ells són tot uns experts en l'art de picar. Avui han picat a tots els humans que s'han proposat! Penso que jo també vull provar-ho, no sembla tan difícil. Així doncs, m'apropo a l'humà més petit, ja quasi puc tocar la seva pell! Mmmm, quina olor més dolça... Però, oh no! M'ha vist! RETIRADA!! RETIRADA!!!! Alerta que demana reforços. S'acosten dos humans més! Són més grans que l'altre, deuen ser els pares. Això s'està posant negre!

12:26 M'he salvat pels pèls! He pogut ficar-me dins d'un foradet que quedava entre un llit i el terra. Bufa, quin espant. La bona notícia és que els altres dos mosquits i jo ens hem fet molt bons companys. Ens ajudem i ens hem estat salvant tota l'estona els uns als altres de ser esclafats pels maleïts humans.

DIA 4

08:00 Avui estic de dol. La colla d'amics ja no som tres sinó dos, han matat un dels meus companys. A la nit, havíem fet una aposta per veure qui picava més als pares... I a mitja competició: paf! L'han aixafat. Avui no faré res més, estic massa trist per poder moure les ales. Esnif!

DIA 5

10:15 He superat la mort del meu amic; no l'hem pogut enterrar perquè va quedar aixafat entre una sabatilla i la paret, però encara em queda en Jonàs. Ah, que qui és en Jonàs?, doncs l'altre mosquit. En Jonàs és el que sempre pica al nas!

10:20 En Jonàs m'ha dit que se n'anava d'aquella casa. Que s'havia tornat massa perillós volar per aquelles habitacions. Jo he decidit seguir-lo, tampoc no tenia ganes d'acabar esclafat (com no diré qui, encara no puc... esnif!) Així doncs, que ens preparem per engegar un nou viatge.

11:20 Males notícies, els humans han tapiat tota la casa. Tinc por perquè si no podem sortir, el més probable és que tard o d'hora ens aixafin.

11:22 Seguim tancats, quin rotllo! No hi ha senyals de perill i estic més calmat. Però tampoc no trobem la manera de marxar d'aquesta presó.

11:23 He començat a posar-me nerviós. Fa una estona que el llum s'ha apagat i no m'hi veig gaire, això no m'agrada gens! Ja coneixeu el que diu la cançó de la mosca, oi?

He sentit un crit! És d'en Jonàs! Què li deu passar? Ho haig de descobrir. Oh no, s'està ofegant i veig com vola fent esses cap al terra i plof... Adéu estimat Jonàs, sempre recordaré les teves picades al nas. Els humans l'han FUMIGAT!!!!

11:24 He de fugir d'aquesta casa immediatament, les finestres estan tancades i no puc fer-hi res.

I ara què passa? Han obert els llums, veig una petita obertura, puc fugir! Vinga a volar!!!! Mentre moc les ales a tota velocitat tinc un mal pressentiment. Aleshores em giro i... AAAAAAAAAAHH!!!!!!

Una mantis, una MANTIS!!!!!!!!!! Les mantis són els insectes més perillosos que conec. Aquestes bestioles o t'arranquen el cap i després se't mengen, o et devoren viu! Ai no, m'ha agafat, NOOOOOO!!!

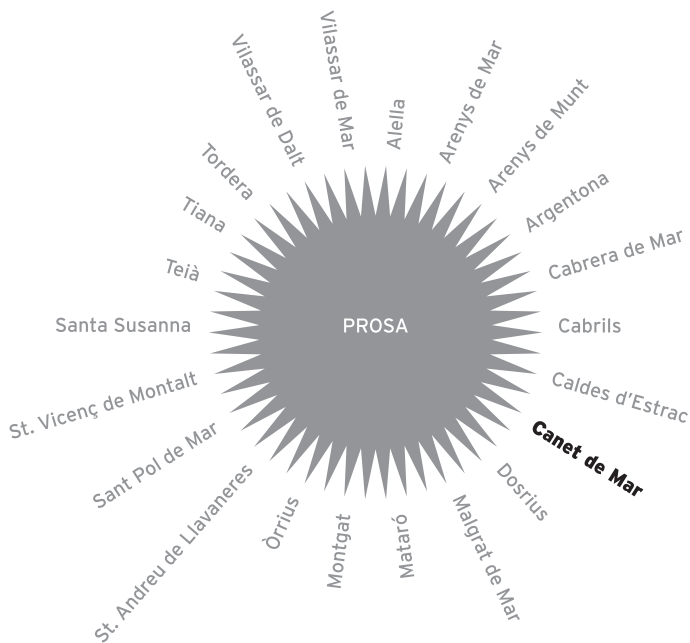
DIA 6

09:24 On soc? M'he desmaiats? Ni idea, no sé què m'ha passat, només recordo que, que, que... la mantis! La tinc al davant i està obrint la boca!

Però que fa? Què està fent? És estrany perquè no se m'ha menjat. Al contrari, ha allargat la pota cap a mi i s'està presentant.

Jo, temorós, li dono la meva poteta i també em presento. Després li agraeixo que m'hagi tret de la casa i, encara amb la por al cos, me'n vaig volant.

Qui es creu encara que la vida d'un mosquit o de qualsevol altre ésser petit és avorrida i insignificant? Tots tenim una vida plena d'emocions i aventures!

Segon Premi grup B
ALBA GELI BERTRAN

FLORENTINA

Un dia com qualsevol altre, a l'escola El Griu, els nens entraven contents, esverats i de pressa a les aules. Els nens de tercer no es podien imaginar el que els succeiria. Se'ls presentava un dia ple de sorpreses i emocions; un dia que recordarien durant molt de temps.

Els mestres havien treballat amb els nens la història del seu poble, Vallmunt, però els faltava molta informació sobre la seva escola. Què era el Griu?

L'Agnès i en Bernat, els dos mestres d'aquells nens, coneixien una persona del poble que els podia ajudar molt bé, així que van decidir fer-li una visita. No van trigar gaire a arribar al carrer Major. Els nens van veure al final del carrer una caseta amb un petit jardí. Havien passat moltíssimes vegades per aquell camí, però mai s'havien fixat en aquella casa. Qui hi vivia?

L'Agnès va demanar a en Pere, un dels alumnes, que truqués a la porta, però en Pere no trobava el timbre... no n'hi havia. En lloc de timbre, hi havia una campana amb un cordill. La va fer sonar un parell o tres de vegades, i tot seguit, va sortir a rebre'ls una noia que acompanyava una senyora gran que seia en una cadira de rodes.

–Hola a tothom i molt bon dia –va dir la noia.

–Bon dia Paula, bon dia *iaiona* –va dir l'Agnès, després de fer-li un gran petó.

–Agnès, de què coneixes aquesta noia? I per què li has fet un petó, a la senyora? –van dir tots alhora.

L'Agnès va respondre amb un gran somriure:

–Aquesta noia és la meva filla Paula i la senyora gran és la meva besàvia FLORENTINA, per això li dic iaiona.

Un cop fetes les presentacions, l'Agnès va explicar als alumnes que la seva besàvia Florentina va ser una de les primeres mestres de l'escola El Griu, juntament amb altres noies.

Els nens van començar a mirar-se els uns als altres i xerraven en veu baixa: Quina edat devia tenir?

La senyora Florentina, que no caminava però tenia un sentit de l'oïda excel·lent, de seguida va contestar:

–Si la vostra escola fa poc que va celebrar els seus 135 anys, i jo en tinc 35 menys, em podríeu dir la meva edat?

Tothom es va posar a rumiar. De seguida, la Carlota, l'alumna més ràpida en càlcul mental, va respondre amb una veu fina i sense vergonya:

–En té 100, en té 100!!!

–Molt bé, bufona! –va dir la Florentina–. Veig que us segueixen ensenyant molt bé a l'escola.

Tot seguit, la senyora va agafar una caixeta que hi havia a prop seu, a sobre d'una taula. Era una caixeta antiga, no gaire gran, amb una placa on es llegia la paraula *RECORDS*. La Florentina portava un collaret i del medalló que en penjava, en va treure una petita clau amb la qual va obrir la caixa.

El primer que va agafar de la caixeta va ser una fotografia en blanc i negre on sortien tres noies i un senyor.

–Mireu nens, aquesta noia d'aquí soc jo –va dir tot assenyalant una de les noies de la fotografia.

De sobte, en Ferran, un altre nen, va exclamar content:

–Aquesta foto l'he vist a casa els meus avis i em van dir que hi sortia la meva besàvia Gertrudis.

–Oi tant que és ella!, ja ens coneixíem del poble i ens vam fer molt amigues –va dir fent un gran somriure i acariciant els cabells d'en Ferran–. La Gertrudis, la Maria i jo vam ser les primeres mestres del centre i el senyor Josep Maria, el director de l'escola.

L'àvia, durant una bona estona, va estar parlant amb els nens i nenes de les històries, vivències i anècdotes que havien viscut les tres mestres. Els infants parlaven dels seus avis i àvies, i molts dels noms que sonaven, la Florentina els recordava perquè havien estat alumnes seus. Tots quedaven meravellats amb la memòria que tenia aquella dona i a ella se li omplien de joia, alegria i enyorança aquells ulls clars i rodons.

Els nens es mostraven molt curiosos amb tot el que se'ls explicava. La Florentina, tot seguit, va treure de la caixa una altra fotografia on es podia veure un escut.

–Nens, sabeu què és això? –va comentar.

La Núria, una de les nenes, va contestar ràpidament:

–És el dibuix de la nostra escola, però una mica canviat. El nostre és més maco perquè no és tan seriós, és més divertit i alegre!

–Tens tota la raó, antigament tot era molt estricte i amb moltes normes –va riure la iaia.

–I algú sap el que és? –va preguntar.

Tothom va quedar callat, es va fer el silenci. Aleshores, en Bernat, el mestre dels alumnes del grup de tercer A, i que era molt aficionat a llegir llibres antics, va respondre amb seguretat:

–Això és un GRIU, en castellà un *GRIFO*.

Els alumnes se'l van mirar i van començar a riure:

–Ja, ja, ja, ja!!! Un *Grifo*! I per on treu l'aigua, si això no és una aixeta? –va dir en Ramon.

A l'àvia se li escapava el riure per sota el nas:

–Molt bona, Ramon, tens un gran sentit de l'humor, feia temps que no m'explicaven un acudit tan graciós –va dir la dona.

–En Bernat us ho ha dit correctament, és un *Grifo*, però no ens va agradar el nom. Així que a l'escut només hi havia aquella criatura i una G grossa. Preferíem el nom de Griu, era més «bonic», com dieu vosaltres, però les coses abans havien de ser així... Doncs bé, després d'aquestes rialles, us explicaré què era un griu.

La Florentina va començar a explicar amb paraules senzilles que el griu podien ser tres animals: lleó, àliga o drac. Va anomenar les seves parts començant pel davant: cap, potes davanteres i ales grans d'una àliga; tronc, potes del darrere i cua d'un lleó o simplement un drac.

Els nens escoltaven amb molta atenció tota la història i en Bernat assentia amb el cap a tot el que deia la senyora Florentina.

–I per què es va triar aquest animal? –es va sentir entre el grup de nens i nenes.

La senyora va continuar explicant que fa moltíssims anys, quan encara no existíem cap de nosaltres, incloent-se ella mateixa, ni Vallmunt, ni altres poblacions del voltant, diuen que hi havia unes criatures o éssers fantàstics, possiblement de Mesopotàmia, que s'encarregaven de vigilar tresors o qualsevol altra cosa valuosa.

La Florentina comentava que l'escola es va construir a la part alta de Vallmunt, des d'on de seguida es veien les dues muntanyes més altes de la vall. Havien llegit en alguns llibres que el griu era una criatura que po-

nia ous a les muntanyes més altes de Mongòlia perquè així podia veure tot el territori. I a partir d'aquí, va sorgir la idea de posar-li aquest nom a l'escola.

–Quina història més *xula!* –deia un d'ells.

–La nostra escola és molt antiga, per això és la millor –deia un altre.

Tot eren cares contentes, crits i emocions, i la Florentina s'alegrava de veure aquelles carones rialleres, plenes de felicitat i atenció. Després, els nens es van quedar en silenci en veure com l'àvia, acompanyada per la Paula, s'acostava a la paret de la sala on hi havia un gran llençol cobrint alguna cosa. Un cop destapat, van veure un piano i tots es van quedar amb la boca oberta.

–Florentina, saps tocar el piano? –va dir en Joan, encara emocionat.

–Oi tant que sí, nino! –va dir l'àvia, mentre feia els seus exercicis d'escalfament de dits-. Jo era l'encarregada de fer classe de música als meus alumnes; ja fos tocar instruments o cantar cançons.

Saps alguna cançó que puguem cantar junts? –va dir la seva besneta Agnès, que coneixia la seva iaiona i les seves intencions amb el piano.

–Aquesta cançó que ara us cantaré és molt antiga. La vaig escriure jo mateixa per a l'escola, amb ajuda de les altres mestres, i el director ens va donar permís per tirar endavant. És l'himne de la nostra, i vostra, escola. Com he dit abans, hi havia algunes normes, i la lletra havia de ser en castellà, sí o sí... per tant, el griu serà el *grifo* –va dir.

La senyora gran va aixecar la tapa de les tecles del piano, va demanar a la Paula que li portés de la caixeta de Records la partitura que feia molt de temps que no utilitzava, i finalment va escalfar una mica la veueta per entonar bé.

*El grifo, el grifo, el grifo de Vallmunt,
emblema de nuestra escuela,
el grifo, el grifo, el grifo de Vallmunt,
león, águila o dragón.
Todos somos uno,
fuerte e inteligente,
guardianes de nuestro centro,
fieles y valientes.*

Després de cantar-la un parell de vegades, gaudir de la cançó i de com tocava el piano la senyora Florentina, l'Aura va dir:

–M'agrada molt, però... i si la cantem en català? Ara ja es pot, oi?

Els mestres es van mirar la Florentina, que assentia amb el cap, amb una mirada dolça.

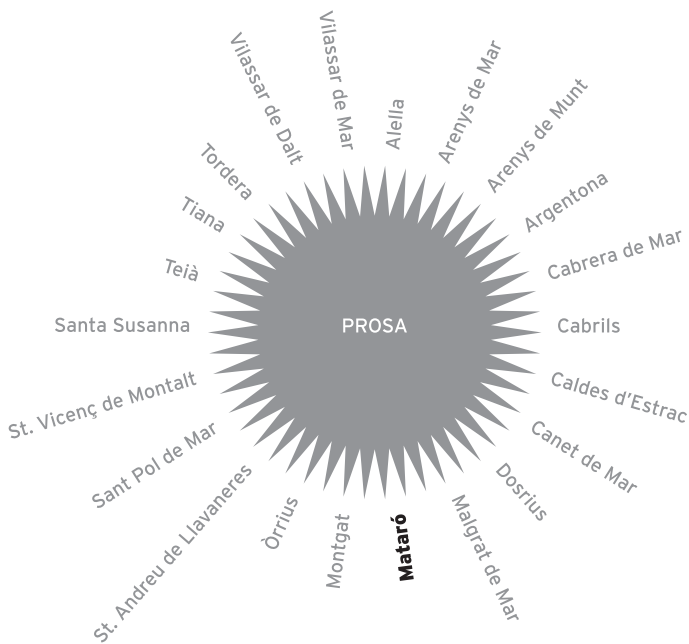
–Hi estic d'acord, i m'agradaria acompanyar-vos amb el piano. Ho intentem?

*El griu, el griu, el griu de Vallmunt,
símbol de la nostra escola,
el griu, el griu, el griu de Vallmunt,
lleó, àliga o dragó.
Tots en som un,
fort i intel·ligent,
cuidador del nostre centre,
fidels i valents.*

Els mestres es van mirar el rellotge i van dir a la Florentina que els nens havien de tornar a escola perquè se'ls feia tard. Els nens volien quedar-se amb aquella bona dona, s'ho havien passat molt bé i es van anar acomiadant de la Paula i la Florentina. Finalment, l'Agnès va agafar la càmera de fotos i va demanar a tots els nens que es col·loquessin al voltant de l'àvia, mentre la Paula preparava el disparador automàtic.

–Dieu tots, GRIIIIIIIU!!!!

Uns quants dies després, els nens van portar a la Florentina la fotografia que s'havien fet tots junts i amb llàgrimes d'emoció la va guardar a la caixeta dels RECORDS.

Primer Premi grup C
NEUS DRESAIRE LOIRE

ANNA

Em dic Pau Castanyer Vincent, tinc 10 anys i vaig a l'escola Tomàs Raguer de Ripoll. Els meus pares es diuen Oriol i Àngels. El meu pare és bomber i la meva mare és xef d'un restaurant del barri. La meva germana gran ja no viu amb nosaltres però a casa nostra encara hi queda roba seva, té 20 anys i es diu Mireia. El meu germà petit té 6 anys i es diu Adrièn, els veig molt poc a tots quatre.

Els meus millors amics són la Mònica i en Ferran. En Ferran és bon company amb tothom, a l'hora del pati sempre em pregunta si vull jugar a futbol amb la resta de nens i jo sempre li responc el mateix:

–No, gràcies! Em quedaré mirant.

Abans quedàvem molt sovint per jugar a videojocs, ara gairebé mai

La Mònica és reservada, li agrada tocar l'ukulele i cantar, però li fa molta vergonya fer demostracions del seu talent. Últimament quedo més amb ella que amb en Ferran i parlem molt, ella m'entén més que ningú, fins i tot més que jo mateixa.

Fa temps que sento que el meu físic no es correspon amb la meva personalitat, la gent em tracta de nen, i jo no crec que ho sigui, jo sento que soc una nena. Quan fem educació física passo molta vergonya perquè sé que els nens m'estan veient despullada. Quan no estic a l'escola em tanco a la meva habitació i m'emprovo la roba que la meva germana ha deixat a casa i la veritat és que m'agrada com em queda. Al meu germà li

encanta jugar a futbol i sempre hi juga al parc amb el meu pare, a mi no m'agrada, jo prefereixo l'equitació. Cada diumenge faig classe a l'hípica "Aventures a cavall", no ho he dit a ningú de la classe perquè tots els altres nens juguen a futbol i l'equitació és un esport que la majoria de gent que el practica són noies i els altres nens es riurien de mi.

L'any passat, de colònies, a l'habitació dels nens no em sentia gens còmoda. Jo volia anar amb la resta de nenes, però ni les nenes volien que dormís a la seva habitació, ni les professores em deixaven. Els nens es van posar a parlar de les nenes de la classe que els agradaven i quan em va tocar a mi dir quines eren, em vaig adonar que a mi no m'agradaven les nenes i em vaig posar molt nerviosa, vaig dir ràpidament els mateixos noms que tothom estava dient per intentar dissimular-ho, però des d'aquell dia sento encara més que necessito canviar la meua vida urgentment.

Els meus pares, tot i que em veuen molt poc, van començar a notar que no estava bé i van voler parlar amb mi:

–Pau rei, estàs bé? Fa dies que no quedes amb en Ferran i quan arribes a casa et tanques a l'habitació fins l'hora de sopar. Per cert, la teva germana em va dir que va venir a buscar la seva roba per emportar-se-la a casa seva i que la va trobar mal posada al seu armari... En saps alguna cosa?

Em vaig empassar la saliva, no sabia què dir, vaig murmurar:

–Mmm... bé...

I llavors el meu pare va afegir:

–Sí, rei, el teu professor d'educació física em va dir que a les últimes sessions no et dutes i a l'entrevista, l'Amèlia ens va dir que últimament no et concentres i no fas els deures, què et passa?

L'Amèlia és la meua tutora, és molt bona. Vaig dir:

–Ahh... mmm... Jo...

–Digues fill! –va dir la meua mare.

–Jo no vull ser el vostre fill!

–Què, com...?! –van exclamar els meus pares.

–Jo vull ser la vostra filla! No vaig néixer per ser nen! Vull ser una nena, posar-me vestits, maquillar-me... No vull viure la meua vida sent el que no soc! Que tingui

penis no vol dir que no pugui ser una nena!

Els meus pares es van quedar parats i la meua mare va dir:

–Com és que no ens n'havies dit res fins ara?

–No sabia si ho entendríeu... –vaig dir.

Després la meua mare va explicar:

–Saps que l'única manera de resoldre els problemes és explicar-los.

I jo vaig continuar:

–Us sembla bé?

Els em van mirar confosos, no sabien què dir-me.

–Rei...na! Tot el que pugui fer-te feliç ens semblarà bé! Però has de pensar que a la gent, i sobretot a nosaltres i a la resta de família, li costarà d'entendre i trigarem un temps abans que això sigui definitiu –va dir el meu pare. I jo vaig dir preocupada:

–Ja ho sé.

–Haurem de parlar-ne molt i informar-nos de gent que en sàpiga més que nosaltres. Has d'entendre que no podem acostumar-nos a dir-te pel teu nom de nena en un tres i no res. Per cert, ja saps com t'agradaria dir-te? –va preguntar la meva mare.

–Anna –vaig dir.

Al cap de tres mesos vaig fer el trànsit i tots els meus companys se'm van apartar, ningú volia parlar ni jugar amb mi a l'hora del pati, ni en Ferran ni la Mònica, perquè quan venien amb mi els altres també es distanciaven d'ells, i van preferir quedar-se en el grup de la classe que ajudar-me. Quan intentava afegir-me al grup de nenes la Nina, una nena molt manaire, m'apartava i parlava malament de mi a les altres.

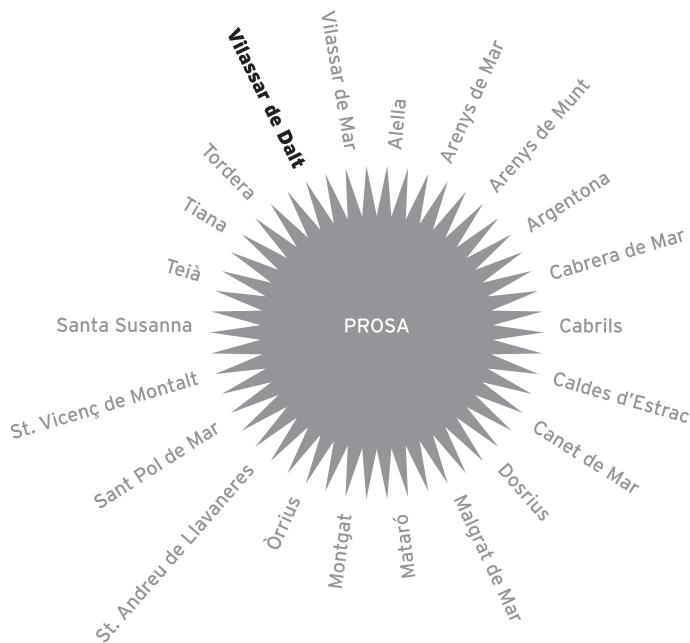
Ningú no em feia cas, em sentia sola.

Els meus pares em van obligar a anar de colònies, però a l'últim moment, quan estava deixant la motxilla a l'autobús, me la vaig carregar a l'esquena i vaig marxar corrents cap a casa. Els meus pares es van enfadar molt i com a càstig em van dir que els pròxims tres caps de setmana no aniria a l'hípica. Estava tan depressiva que vaig començar a no menjar, em vaig posar malalta i no vaig anar a l'escola durant una setmana. Els meus pares estaven preocupats i em van portar a la psicòloga. La veritat és que em va ajudar molt.

Però els nens i nenes de la classe seguien fent-me el buit. Com que l'Amèlia va veure tot el que estava passant, va proposar-me d'explicar-los el meu cas. Ens vam preparar una exposició i al cap d'uns dies la vam presentar a tota la classe. Va costar una mica, però al cap d'unes setmanes vaig tornar a tenir una vida normal, però ara estava molt més feliç, per fi tenia la vida que sempre havia volgut, per fi era una nena!

Em dic Anna Castanyer Vincent, tinc 11 anys i vaig a l'escola Tomàs Ragner de Ripoll. Abans la gent es pensava que jo era un nen, però ara ja no. Els meus millors amics són la Mònica i en Ferran. Sempre quedem per jugar els tres junts, anem a berenar, al cine... Quan anem a casa de la Mònica cantem tots junts acompanyats de l'ukulele que toca la Mòni-

ca. El diumenge que ve competiré en el meu primer concurs d'equitació. Demà serà l'aniversari del meu germà i anirem a un parc d'atraccions. He millorat molt en les notes de l'escola. Tinc una vida feliç, em sento lliure i espero que sigui per a tota la vida!

Segon Premi grup C
IRATI JEREZ GUILERA

BUSCANT UN SENTIT

Era un altre dilluns més, un altre esmorzar a mitges, un dia més en aquella ciutat on cada dia era més a prop dels meus somnis, però sentia que em faltava alguna cosa.

Exactament no sé quan va començar aquest sentiment, tampoc tenia temps de pensar si estava bé. Aparentment, era feliç. Sempre havia sigut d'aquelles persones que pensen que els sentiments són un complex laberint, massa difícil d'entendre, que és millor no tocar i fer veure que no existeix.

Vivia en una casa compartida amb el Leo, tocant al llac. Recordo que els caps de setmana hi baixàvem i ens passàvem hores parlant i escoltant música. Tenia una vida fàcil, totalment endinsada en la rutina. I llavors, vas arribar tu.

Sandra Rocher, un nom amb dignitat, deies tu. El Leo sempre deia que érem el blanc i el negre però jo mai vaig entendre per què, segons ell, aquests colors no es poden ajuntar. Eres una persona totalment impulsiva i això molts cops em feia perdre els nervis, no entenia com podies viure sense tenir la vida planejada, com podies canviar d'opinió d'un minut a l'altre o com et reies descaradament de les persones que tenien alguna cosa en contra teva, aquells llavis sempre pintats de colors cridaners, purpurina per tot arreu i aquella mirada sempre tan directa que

m'esgarrifava tant. Jo no era de sortir de festa, això va ser el motiu principal –a part que em diguessis Marie en comptes de Maria perquè deies que tenia més estil– de les nostres baralles. Sempre deies que no hi anava per portar-te la contrària i quan te n'explicava els motius ni tan sols m'escoltaves i això no ho suportava, no suportava que sempre anessis a la teva, que volguessis ser sempre el principal focus d'atenció i amor, que només escoltessis la gent quan et convenia fer-ho. No ho entenia i va ser per tot això que vaig decidir anar a la meva i portar-te encara més la contrària. Encara no he oblidat la primera vegada que vam poder parlar sense discutir. Va ser una tarda que curiosament no vas sortir de festa, jo estava molt cansada i l'únic que volia fer era estirar-me al llit i dormir. Se m'estaven tancant els ulls a poc a poc quan vaig sentir un fort soroll de vidres trencats. Em vaig posar les sabatilles, vaig entrar a la teva habitació, no hi eres, vaig baixar les escales corrents i quan vaig entrar a la cuina, vaig començar a cridar com una boja. Eres a terra, ajupida, i portaves tota la samarreta tacada de vermell; tot estava ple de vidres trencats. De cop, vas començar a riure escandalosament i jo no entenia res. Et vas aixecar i entre riallades em vas assenyalar el suc de maduixa que havies preparat i el got trencat a terra. Vaig entendre-ho tot i vaig començar a riure'm de l'escena que m'havia muntat, et vaig ajudar a recollir-ho tot i així va ser com vaig comprendre que potser podríem ser bones amigues.

Va ser molt difícil conèixer-te a fons, no et deixaves ajudar i volies fer-ho i ser-ho tot. Sempre deies, rient com sempre, que tu eres com una bonica poma enverinada al cor de la qual era difícil d'arribar a mossegades sense morir abans i que jo, en canvi, era com una pedra ben quadrada i forta que amb un sol cop ben fet es podia trencar i arribar-li al cor molt fàcilment, idees de xalada et deia jo, que les pedres no tenen cor. Però tenies raó, com gairebé sempre.

Sense donar molts detalls de res te n'havies anat a passar el cap de setmana fora, però ja feia moltíssims dies que no venies a casa i l'única cosa que sabíem de tu era una nota que ens vas deixar, al Leo i a mi, penjada a la nevera amb les racions de menjar que li havíem de donar al gat. Una nit, ja passades les cinc de la matinada, et vaig sentir pujar les escales. Vaig dubtar entre venir a saludar-te o no, ja que no entenia per què no m'havies dit res durant el mes que vas estar fora de casa, em feia ràbia que jo sempre confiava en tu i en canvi tu, de la teva vida m'expliquessis sempre mitges veritats amb l'excusa que no tenies temps. Però no va caldre, vas obrir la porta de la meva habitació de bat a bat i vas buscar els meus ulls entre la foscor i la poca llum de la lluna que entrava per la

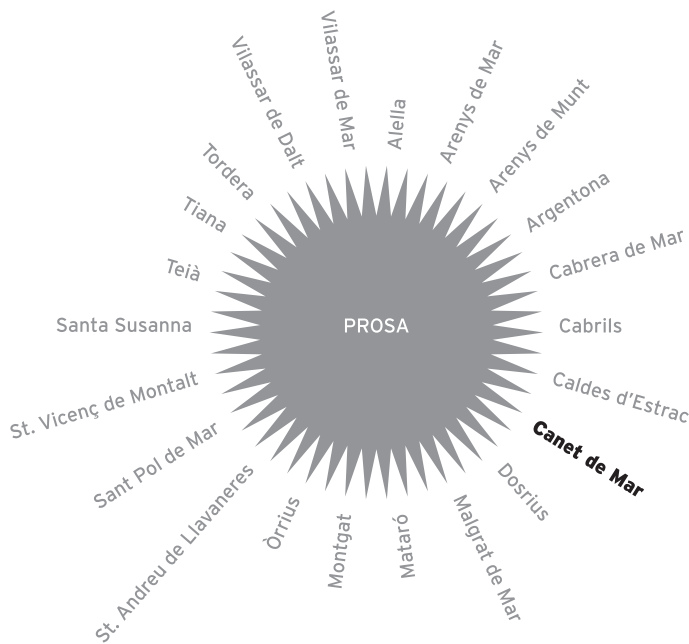
finestra. Em vaig quedar sense alè, estaves molt malament, la brillantor que deixaven anar els teus ulls havia desaparegut i recordo que em vas mirar d'una forma tan buida que per un moment vaig pensar que eres una altra persona. Et vaig abraçar perquè era l'única cosa que podia fer en aquells moments i de cop em vas dir una cosa que em va glaçar el cor.

–Marie, no li trobo sentit a la meva vida.

I et vas posar a plorar.

Des d'aquell moment em vaig replantejar moltíssimes coses i és que trobar-li un sentit a les nostres vides és complicat, però tampoc està bé no replantejar-t'ho mai, fer veure que ets feliç quan no ho ets, que la teva alegria depengui d'algú més. En general, que la felicitat sigui lliure, que sorgeixi i que quan somrius no ho facis veure, perquè això és el que tu vas fer durant molts anys. I et vas enfonsar. Em vas dir que estaves perduda. Havies anat a la recerca del sentit de la teva vida i no l'havies trobat, repeties que sense sentit no hi ha vida.

Potser el teu sentit de la vida era trobar-lo.

Primer Premi grup D
JÚLIA LLAUGER VILÀ

100 ANYS I UN DIA

Tombada Tombada al llit reposava l'àvia Angelina recolzant el cap al coixí de seda amb el brodat de violetes liles que la mare havia cosit per Sant Joan. Les cortines eren passades i deixaven només que els raigs més forts de llum, que tot just començaven a deixar-se veure, caiguessin en picat travessant tota l'habitació fins a morir als peus del llit. La fusta del capçal de noguera havia perdut color i cada vegada que l'àvia feia un gest remugava el somier. Era l'aniversari de l'àvia. En feia 100, però ella no en tenia pas ganes. Des que va morir l'avi deia que els anys no passaven i era veritat; la casa dels avis havia perdut l'olor de gessamí dolç barrejat amb el fum dels *puros* que l'avi comprava a Andorra, per Nadal ningú ja no cuinava la cassola amb pollastre i escamarlans, i la porta del despatx tampoc no s'havia tornat a obrir mai més.

L'àvia va obrir els ulls mentre se'ls fregava i va fer un badall insonor sense gairebé energia. No es va sorprendre gens de trobar-nos allà i és que ja feia temps que allò era el pa de cada dia. Era ja el tercer hivern que l'àvia estava malalta i sovint hi anàvem ben aviat al matí per fer-li l'esmorzar: un got de llet amb dues gotes de te de poma i una torrada amb pernil de Can Fos, que si no, no li agradava. El tiet Jaume va entrar la safata i ella va fer que no amb el cap. Jo la vaig mirar amb cara de llàstima mentre em fixava en les parpelles que queien més que mai i li

tapaven gairebé la meitat d'aquells ulls que tant s'assemblaven als meus. L'àvia avui semblava distinta: tenia el color de pell més pàl·lid, més cabells dels habituals se li havien quedat embolicats al coixí i li va costar més incorporar-se del llit. Em va tornar un somriure molt forçat.

Sèiem al voltant de la taula, en silenci, expectants. Més que un aniversari, allò semblava un funeral. Tots miràvem com l'àvia intentava agafar la tassa amb la poca força que li quedava. Se la va acostar a la boca i li va caure tot el potatge a sobre fent que deixés anar la tassa, caigués a terra i s'esmicolés en petits trossos escampats per tot el menjador.

Em vaig aixecar i vaig voler anar a l'habitació de l'àvia on no hi havia ningú. A la cambra, però, no hi vaig arribar mai. Em vaig quedar dempeus davant la porta del despatx de l'avi, en silenci, i amb un moviment ràpid vaig girar la maneta per obrir la porta. Una olor d'humit i tancat va fer que, instintivament, fes un pas enrere allunyant el cap. L'habitació era fosca i, aguantant la respiració, vaig passar la mà dreta per les parets a la recerca d'un interruptor. Vaig recordar que l'avi tenia la mania de col·locar-los tots més amunt del que pertocava perquè així no els toqués-sim. La bombeta va tardar a encendre's completament, feia pampallugues i algun soroll estrany. La llum era tènue, groguenca, encara era de les bombetes antigues i ningú mai no l'havia canviat. A l'escriptori hi havia la màquina d'escriure amb un full a mitges. L'escassa il·luminació i el desgast de tinta feia que només pogués llegir alguna paraula solta d'aquell paper, també groguenc i amb taques, amb dificultat. Vaig teclejar el nom de l'avi amb tinta seca i el caràcter amb la lletra C va quedar enganxat al full. A la dreta, l'estanteria de metall rovellat suportava alguns llibres antics de medicina i revistes del poble. Entre dos llibres del prestatge més alt hi havia un marc de fusta que sobresortia. De puntetes, vaig allargar el braç per agafar-lo i la pols em va entrar directament als ulls. Me'ls vaig fregar i vaig tossir. Vaig escampar la pols del marc emboirat i amb els dits vaig resseguir la silueta de l'home que hi apareixia. Tenia algun tret familiar, potser s'assemblava a l'avi, però no era ell, o no ho semblava. Un llibre va caure a terra, em vaig ajupir per recollir-lo i en aixecar el cap, vaig veure el pare a la porta. Amb el cap em va fer que sortís. Vaig amagar la imatge entre els pantalons, vaig sortir i vaig tancar la porta suaument tot ensumant la flaire de tancat per últim cop.

Vaig voler parlar amb l'àvia per preguntar-li qui era l'home de la fotografia. Al menjador, s'hi sentia enrenou, ningú estava pendent de l'àvia. Que si el nou entrenador és un altre pixapins que ens portarà a la ruïna,

que si demà no plourà perquè l'home del temps sempre s'equivoca o que la filla del carnisser festejava amb el fill del veí... Tothom tenia alguna cosa a dir i no s'adonaven que, de fet, no deien res.

Sabia que jo era la neta preferida de l'àvia i que mai em donaria un no per resposta. Sempre havíem tingut una connexió molt especial que no havia aconseguit ni amb els seus propis fills, entre ells el pare. A cau d'orella li vaig dir que vinguéss a l'habitació. La mare em mirava de reüll. L'àvia va fer un sospir i em va fer que sí amb el cap. Com que sabia que tardaria uns minuts a venir, vaig aprofitar per posar un joc de llençols net i rentar els altres. Per airejar l'habitació vaig obrir la finestra.

El suport del marc se m'estava clavant a l'esquena com una daga. El vaig deixar sobre el llit mentre m'asseia. De lluny sentia les espadenyes de l'àvia arrossegant-se per terra lentament. Es va asseure a la vora del llit amb un sospir de cansament seguit d'una expiració forçada. Va agafar-me la mà i la imatge en blanc i negre va captar la seva atenció durant uns segons.

–Has entrat al despatx de l'avi? –va deixar-me anar la mà per agafar el marc amb les dues mans...

No vaig saber com contestar. L'àvia em va mirar, tremolant, vaig tancar la finestra, però ho seguia fent.

–L'avi va morir allà –va deixar el marc–. S'hi passava massa hores.

Des de llavors, l'àvia no havia tocat res del despatx. Tampoc no es va atrevir ni a obrir la porta. L'única persona que ho havia fet era un cosí llunyà de l'avi que va voler venir a ajudar l'àvia i al qual, dos dies més tard, se li va morir la filla en un accident de cotxe. Va ser llavors quan l'àvia va prohibir l'entrada al despatx. Tenia una mena de teoria estranya segons la qual a qui obria la porta se li moria la persona que més s'estimava, però jo mai no m'ho havia cregut.

Si una cosa era certa de l'àvia, és que era una dona molt llesta, però quan va passar això amb l'avi, carregava una culpa irracional i sentida que cap paraula que li poguéssim dir servia per oblidar-se'n.

–Ell no volia que ningú hi entrés i jo ho vaig fer –va fer una pausa llarga abaixant el cap i mirant cap a la finestra–. Dos dies més tard va morir –va dir tremolant.

No va ser fins que la vaig mirar als ulls que vaig entendre la seva por. Si alguna cosa havia après durant tots aquests anys és que les paraules mai no tenen prou pes quan es tracta de por. L'àvia sempre deia que nin-

gú no sap com viure amb por i tampoc no és gens fàcil parlar del que fa mal. Vaig tornar a mirar l'àvia. Una llàgrima em va recórrer la galta dreta fins que va caure a la mà de l'àvia, que havia tornat a agafar la meva.

–Somriu.

Era curiós que la persona que probablement menys feliç havia estat m'estigués demanant que somrigués.

–L'àvia ja és gran i està molt malalta. Potser la porta és el senyal.

Un corrent d'aire va fer que un calfred em recorregués tota la columna de dalt a baix. Hi va haver un instant de calma expectant, com si alguna cosa hagués de passar. Em mirava l'àvia però aviat vaig buscar una altra cosa per mirar per no haver d'enfrontar-me amb aquells ulls en els quals tant m'hi veia reflectida. És cert que jo mai no m'havia cregut cap conte de l'àvia, però, i si eren de debò? No la volia creure, jo, però la persona que més m'estimava era l'àvia i em feia por pensar que podia morir.

Vam tornar al menjador i vam fer veure que res no havia passat. No vaig pensar més en la fotografia emmarcada d'aquell home ben plantat amb la mateixa mirada de l'avi. Vam estar tot el dia a casa l'àvia; hi vam dinar i sopar. L'àvia va bufar unes espelmes amb el número cent mentre tots aplaudíem i entràvem la butaca que havia vist a la revista de la perruqueria i de la qual s'havia enamorat. Es va enfadar perquè no li havia agradat mai que gastéssim diners en regals per a ella. Deia que ja no tenia temps per gaudir-los. Era mentida. Els més grans bevien en copes de cava i els petits menjaven les sobres de les postres del dinar. L'àvia va dir que marxava a estirar-se, estava cansada, i jo ho notava. La vaig mirar amb cara de llàstima i li vaig llançar un petó. Vaig mirar el rellotge: tres quarts i cinc de dotze.

El pare i la mare van quedar-se a netejar. Els cosins i els tiets van marxar. Vaig voler reposar al sofà cinc minuts per després ajudar els pares, però m'hi vaig quedar adormida. Em van despertar quan ja havien acabat i el menjador de l'àvia havia recuperat la normalitat de sempre. Vaig fer un petó al front de l'àvia, que dormia. Vaig intentar imitar els petons que ella em feia. Vam marxar.

Freda com la neu i abraçada al marc de fotos, l'àvia va morir l'endemà al matí. Mai vaig saber qui era aquell noi tan ben plantat. No em vaig atrevir a preguntar-ho. Per primera vegada vaig entendre tota la culpa que l'àvia havia carregat tots aquests anys i que, a partir d'ara, carregaria jo.

Segon Premi grup D
JANA VALLCORBA RIVAS

ENS TROBEM A LA LLUNA

Per què hem de créixer?
 Per què no podem ser eternament infants, com en Peter Pan?
 Per què la paraula d'un adult val més que la d'un nen?
 Per què els nens són els únics que s'atreveixen a somiar?
 Per què als ulls foscos d'un adult no s'hi aprecia cap feix de llum?
 Per què el temps ens pren els somnis sense miraments?
 Per què canviem?
 Per què ens perdem?

Lluna nova

No ho recordo pas, però em contaren que aquell fou un dia de tempesta. Les petites gotes xocaven contra els vidres del cotxe, rabiüdes. El vent bufava feroçment en direcció contrària al vehicle que, quasi a la velocitat de la llum, es dirigia cap a l'hospital.

Passada mitja hora ja hi havien arribat. Aparcaren el cotxe i, protegits amb un paraigua, home i dona caminaren de pressa cap a l'interior de l'edifici.

Aquell dia vaig néixer jo, un dia plujós de tardor de fa molts, molts anys. Imitant la tempesta, el primer que vaig fer fou plorar. Plorava i cridava, fins que uns braços delicats m'abraçaren amorosament.

–Petitona meva –xiuxiuejà ella. Els ulls blaus clar de la meva mare

em calmaren a l'instant i me'ls vaig quedar mirant fins a adormir-me als seus braços-. Dorm, bonica, dorm.

-Té els ulls iguals que tu, Sara -el meu pare, en Paul, ens mirava a les dues somrient; ella es va girar cap a ell i el va correspondre amb un altre somriure-. Com es dirà?

Encara no havien decidit el meu nom; n'havien pensat alguns però no havien sabut triar-ne un, així que ho havien deixat per quan arribés el moment en què la seva filla nasqués. I el moment ja havia arribat.

-Què et sembla Clara? -respongué ella-. Clara, pels seus cabells rosos, pels seus ulls blaus clar i per la brillantor que hi té.

-Clara és perfecte.

Quart creixent

Els meus pares em cuidaren i em mimaren, i em van donar tot el seu amor. Vaig créixer escoltant la veu càlida de la meva mare que em cantava cançons i em contava històries mentre comptàvem les estrelles que es veien al cel de nit, les dues estirades sobre la gespa del jardí. M'adormia escoltant el *Clair de Lune* que tocava el meu pare al piano. M'amagava per la casa per saltar-los a sobre quan menys s'ho esperessin. Corria perquè no m'enxampessin, però m'atrapaven i em començaven a fer pesigolles i jo no podia parar de riure. No sabia dir quina de les dues paraules vaig aprendre abans, si 'mama' o 'papa'; me'ls estimava i me'ls estimo als dos per igual. Ells també a mi.

Vivíem en un carrer de Londres molt a la vora del Hyde Park, així que els caps de setmana hi anàvem a passar el dia. Era un parc molt gran, semblava que no s'acabés mai. Passejàvem i donàvem trossos de pa als esquiroles que se'ns apropaven encuriosits. Jugava a pilota amb altres nens del parc i corria a amagar-me darrere dels arbres quan jugàvem a fet a amagar. Al migdia dinàvem tots tres els entrepans que ens havíem emportat i tiràvem molles de pa als ànecs i cignes del gran llac Serpentine.

Cap al tard, quan el Sol ja marxava, ens estiràvem a la gespa verda i observàvem la posta de sol. Després el cel s'enfosquia i de mica en mica apareixien les petites estrelles i, amb elles, la Lluna, que era plena. La Lluna em fascinava. La brillantor blanca d'aquesta esfera m'hipnotitzava. Volia arribar a tocar-la, saber com era. Estava tan a prop i alhora tan lluny...

-Hola, em dic Eva. I tu? -aquella nena em va sobresaltar i em vaig aixecar espantada-. No et volia espantar, perdona -va dir i va somriure'm. Era una nena de cabells i ulls castanys, baixeta; devia tenir uns 8 anys, com jo.

-Ah, ho-hola, em di-ic Clara -vaig respondre-li tímidament.

–Què estaves fent? Miraves les estrelles? Puc mirar-les amb tu? –em preguntà ella impacient, encara somrient.

–Sss-sí. Mirava la Lluna –em vaig tornar a estirar i ella es va estirar al meu costat.

–Me l’esperava més gran –va dir ella rient; jo vaig riure també.

–Bé, és que està molt lluny –ara ja em sentia més còmoda; l’Eva m’encomanava la seva alegria.

–Sí, però és molt bonica –continuà ella.

–M’agradaria anar-hi algun dia –vaig confessar-li. Era el meu somni, volia arribar a la Lluna.

–Ens trobem a la Lluna, doncs? –l’Eva em va oferir la seva mà; la vaig ajuntar amb la meva.

–Ens trobem a la Lluna –totes dues ens vam posar a riure.

Des d’aquell dia l’Eva i jo ens vam fer inseparables. Després de l’escola venia a casa meva a jugar, pujàvem les escales corrent i ens tancàvem a la meva habitació. Era el nostre refugi. Les parets blaves les havíem omplert de dibuixos: estrelles i constel·lacions, coets espacials que viatjaven per l’Univers... I dues nenes caminant per la Lluna. Ens passàvem les tardes imaginant que érem dues astronautes que viatjaven per l’espai. Fins i tot ens havíem construït els cascs amb dues caixes de cartró.

–Ei, comandant Clara, compte amb els meteorits! –cridava l’Eva movent un plat rodó de plàstic amb les dues mans, com si es tractés d’un volant i ella conduís un coet–. Cap a l’esquerra! A la dreta! Salta! –les dues ens movíem a un costat i a l’altre de l’habitació, tot fingint que esquivàvem els meteorits.

–Uff, ha anat de ben poc! –vaig respondre-li jo. Les dues vam començar a riure i ens vam deixar caure a terra, cansades.

Vam treure’ns els cascs i vam quedar-nos una bona estona callades mirant el sostre decorat per petites estrelles. Després ens vam asseure al llit i vaig obrir el televisor per veure què feien. Just vam enxampar l’escena de *Breakfast at Tiffany’s* on l’Audrey cantava *Moon River*. Era una bonica cançó sobre l’amistat i a l’Eva li encantava; la cantava a tothora. Les dues vam posar-nos a cantar-la.

Lluna plena

De cop la porta es va obrir i va entrar el meu pare.

–Nenes, el sopar ja és a taula –ens vam aixecar i vam baixar cap al menjador.

Els meus pares es van passar tot el sopar callats; estaven molt estranys. Se’ls veia feliços però preocupats, volien parlar però no sabien per on començar.

–Què passa, mama, papa? –em començava a preocupar també. L'Eva i jo ens vam mirar.

–Bé, doncs filla... Que el teu pare ha trobat una nova feina –respongué ma mare.

El meu pare feia un temps que havia perdut la feina; abans treballava de professor de literatura en un institut públic, però van haver de reduir el professorat per falta de diners i el van acomiadar.

–Ah sí? Que bé, felicitats! –l'Eva els dedicà un somriure, però de seguida se li va esfumar quan va veure les expressions d'ells. A mi em va passar el mateix.

–Quin és el problema? –no entenia per què estaven tan neguitosos; em posaven nerviosa.

–La feina està molt bé; seré professor de literatura anglesa. El problema és que... és a Florència –aquestes darreres paraules pronunciades pel meu pare van fer que el món em caigués a sobre. A Florència? És que no hi havia cap institut de Londres que necessités un professor? –. Ja ho sé, és molt lluny, però la teva mare i jo portàvem temps plantejant-nos tornar a Florència.

El meu pare era italià i havia conegut la meva mare a Florència. Sabia que havien viscut un temps allà abans de tenir-me. Però Florència no era casa meva; casa meva era aquí.

–Així podràs tornar a veure els teus tiets –continuà ma mare–. Fa molt temps que no els veiem i... Clara!

Ja n'havia sentit prou, no podia més. Vaig obrir la porta de casa i vaig sortir corrent. No podia creure'm que em fessin això. Aquí era casa nostra, hi havíem viscut molts moments... Però sobretot, aquí hi havia l'Eva. No podíem marxar, ara no, no ens podien separar com si res.

Vaig arribar al Hyde Park. Estava sola i ja era fosc, però m'era igual. Arrencant amb les mans la gespa humida em vaig quedar observant la Lluna. Era plena.

–Clara, no ploris –no era conscient que estava plorant. L'Eva m'agafà la cara amb les mans, m'eixugà les llàgrimes que em queien galtes avall i m'obligà a mirar-la als ulls.

No vaig poder més. La vaig abraçar i ella em va abraçar fort a mi.

–No et vull perdre, Eva –vaig aconseguir dir-li entre sanglots.

–Jo tampoc a tu –va respondre'm.

Vam quedar-nos una llarga estona abraçades. No volíem separar-nos. De mica en mica els meus plors van anar cessant i vam estirar-nos a la gespa per observar altre cop la Lluna, com anys enrere havíem fet per primera vegada.

–Mira, la Lluna i la Terra sempre estan separades, malgrat això continuen juntes –em digué.

–És cert. I nosaltres també continuarem juntes –totes dues vam somriure.

Quart minvant

Ara ja deuen haver passat uns 40 anys des que vaig marxar. Els meus pares i jo ens vam instal·lar a Florència. Vaig passar molt de temps sola; trobava a faltar l'Eva. Però sempre que podíem ens enviàvem cartes i al cap de ben poc, mirar la bústia per trobar una carta seva es va convertir en el millor moment del dia. Escriure-li era com parlar amb ella i feia que no la trobés tant a faltar. Així vaig descobrir que m'agradava escriure.

El temps va anar passant i amb ell vam anar creixent. Ja no érem dues nenes que jugaven a ser astronautes i pilotaven coets espacials; ara érem dues dones. L'Eva es va dedicar a la música i es va casar amb el guitarrista d'un dels seus grups. Van tenir un nen i una nena, en Linus i la Lea. Aquests també van tenir els seus fills, així que ara l'Eva és àvia, igual que jo. Pel que fa a mi, vaig conèixer en Tom, que treballava amb mi a l'editorial, i vam tenir dues nenes, la Marion i la Blue. Ara passem tot el dia amb els seus fills, els nostres nets, els portem a jugar a la placeta de davant de casa seva i els llegim contes abans d'anar a dormir.

–Bona nit, bonics –els dic. Els faig un petó al front a cada un i torno a la sala d'estar, on m'espera en Tom.

–Clara, acaba de trucar en Linus, el fill de l'Eva. Vol parlar amb tu –m'allarga el telèfon.

Fa molt de temps que no tinc cap notícia de l'Eva. Un dia vaig deixar de rebre cartes seves, vaig pensar que potser finalment sí que ens havíem separat. Algun dia havia de passar, em deia a mi mateixa. Però ara...

Agafó el telèfon i despenjo.

–Hola Linus, soc la Clara. Què passa? –m'allunyo cap al jardí i observo la Lluna–. Com està, l'Eva?

–Doncs... No em vull allargar massa, així que t'ho diré ràpid –la seva veu tremola, agafa aire i ho deixa anar–. L'Eva té Alzheimer.

Ens trobem a la Lluna

Avui és un dia de tempesta. Les petites gotes xoquen contra els vidres de l'avió, rabiüdes. El vent bufa feroçment en direcció contrària al vehicle que, quasi a la velocitat de la llum, es dirigeix cap a Londres.

Passades dues hores i mitja ja hi he arribat. Surto corrent de l'avió i demano un taxi; deu minuts després ja soc davant del portal. Toco el timbre i la Lea, l'altra filla de l'Eva, m'obre.

–Hola, passa. La mare és a dalt –formo un petit somriure d’agraïment, entro a la casa i pujo les escales.

De seguida la veig. Asseguda en un balancí, l’Eva mira per la finestra. Pensaria que està observant la Lluna si no fos per la seva mirada perduda. No la reconec; ha canviat molt. Està prima; la seva pell, arrugada i blanca, els cabells blancs li cauen per darrere les espatlles, despendinats. Però, sobretot, no somriu. Abans sempre ho feia.

–Eva –ella no es gira. Em quedo al seu costat, mirant-la, muda–. Eva, soc la Clara, la teva amiga, que te’n recordes, de mi?

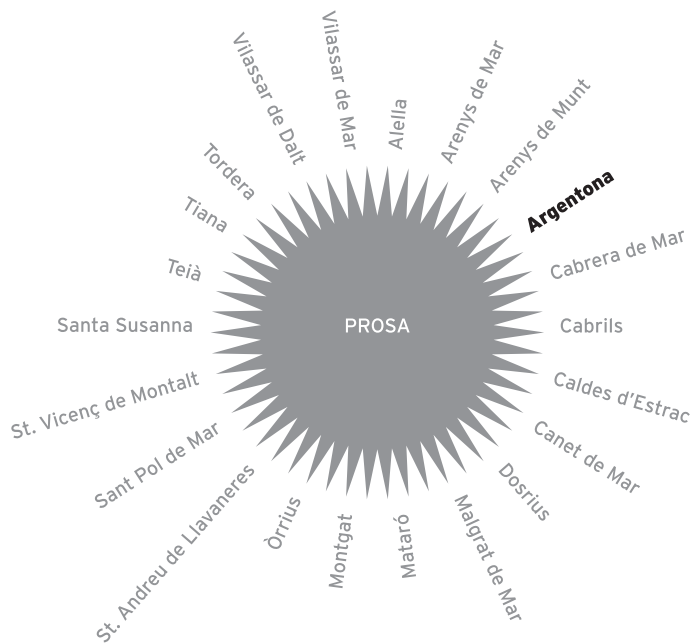
Silenci. L’única resposta que obtinc és silenci. I és normal; ella ja no em recorda, ja no ens recorda, no ho farà mai més. L’Eva s’ha perdut. Em trenco i començo a plorar.

De cop, però, sento una melodia. A baix deuen haver encès el televisor. I la cançó que sona..., *Moon River. Moon River*, la cançó que l’Eva escoltava de petita, la cançó que un cop vam cantar les dues juntes.

I, llavors, l’Eva em mira.

–Ens trobem a la Lluna, doncs? –l’Eva m’ofereix la seva mà, l’ajunto amb la meva, com temps enrere havíem fet. Somric.

–Ens trobem a la Lluna.

Primer Premi grup E
NEUS FERNÁNDEZ BENITO

OMBRES DEL PASSAT

Sobre els viatgers pesa el fúnebre silenci d'aquells que ho han perdut tot. Les seves mirades buides contemplen el nou paisatge que s'estén davant seu. Una figura femenina colpeja el sostre del carruatge i n'ordena l'aturada.

–Para el carro, Roger.

El carruatge segueix, com si el cotxer no l'hagués sentit. Però ella sap que no és així.

–Para el maleït carruatge!

Se sent remugar un home, però el carruatge es mou al ralenti fins que finalment s'atura. Una noia d'ulls blaus i cabellera daurada obre la porta i es precipita cap a fora.

–Cassandra, espera!

Una segona figura, més menuda, la segueix amb malaptesa. Finalment aconsegueix atènyer el pas ràpid de la noia i l'atura agafant-li amb força el braç.

–Deixa'm, només necessito estirar les cames una estona –diu la noia, esquiva, mentre intenta desprendre's de la mà que l'empresona. Desvia el rostre, però el jove veu com una llàgrima se li escola per la galta.

–Ja saps que no pots anar sola. Et podria passar qualsevol cosa –fa ell, insegur, colpit per la fragilitat que traspua la noia.

–És clar, perquè tu em protegiràs, oi? –replica amb sorna. Quan es gira per mirar-lo, l'aigua dels seus ulls ha desaparegut.

–Ja saps que sí –contesta sorrut el noi.

–Per favor, Damien. Però si encara ets un nen –fa ella exasperada, alçant els ulls al cel.

El jove l'agafa amb més força i la mira amb gest llòbrec.

–Nen és aquell que no es preocupa per l'endemà. Aquell ingenu que encara conserva la innocència. Jo fa temps que la vaig perdre; fa temps que vaig deixar de buscar els dimonis sota el llit en adonar-me que viuen dins nostre.

La noia l'observa. I el que veu la deixa esglaiada. Veu en ell aquella taca fosca sota els ulls, símbol dels malsons que el persegueixen durant la nit. Veu aquelles petites mans aferrades al pedrenyal, esquerdades i plenes de durícies. Veu aquells ulls buits dels que han vist la mort i ja no recorden la vida. Les galtes castigades dels acompanyats pel fred i la fam. I plora.

–Per què plores, Cassandra?

–Per la teva innocència. I per la meva.

Ell comprèn a què es refereix la noia. Li agafa la mà. El suau plugim es converteix lentament en petites volves gelades. I els dos ploren en silenci, mentre la neu s'arrauleix al seu voltant.

–Creus que els nostres pares s'ho mereixien? Que ens mereixem el que ens està passant? –fa el noi amb ulls plorosos, cercant la seva mirada.

–Ningú no es mereix morir diu ella. La màscara d'alabastre que és el seu rostre no s'esquerda. Però les pires negres dels seus ulls titil·len sobre l'aigua que s'escola lentament.

La neu es transforma en borrasca. Ells romanen quietos, abraçats l'un amb l'altre. Llavors s'encaminen de bell nou cap al carruatge, mentre la fredor del blanc els embolcalla.

Les hores transcorren lentes. Però els dos germans les suporten amb muda quietud. Quan els viatgers arriben a la fonda Pedrafita ja és negra nit. Cassandra arronsa el nas en veure aquell antre de mala mort. El cotxer baixa i s'acosta a la finestra.

–Espereu-vos aquí.

Amb llargues passes arriba a l'entrada de la fonda, on l'espera un home que sembla ser-ne el propietari. Intercanvien unes ràpides frases en espanyol, que la parella és incapaç de comprendre. Finalment en Roger els indica amb un cop de mà ràpid que s'acostin. L'amo de la fonda els acull amb gest amatent.

–La seva habitació és la segona a l'esquerra, *mademoiselle* –fa l'home

retorçant-se les mans, amb un somriure que deixa al descobert les dents groguenques.

La noia agafa la clau i puja les escales sense dignar-se a mirar-los. Ells la contemplen fins que es perd en la foscor del passadís. En Roger s'esbulla amb la mà els cabells grisos i sospira.

–Tu i jo haurem de compartir habitació, noi.

La idea no agrada gaire al jove, però assenteix amb un cop de cap sec. Quan arriben a l'habitació, es troben amb una estança freda i humida, amb pudor de resclosit i parets ensutzades. El noi s'absté de fer cap comentari. El vell encén la llar de foc i el noi comença a desvestir-se. Però el pedrenyal que duia lligat al cinturó cau al terra polsegós. Abans que el noi pugui recuperar-lo, el vell ja el té entre les mans. Les seves mirades es toquen.

–Es pot saber què fas amb això?

–Torna-me'l, és meu!

El noi i el vell forcegen una estona, fins que el jove es dona per vençut en veure que el seu esforç és infructuós. L'home deixa el pedrenyal dins un bagul i el tanca amb clau.

–No tinguis pressa per créixer, noi. La infantesa és una cosa que un cop la perds mai més no es pot recuperar.

La mirada del jove s'encén.

–Saps què és el que mai podré tornar a recuperar, Roger? Els meus pares. Perquè estan morts! Ells els van assassinar. I no tinguis els maleïts nassos de dir-me que ho oblidí!

L'ancià s'asseu en una butaca vora el foc i aixeca una allau de polsinera. Busca la pipa dins d'una butxaca i comença a col·locar-hi el tabac amb muda parsimònia. El pesat silenci els envolta, mentre en Damien respira acceleradament, amb els punys closos, la mirada fosca. L'ancià segueix amb el procés fins que una manotada irada del noi llança al foc la pipa. L'home contempla amb resignació com les flames l'engoleixen. Sospira. S'aixeca i es recolza al marc de la finestra, amb la mirada baixa, els ulls clucs. Quan alça la vista per esguardar el firmament, sembla com si hagués envellit molts anys, com si el pes de tant dolor encorbés les seves espatlles.

–Facis el que facis en vida, acabaràs igual que la resta –la seva mirada brilla. Però quan es gira per mirar el noi, l'aigua dels seus ulls es gela en el fred de l'acer–. Fes el que vulguis amb el que se t'ha donat. Però atorga-li almenys un sentit. Molts dels que estan morts no van tenir una sort com la teva. Honra'ls vivint. La vida sí que és una cosa que mai podràs recuperar.

El noi tremola. S'acosta al foc, però no és fred allò que el sacseja. Sinó el record. El record de la sang regant els camps. Dels caps dels seus pares rodolant per les llambordes de la plaça, mentre la munió assedegada clamava el vessament de més sang blava. I el fum. El fum negre del silenci, aquell que indica que tot allò que abans era s'havia convertit en cendres, i ja mai més no retornaria.

La mirada d'en Roger endevina el nou rumb que han pres els seus pensaments. Els seus ulls freds el miren amb estranya calidesa, mentre amb una mà esbullia els malendregats cabells del noi.

—És tard, i demà ens hem de llevar d'hora. Ves-te'n a dormir, Damien.

En Damien el mira amb astorament. Però l'home ja s'ha ajagut al llit i li dona l'esquena. És la primera vegada que pronuncia el seu nom.

—Roger?

—Hmm?

—Per què ens estàs ajudant?

La pregunta l'agafa per sorpresa. El noi nota com el vell dubta. Es fa el silenci. Quan l'home respon, ho fa amb veu ronca.

—Perquè estimava la teva mare.

El noi emmudeix. Intenta processar les paraules que encara suren en l'aire, però no tenen cabuda en la seva ment. És incapaç de concebre que el cor gebrat d'aquell malhumorat home de negocis hagués pogut estimar la seva mare. Però ara tot cobrava sentit. Com aquella nit l'home els tragué de la mansió en flames, mentre la irada munió amb torxes i forques apressava els seus pares. Com els ajudà a fugir mentre les llàgrimes se li escolaven pels ulls, conscient de la persona que deixava enrere. Com cada nit vora el foc contemplava amb la mirada turmentada un vell retrat rebregat.

—Roger?

— Què vols ara?

El noi vol donar-li les gràcies. Vol agrair-li tot el que està fent per ells. Però no sap com expressar-ho amb paraules. Se li forma un nus a la gola.

—Bona nit.

Un somriure incipient es dibuixa en el rostre colrat del vell, acollit per la foscor de la nit.

—Bona nit, noi.

El noi també somriu en la penombra.

Del foc ja només en queden les brases. Els dos es deixen endur per la placidesa del son. Al lluny, la llum d'una nova albada comença a dibuixar-se. Quan en Damien es desperta, ja és de dia. Per primer cop en molt de temps, els malsons no el visitaren aquella nit.

París, 1792

Quan ells van morir el sol brillava a l'horitzó.

Era un dia clar i fred de setembre. Un home de cabells grisos i mirada freda avançava a pas ferm pels llargs carrers empedrats. Les seves passes entonaven un incessant repic monòton sobre el llim gebrat. Apressà el pas quan l'estrèpit de les campanes ressonà a través del cel. Al lluny, la gentada començava a congregar-se a la plaça. Al lluny, la guillotina esperava els condemnats. Havia d'afanyar-se. El temps s'acabava. Quan el retronys cessà, el silenci l'acompanyà de nou. El nom de l'home era Roger Baudin. I encara que ell no ho sabia, el record d'aquell dia el perseguiria fins al dia de la seva mort.

En Roger Baudin hi arribà a temps. S'aturà davant dels guàrdies que custodiaven els calabossos i els mostrà un pergamí. Els guàrdies es miraren entre ells, dubtosos, però el deixaren passar. Un d'ells l'acompanyà pel fosc passadís fins a aturar-se davant d'una cel·la. A dins hi havia una dona de cabellera daurada i un home amb el rostre ocult en la penombra. Els parracs que duïen no eren més que vestigis de les belles vestidures d'un passat.

–Marianne –feu ell, contemplant-la. La dona aixecà la mirada en reconèixer la veu que pronunciava el seu nom.

–Roger! –se li il·luminà el rostre i s'apropà pesadament als barrots que els separaven. L'altre presoner contemplava l'escena des de la distància–. Estan bé, els nens?

–Sí. Us estan esperant a fora –digué, i afegí amb veu més baixa–: He aconseguit un decret de l'arquebisbe Jean Marie du Lau. Encara té la influència suficient com per fer-vos sortir d'aquí.

–A tots dos? –preguntà ella, cercant amb intensitat la seva mirada.

–A tots dos –digué, serrant les dents. Després es dirigí a l'oficial que custodiava la cel·la i li ensenyà el pergamí–: Allibereu-los.

L'home se'l mirà amb parsimoniosa calma. Esmicolà el pergamí.

–He rebut ordres molt explícites de no deixar-los anar –digué amb veu freda. Tot seguit es dirigí als dos guàrdies que es trobaven a banda i banda de la cel·la–: Endueu-vos-el.

–M'havíeu dit que la podíeu salvar! –cridà amb el rostre descompost, i intentà cercar la mà de la dona que contemplava l'escena amb horror. Els seus dits no s'arribaren a tocar. Els guàrdies se l'emportaren, arrossegant-lo pel llarg túnel–. No! Marianne!

La dona no podia contenir els sanglots que la sacsejaven.

–Recorda la teva promesa, Roger –digué amb mirada penetrant, clavada en el rostre de l'home que cridava el seu nom amb desesperació.

En Roger lluitava amb violència contra les mans que el subjectaven. Però la seva silueta es perdé pel passadís, i ella es deixà caure a terra. L'home que es trobava amb la Marianne no podia contenir la seva frustració.

–Segur que hi ha una altra manera... Hi ha d'haver una altra manera!– clamà tot colpejant els barrots de la presó amb una ràbia incontenible.

–És massa tard per a nosaltres, Jean –la llum de la seva mirada s'havia apagat per deixar pas a la fosca consternació–. T'estimo –va dir ella amb veu esquarterada.

–T'estimo –contestà ell amb intensitat.

Van intentar temptejar la distància que els separava. Ella recolzà el cap en el seu pit. Ell amagà el rostre entre els seus cabells.

–No vull que moris. No vull morir... –feia ella, amb aquells ulls d'un blau cristal·lí negats de llàgrimes–. Creus que hi haurà un nosaltres més enllà de la mort?

–Sempre.

Es van acariciar la mà, i es van mirar als ulls. I això els va ser suficient. Moririen junts. Les llàgrimes inundaren els seus rostres. I una mirada és el que els va bastar per sentir allò que sentia l'altre. Amb una mirada van dir-se tot allò que no es podien dir amb paraules.

Se sentí el so d'unes passes que s'acostaven.

El seu temps s'havia acabat.

Els llavis dels dos condemnats es van unir en el darrer bes. Romangueren en silenci, amb el rostre d'un contra el de l'altre, amarant-se mútuament amb les seves llàgrimes. Quan els van separar, els botxins s'emportaren l'home. La dona d'ulls blaus començà a retorçar-se amb desesperació. Ell estava pàl·lid, amb els ulls molt oberts, plens del terror que sentia. Però tot i així va reunir les forces que li quedaven per somriure a la dona que estimava.

–No tinguis por –va dir. Una sola llàgrima se li escolà per la galta–. T'estaré esperant a l'altra banda.

Ell la contemplava... ella el contemplava al seu torn. Les seves mirades es van tocar per darrer cop, bevent assedegats l'un en els ulls de l'altre. Però llavors se l'endugueren, arrossegant-lo pesadament per terra. Ella cridà i cridà, fins a sentir que la gola li sagnava. Va intentar trencar les cadenes que la retenien, fins que el metall es va impregnar amb la sang dels seus canells.

Redoblaren els tambors. Se sentí un soroll sec. I la munió victorejà amb fervor.

Ell havia mort.

Un crit punyent es va barrejar amb el clamor de la gentada. Un dolor abrasador perforava el pit de la Marianne. Car ella seguia amb vida, i ell ja no estava en aquest món. Va sentir que la terra s'estremia amb el seu dolor, que els astres ploraven amb el seu patiment. Però el món seguia girant, i el sol brillava amb muda indiferència.

Va esperar que la mort vingués al seu abast. Va esperar i esperar, vessant llàgrimes inesgotables fins que els ulls li quedaren secs, gronxant el seu cos castigat en una fúnebre lletania. Amb prou feines va notar les mans que l'aferraven amb violència i la conduïen cap a la seva pròpia mort. I quan el fred acer es va clavar en la seva carn, llevant-li la vida, el va rebre amb agraïment.

La sang roja dels dos amants es nuava a les llambordes de la plaça. En la llunyania, un noi i una noia contemplaven esgarrifats els dos caps que s'exhibien a la multitud. Eren els dels seus pares.

–Promet-m'ho– em diu, amb la desesperació impresa en la nineta dels seus ulls–. Promet-me que et faràs càrrec d'ells si ens passa alguna cosa.

Jo empasso saliva.

–T'ho prometo– dic amb la veu ronca.

Ella m'acaricia la galta amb la mà, i em frega delicadament amb aquella mirada seva. Els ulls li brillen. Obre els llavis per dir-me alguna cosa, però el clamor que prové de fora fa morir les paraules abans que surtin de la seva boca. Mirem pels finestrals per veure com una munió irada amb torxes i forques intenta irrompre dins la mansió.

–No tenim temps. Us haig de treure d'aquí– dic agafant-li amb força el braç.

Ella retrocedeix. Hi ha una fosca resolució en els seus ulls. Em mira amb tristesa.

–No, Roger. Em quedaré aquí amb en Jean –diu–. Si avui t'he fet cridar és perquè t'emportessis els nens. Ho has d'entendre. Encara que intentéssim escapar, ens acabarien interceptant a la frontera. Si no oposem resistència potser a ells els deixaran en pau. Només ens queda resar perquè es dugui a terme un judici just.

Jo em faig enrere, trontollant. Cada paraula és una espina que es clava dins meu.

–M'estàs dient que t'abandoni... I que simplement resi perquè el teu cap no adorni les piques de la plaça? Que m'acabi fent càrrec d'uns fills que no són meus? –dic lentament, mastegant cada paraula per escopir-les com si fossin verí.

–Sé que t'estic demanant massa. Que sempre t'he demanat massa –diu, mentre s'acosta cap a mi. Una sola llàgrima se li escola per la galta–. Si us plau. Recorda la teva promesa. En un altre món ells podrien haver estat els teus fills.

–Però no vivim en aquest món– li recordo amb duresa, prement amb força la mandíbula.

–No, no hi vivim– accepta ella amb un deix de tristesa.

Es fa una pausa. La miro, i ella em mira a mi.

–Ho faré.

És una nit fosca i freda i la mansió està presa per les flames.

Al meu costat hi tinc un noi i una noia encongits pel pes del terror. Al darrere, hi deixo la dona que estimo. Llàgrimes d'impotència ennuvolen els meus ulls.

La negror m'embolcalla. I llavors sento una veu, la seva. «Recorda la teva promesa», em mussita. Apareix davant meu. Se la veu blanca, fràgil. El rostre demacrat per la desesperació. M'està implorant ajuda. Estén la seva mà cap a mi. Intento agafar-la, però els nostres dits no s'arriben a tocar. I llavors una munió irada l'engoleix. Se l'emporten, lluny, i jo no soc capaç d'arribar fins a ella. Jo crido. Ella crida. I després el soroll del metall segant la carn.

En Roger es desperta panteixant. El cor li batega desbocat i està amarat d'una suor freda. Contempla el seu voltant amb sobresalt. Encara és de nit, però una línia pàl·lida es comença a dibuixar a l'horitzó. Un noi de membres desmanegats dorm al seu costat. En Roger es passa la mà pel pont del nas i acluca els ulls. Però quan el record del somni li torna a la ment s'aixeca abruptament i surt de la cambra.

Deambula pels ombrívols passadissos temptejant en la foscor. En la fosca, veu com una porta oberta filtra un raig de llum. Es dirigeix cap allà. A la balustrada del balcó hi veu una noia amb vestit blanc i cabellera daurada. La fredor de la nit sembla embolcar-la, la brisa agita els seus cabells.

–Tu tampoc pots dormir?– pregunta en Roger mentre se situa al seu costat.

Ella ni tan sols s'immuta amb la nova presència. La seva mirada perduda sembla contemplar alguna cosa al lluny, al més enllà.

–No. Quan tanco els ulls... veig coses que no vull recordar.

–Ja sé el que vols dir– contesta ell fent una ganyota.

El buit que emana de la nit calmosa embolica en completa solitud les dues figures. Però alguna cosa rosega la noia. Mira l'home de semblant

ombrívol i mirada turmentada que és al seu costat. Els seus ulls són dos pous de dolor en un mar de gel.

–Pots quedar-te allà assegut sense fer res i culpar-te una vegada i una altra, però fer això no canviarà el fet... que la meva mare sigui morta.

–Així que ho saps– fa ell amb la veu buida, la cara inexpressiva.

–Veia com la miraves– diu amb un fil de veu la noia.

El silenci els torna a embolcallar, però aquest cop és més feixuc, més pesant. Fins que ella el talla de sobte.

–No va ser culpa teva.

Ell somriu amb amargor.

–Ho sé. Només desitjaria canviar cadascuna de les meves accions que la van anar conduint fins a la mort. Tant de bo pogués tornar al passat i canviar-ho tot... Però no puc. Suposo que quan errem només ens queda pensar en les altres opcions que vam perdre.

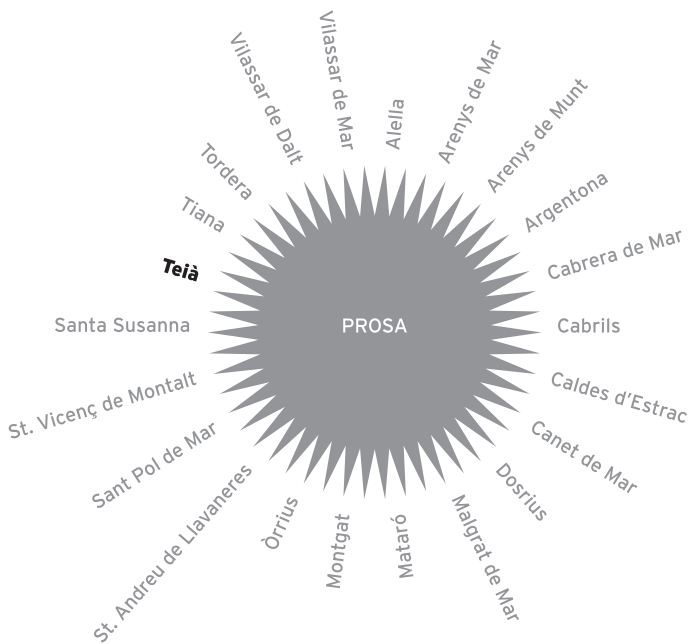
Es produeix una pausa, tots dos sumits en els seus ombrívols pensaments. A ella se li omplen els ulls de llàgrimes.

–La trobo a faltar– diu amb veu tremolosa.

–Jo també– contesta al seu torn en Roger.

Lentament les diminutes pupil·les de foc niví que solquen la fosca immensa són engolides per la llum d'un nou dia. I els dos resten en silenci, mentre la nit es transforma en albada i la llum banya de nou l'horitzó.

El vent suau passa arran del carruatge enllacat on fan camí cap a Barcelona dos fugitius francesos. Som als afores boscosos del poble de Vallgorguina durant l'hivern de l'any 1793. El sol brilla a l'horitzó. La brisa acaricia el fullatge dels arbres en una dolça lletania. Els viatgers no tenen esma de dir res. Les seves mirades buides mostren el patiment d'aquells que són perseguits per les ombres d'un passat que mai podran oblidar.

Primer Premi grup F
JOAN CARLES FRANQUET BADIA

EL SEPULTURER

El despatx estava decorat amb l'estil fred i auster que tenen tots els despatxos oficials de l'administració. Una taula relativament gran amb una pantalla i un teclat d'ordinador, un parell de cadires incòmodes al davant, uns prestatges amb uns cartipassos mal endreçats, uns quants llibres de disposicions oficials de fa uns anys i un retrat del president de torn a la paret del darrere.

Quan va entrar l'inspector acompanyat pel seu ajudant, l'home que s'esperava allí des de feia una estona es va aixecar educadament de la cadira.

–Segui, segui. Aquí no fem compliments.

L'inspector es va posar les ulleres, va obrir la carpeta que duia i va començar a treure fulls mentre el seu ajudant engegava un ordinador portàtil fent cas omís del que hi havia damunt la taula. Després de llegir amb aparent atenció els documents que tenia a les mans, va aixecar la vista dels fulls i va mirar l'home que tenia al davant.

–Soc l'inspector Clivillé, i aquest –va afegir fent un gest cap al seu ajudant– és el caporal Octavio.

–Molt de gust –va dir l'home, més per quedar bé que per insinuar que conèixer els dos individus li resultés un fet agradable.

–Doncs comencem. Nom i cognoms, si us plau.

–Eusebi Ginestera i Margalló, per servir-lo –va respondre l'interpel·lat.

–Edat?

–Cinquanta-quatre anys.

–On viu?

–Aquí a Sant Martí de Dalt, al carrer del Tros número divuit. En una caseta que ja era del meu avi.

–Estat civil?

–Casat, però ara no, ara estic separat. La dona em va deixar fa un parell d’anys. Sense avisar, sap? Així, patapam! Des de llavors visc sol, perquè el meu fill va marxar amb la seva mare. Sí que em ve a veure de tant en tant, algun cap de setmana, però...

–Bé, bé –el va tallar l’inspector–. Està disposat a declarar i col·laborar amb nosaltres?

–Sí, sí, el que calgui.

–Entesos. Senyor... –l’inspector va mirar, dissimuladament, els papers–. Senyor Ginestera; l’he d’informar que tot el que es digui aquí és rigorosament confidencial i no pot explicar-ho a ningú. Si alguna cosa es filtrés, qualsevol detall, per insignificant que pugui semblar, podria ser causa d’un greu delictes de difusió de secrets d’estat, i això està penat amb quinze anys de presó.

–Òndia!

–Ho ha entès?

–Sí... sí, quinze anys, renoi! –va balbucejar.

–Ha de tenir clar –va manifestar el caporal Octavio intervenint per primera vegada– que a vostè no se l’acusa de res. No ha comès cap delictes, però com que ha viscut els fets en primera persona i en directe, ha d’entendre que ens interessa molt saber de primera mà tot el que ha succeït. Vostè és un testimoni molt important.

Aquell comentari va tranquil·litzar l’Eusebi, perquè a partir del moment que va comunicar al responsable de l’ajuntament el que havia passat aquell matí i el van fer passar a aquell despatx, no les tenia totes. El comissari el va fer tornar a la realitat.

–Senyor Ginestera, a què es dedica, vostè?

–Soc *sepulturer*. Enterramorts, que en diem aquí al poble, però oficialment la meva professió és la de *sepulturer*.

–Quant temps fa que s’hi dedica? –va afegir el caporal Octavio.

–El mes que ve farà trenta-sis anys. Als setze anys ja ajudava el pare, que era el *sepulturer* del poble, i quan va morir, en pau descansi, jo vaig continuar l’ofici. El meu avi també ho va ser, i m’agradaria que el meu fill continués la tradició, saben què vull dir? Però com que és amb sa mare i al noi li van bé els estudis, no sé jo si...

–Molt bé, molt bé. Continuem. En què consisteix la seva feina?

–El nom ja ho explica prou bé: enterramorts. És fàcil. Jo enterro els morts. Quan es mor algú al poble, jo li dono sepultura. Bé, he dit que és fàcil però no ho és tant. Tothom es pensa que això d'enterrar els morts és bufar i fer ampolles, però no és així perquè s'ha de tenir molta psicologia per enterrar un difunt. No tant per ell com per la família, sap què vull dir? Al mort ja tant li fa tot, però la família... No és tan senzill com sembla.

El caporal Octavio anava escrivint a l'ordinador un resum del que deia l'Eusebi.

–Pren alguna droga o medicació especial?

–Drogues? Déu me'n guard! Una vegada quan tenia setze anys vaig fer una calada a un porro i em vaig marejar com un bajoc. No sé què li troben. I medicines, la doctora em fa prendre d'això... com es diu... “tensionil” o un nom semblant, és per la pressió, una pastilleta cada matí en dejú, perquè es veu que fa més efecte. A la darrera revisió em va trobar la pressió una mica alta.

–Entesos, ara concentra't molt bé i expliqui'm els fets d'aquest matí, fil per randa.

L'Eusebi va començar el seu relat.

–M'he llevat a dos quarts de vuit en punt, com cada dia –va explicar l'Eusebi–. He esmorzat un parell de llesques de pa amb tomàquet, una mica de pernil i un got de llet. Al matí prefereixo una mica de llet en lloc d'un gotet de vi perquè...

El caporal Octavio el va tallar per dir-li que els detalls de la seva dieta alimentària no tenien rellevància. L'Eusebi va continuar.

–Cap a tres quarts de nou he sortit de casa cap al cementiri. Feia fresca i plovia bastant. Ja ho van dir ahir per la tele que avui baixarien les temperatures i que plouria força durant tot el dia. Jo ja vaig dir que avui no era el millor dia per enterrar ningú, però com que s'han de complir els terminis que manen les normatives...

L'inspector Clivillé, que seguia amb cara de paciència la declaració de l'Eusebi, va fer un gest al caporal indicant que allò podia ser un detall important.

–Senyor Ginestera, per què no era un bon dia per enterrar? –va preguntar l'inspector esperant amb expectació la resposta.

–Per la pluja. Els dies que plou tot està més trist i apagat. Les corones i els rams de flors s'esllangueixen amb la mullena i la cerimònia queda poc lluïda. Prou trist que és un *enterro*, si a sobre plou, ja em dirà vostè.

L'inspector, que s'havia incorporat per escoltar amb més atenció la

resposta de l'home, es va deixar caure relaxadament a la cadira amb cara de decepció.

–Bé, segueixi. Què ha fet a continuació?

–Revisar el nínxol i comprovar que tot estigués correcte. Jo ja el vaig netejar i buidar ahir a la tarda, sap? Ho faig així des que un dia va arribar tot el seguici abans d'hora i jo tenia escampats per allí els ossos de l'anterior difunt, que era el pare del mort. No sé si m'explico.

–A la perfecció –va dir el caporal Octavio aixecant la vista del teclat de l'ordinador–. Continuí, si us plau.

–Doncs això, he comprovat que el nínxol estigués buit i net. A vegades a la nit s'hi fiquen ratolins o algun gat. Una vegada, per l'enterro de la mestressa de can Trinxà, una gateta va parir dins del nínxol. Va ser tot un enrenou perquè ningú volia fer fora la mixa amb les cries acabades de néixer; vam haver de trucar als de la protectora perquè se'ls endugessin d'allí.

L'inspector Clivillé es va regirar a la cadira.

–Senyor... –va haver de tornar a consultar els papers–. Senyor Ginesera, totes aquestes anècdotes que explica són molt interessants per al butlletí municipal, però a nosaltres ens interessen els fets. Així que, si es pot centrar en el que ha succeït...

–Sí, sí, i tant. Doncs com li deia, al cap de poca estona de revisar el nínxol, ha arribat el seguici, amb el difunt, la família i mossèn Aniol, el rector del poble. Poca gent, perquè només hi havia la vídua, els dos fills del difunt, un amic i el capellà.

–Coneixia el difunt?

–Només de vista, feia un parell d'anys que s'havien instal·lat al poble i vivien en una de les cases dels afores –el caporal va fer un gest indicant que continués–. Doncs com els deia, en aquell moment estava plovent bastant fort, i així que el mossèn ha acabat de llegir les oracions pertinents i ha beneït el difunt, la vídua, els fills i l'amic han girat cua i han marxat, i darrere seu el mossèn, i m'han deixat a mi tot sol amb el mort. No he tingut temps ni de preguntar, com és costum en aquests actes, si volien veure el difunt per darrera vegada, encara que ben pensat millor, perquè amb la pluja potser hagués fet un efecte poc agradable, tot i que ara els deixen molt ben preparats, allà a la funerària. Però com que han fugit tan de pressa, doncs res. Per cert, si volen saber què m'ha semblat, em fa l'efecte que massa trista, la vídua no ho estava.

–Què vol dir? –va intervenir l'inspector.

–Francament, mentre el senyor rector resava les absoltes, l'amic del difunt xiuxiuejava alguna cosa a cau d'orella de la vídua i aquesta ha

fet un somriure que, com li diré, un somriure d'aquells que..., vostè ja m'entén el que vull dir, massa compungida no estava.

–Vol dir que s'entenia amb l'amic?

–Jo no sé res. No soc ningú per pensar malament, jo li dic el que he vist.

–Entesos –es va girar cap al seu ajudant–. Octavi, aquest punt potser no caldrà posar-lo a l'informe. Bé, continuï, senyor Ginestera.

–Com els deia, m'han deixat sol amb el mort i m'he disposat a fer la meva feina quan de sobte he sentit uns copets, com si algú truqués a una porta. Allà no hi havia ningú. He tornat a sentir els cops que, aquesta vegada he parat bé l'orella, semblaven venir del taüt. En ocasions els morts fan sorolls perquè s'inflen, fan gasos i es tiren pets o rots, fet que espanta molt la gent, i he pensat que deuria ser per això que sentia els copets. De totes maneres he volgut assegurar-me'n i he obert la caixa per comprovar que tot estigués en ordre.

L'inspector i el caporal seguien amb la màxima atenció el relat de l'Eusebi, que va fer una pausa per agafar una mica d'aire.

–Si us plau –va dir–, que em podrien donar un glopet d'aigua? És que parlar tant m'asseca la boca i se m'enganxa la llengua.

El caporal es va aixecar, va sortir del despatx i va tornar uns breus instants després amb un got de plàstic i una ampolleta d'aigua mineral, que va deixar damunt la taula just davant de l'Eusebi. Aquest va fer un bon glop i es va disposar a continuar la seva explicació.

–Per on anava? Ah, sí. D'això, he obert la tapa del taüt, i l'ensurt que m'he endut quan el difunt s'ha remogut i s'ha mig incorporat! *“Caram quins taüts més estrets i incòmodes que fan avui dia, ja els podrien fer una mica més amples tenint en compte que són per tota l'eternitat”* m'ha dit el mort mentre intentava sortir de la caixa. Un cop recuperat de la sorpresa li he dit que què feia, que estava mort i que no podia sortir de la caixa, que havia de fer bondat i deixar-se enterrar com tots els morts. No m'ha fet cas. L'home ha sortit, ha estirat els braços com aquell que s'aixeca del llit i ha mirat com anava vestit. *“M'han posat aquesta corbata! Els havia dit mil vegades que aquesta no. Em servia qualsevol altra però aquesta de ratlles no, a més a més els de la funerària no tenen ni idea de fer nusos. Miri, miri quin nus més mal fet”*. He hagut de donar-li la raó perquè aquell nus era un desastre, les coses com siguin, ara ja ningú sap fer un nus de corbata com Déu mana. Llavors s'ha assegut en el pedrís que hi ha davant dels nínxols i al costat dels xiprers. Des de feia una bona estona havia parat de ploure. M'ha fet un gest perquè m'assegués al seu costat. *“Segur que estic mort?”* m'ha preguntat. Jo li he dit que sense cap mena de dubte

estava mort i ben mort, així ho justificaven tots els documents oficials de l'Hospital Comarcal on havia passat la llarga malaltia i els corresponents certificats de defunció. Per altra banda li he fet referència al color blanc cera de la seva pell i l'aspecte cadavèric que presentava. *“Si vol que li digui la veritat no em ve gaire de gust això d'estar mort, tot i que he de confessar que no és tan terrible com la gent es pensa. És una mica avorrit perquè no tens gaires coses a fer, però a banda d'això... Miri, sap què li dic? Que me'n torno cap a casa i ja m'enterrarà un altre dia”.*

L'Eusebi va fer una pausa i va fer un altre glop d'aigua. El caporal continuava teclejant a l'ordinador amb una rapidesa inusitada i l'inspector prenia alguns apunts en una llibreta.

–Tot bé, senyor Ginestera? –va preguntar l'inspector Clivillé.

–Sí, sí, senyor inspector. El que em passa és que amb la mullena d'aquest matí i xerrar tant tinc la gola resseca. Em sortirà un bon refredat. Ja m'ho començo a notar aquí al coll i al nas, sap què vull dir?

L'inspector li va manifestar que quan abans acabés la seva declaració abans podria tornar cap a casa i fer tot el que calgués per cuidar el refredat. L'Eusebi va continuar.

–Com li explicava, el mort volia tornar a casa. Jo ja li he dit que això no ho podia fer, més que res perquè donaria un bon ensurt a la família; havia d'entendre que no estaven preparats per veure'l aparèixer de sobte com aquell que torna de la feina i va a dinar a casa, més que res perquè tots estaven convençuts que l'acabaven d'enterrar. I a més, el disgust que tindria si es trobés la família emprenyada amb ell, perquè ningú està d'acord amb la distribució de l'herència. Creia que això l'hauria fet reflexionar i s'avindria a tornar a la caixa i jo podria acabar la feina. Però no. *“És que la Clàudia, la meva dona, deu estar desfeta, això és un mal tràngol per a ella. L'he de veure, parlar-hi, dir-li que estic bé”.* Senyor inspector, jo no em vull ficar on no em demanen, però ha d'entendre que, en aquest punt, no m'he pogut estar de dir-li el que he vist entre la vídua i el seu amic. Aquí sí que s'ha desmuntat. *“En Ramon! Ho he sospitat sempre, encara que mai m'ho he volgut creure”.* Ho veu com el millor que podem fer és oblidar-ho tot i tornar al taüt? –li he dit tot agafant-lo del braçet per acompanyar-lo a la caixa. Ell s'ha resistit. *“Té un cigarret?”* –m'ha demanat, i jo, li he comentat els perills del tabac, que moltes de les morts que es produeixen són a conseqüència del consum de tabac. *“Si estic mort, convindrà amb mi que a aquestes alçades un cigarret no em farà gaire mal”.* Mentre fumàvem hem estat xerrant una mica de tot, del Barça, de l'actualitat del país, de la situació internacional i de la pluja. Després de la darrera pipada, el difunt s'ha avingut a tornar a la caixa, fet que m'ha

alegrat molt perquè jo ja podia acabar la feina i tornar cap a casa, llavors ha començat a ploure una altra vegada. El difunt m'ha ajudat a encarar el taüt al nínxol, que per sort està arran de terra i quan m'he girat per agafar les eines per poder tancar la caixa he sentit que em deia *“Si estic mort, puc començar una nova vida! Ningú em vol i ningú m'espera! Soc lliure!”* Ha començat a córrer cap a la sortida del cementiri sense que jo pogués fer-hi res, s'ha entrebancat amb una arrel de xiprer, ha caigut a terra i ja no s'ha tornat a aixecar.

L'Eusebi va esbufegar i va beure un altre glop d'aigua.

–Llavors l'he anat a recollir, l'he arrossegat com he pogut i l'he tornat a ficar a la caixa. Renoi com pesava, i això que a causa de la malaltia s'havia aprimat molt. De seguida he posat la tapa i apa, cap al nínxol, no fos cas que volgués tornar a sortir. Quan he tornat a l'ajuntament he passat l'informe d'incidències, que sempre s'ha d'omplir després d'un enterrament perquè a vegades els taüts no entren al forat i cal posar-los sense la tapa i, és clar, la família hi posa pegues; però és que a vegades la gent compra unes caixes que Déu n'hi do i és clar llavors no entren.

–Molt bé, senyor Ginestera –el va tallar l'inspector–. Ha fet exactament el que calia fer. Estem molt agraïts per la seva col·laboració i recordi que tot el que ha dit aquí és confidencial i no ho pot explicar a ningú.

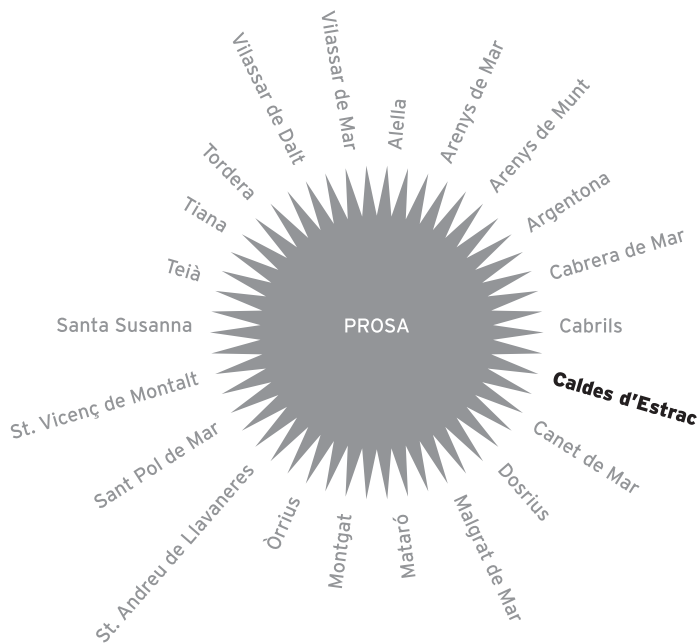
–Ja ho he entès ja, quinze anys de presó! Òndia!

Així que l'Eusebi va sortir de l'oficina, l'inspector es va treure les ulleres i es va passar la mà per la cara tot fent una ganyota de cansament.

–I ara què, inspector? Aquest és el tercer cas en dos mesos d'un mort que no es vol deixar enterrar– va comentar el caporal Octavio, mentre tancava l'ordinador. L'inspector Clivillé es va treure les ulleres i va deixar anar un profund sospir.

–Seguir el protocol habitual. Arxivar la documentació i tancar el cas. Potser quan a la central tinguin un fotimer de casos similars començaran a fer alguna cosa i relacionaran aquests fets amb aquell núvol tòxic que va travessar la comarca fa vuit mesos.

Quan l'Eusebi Ginestera va arribar a casa seva, es va deixar caure al sofà. Estava cansat i confós. Al llarg dels seus trenta-sis anys de professió s'havia trobat amb situacions de tota mena, però com la d'aquell matí, mai. Aquell fet extraordinari el va fer reflexionar sobre la vida i la mort, i va arribar a la conclusió que els temps havien canviat tant que fins i tot els morts ja no respectaven els vius. Un cop fetes les reflexions pertinents al cas, va reescalfar al microones aquells macarrons que li van sobrar de diumenge, i que li venien tant de gust.

Segon Premi grup F
NÚRIA OLIVA I BARCELÓ

EL COR DELS NÚMEROS

M'agraden els números. M'agrada combinar-los, sumar, restar, reordenar-los. Si jugues amb els números de la manera adequada sempre et pot sortir el resultat que vols. El meu número és el dos i, per donar-li importància, el quatre que és dues vegades dos. Els números i els jocs cabalístics ocupen bona part del meu temps lliure i sovint condicionen la meua vida. Tant és així que estava convençuda que moriria als 42 anys. De forma exacta i implacable, durant tres generacions per part de mare, el segon fill havia mort dinou anys més jove que el seu progenitor. Així, la meua besàvia va morir als 99 i el seu segon fill, el meu avi, dinou anys més jove, als 80. La meua mare, segona filla del meu avi va morir als 61 i per tant, si seguïem la sèrie establerta, jo que soc la segona filla tenia la certesa que la mort vindria a buscar-me als 42, just dinou anys més jove que l'edat en què va morir la meua mare. Als quaranta-dos, un quatre i un dos. Els meus números.

Però no, amb certesa dic que no vaig morir però la meua vida va girar-se com un mitjà i ja no va ser la mateixa. I com que només es pot viure una vida, puc dir que vaig néixer de nou i, per tant, vaig morir una mica.

M'agrada el números dos. No és que el dos sigui un número perfecte de forma evident, de fet, en català, té tres lletres i no dues com seria correcte. Però si sumes l'ordre que ocupen les lletres a l'abecedari (d=4, o=15 i s=19) et dona 38. Fixa't: 4 i 15 són 19. Ja tens dos dinous. Dinou i

dinou, trenta-vuit. I el trenta-vuit perfecciona el dos, perquè dos elevat a tres dona 8. A més, tres i vuit són 11, i els dos uns sumen 2.

Si et mires la seva representació més esquemàtica, el dos té dos angles (Z); el temps i les modes l'han anat suavitzant i arrodonint fins a donar-li la forma actual, i si l'escrius en números romans són dos palets perfectament alineats. Representa l'equilibri de les balances i les parelles; el signe de la victòria es fa també amb dos dits. En fi, tot i que no és el número perfecte, el dos és un nombre complert; té de tot i està correctament equilibrat.

Ara, el dos m'agrada; la meva posició a la vida ha estat durant molts anys el segon lloc, però durant molt de temps vaig veure el dos com una llosa que em marcava sempre la meva posició; el dos no em donava mai l'èxit total ni el reconeixement estrepitos, sempre em deixava en un discret segon lloc. Però un dia vaig decidir que el segon no era un mal lloc. El punt de conformisme que em conferia m'assegurava un entorn conegut i alhora ajustat a la meva realitat. No em calia destacar; era una posició fàcil. Un cop vaig acceptar el dos, el següent pas va ser fer del dos el meu aliat. Vaig decidir que el dos, i per simpatia el quatre, m'havien de donar sort i els vaig convertir en els meus talismans. I així va ser. Ara jo manava sobre el dos. El dos, i el seu doble, el quatre, seguien sent els "meus" números. Els volia al costat, per ajudar-me, no per marcar-me el destí a la seva voluntat. El destí el marcaria jo i els números m'ajudarien; m'havien d'ajudar, havia arribat el moment d'associar-me amb ells.

Vaig començar a buscar una manera de conviure amb el dos, no permetria mai més que estigués per sobre meu. Podria acceptar-lo al meu costat, però només quan jo ho volgués. No el volia al meu damunt marcant-me ordres.

La meva ment estava sempre ocupada amb sèries numèriques i operacions matemàtiques: jugava amb els números, buscava coincidències i explicacions absurdes, sumava, restava, dividia, endreçava els números o els desendreçava per buscar alguna lògica. En el meu caos numèric intentava posar ordre a les situacions més estranyes. Els "meus" números prenién un protagonisme especial. Caminava pel carrer sumant les matrícules de cotxes i relacionant el resultat amb el nombre de persones aturades al semàfor, o amb els segons que passaven fins que canviava de color. Mirava els números del carrer i si coincidien, totalment o parcial, amb la matrícula del cotxe que hi havia aparcat al davant, aquell era un dia de sort. Els cartells lluminosos amb l'hora i la temperatura eren una delícia, els preus dels aparadors, les llicències dels taxis... La ciutat és una font inacabable de números.

Els números entraven i sortien de la meva ment, predeterminant successos que algun dia es complien i sovint no. Jo sempre trobava l'explicació, i les càbales numèriques inundaven el meu cap tot i que després, poques vegades recordava les coincidències predeterminades en els meus jocs.

Un dia, la matrícula d'un cotxe em va sobtar: SMF-4444. El cotxe estava aparcat davant d'una sabateria just al núm. 44 de la Rambla Catalana, i al vidre de l'aparador, el seu reclam: "Mythical Fashion Shoes". Aquella coincidència era excessiva; números i lletres es repetien; per força allò era un senyal. El número del carrer, la matrícula, les lletres... En aquell moment passà un autobús amb el cartell lluminós indicant "44 Sagrada Família - Front Marítim".

Vaig pensar ràpid, què devia voler dir? Era realment un senyal? Un senyal de què? Amb ànsia i sense perdre ni un segon vaig inventar el meu joc:

"La quarta persona que em digués alguna cosa a partir d'aquell moment seria una persona a la qual voldria conèixer. No valia forçar la situació ni rebutjar persones. Calia actuar amb total normalitat i cedir la decisió al destí. La quarta persona que em portés el destí seria l'escollida"

L'escollida? Escollida per fer què? No ho sabia, encara no ho sabia, però havia de descobrir-ho i no podia rebutjar el joc.

No pensava en un príncep blau, ni en algú que em fes milionària, ni ningú excepcional. No pretenia un gran canvi a la meva vida; jo ja estava prou bé, però vaig tenir la certesa que volia un canvi i desitjava que la quarta persona, encara desconeguda, m'ajudés a fer-lo. M'era igual home o dona, jove o vell, nacional o estranger. M'imaginava que no seria un canvi immediat, per tant, qualsevol que aportés alguna cosa a la meva vida podria promoure un canvi, potser lleuger, potser espectacular... I si no era així, segur que jo trobaria una explicació per esbrinar la connexió.

Comença el joc

El joc em distreu; baixo la Rambla Catalana avall, cap a l'estació de tren. El pas accelerat i intentant mantenir una actitud normal, sense fer res especial perquè algú parli amb mi. No val fer trampes; cal complir les normes. Les normes són fer amb normalitat, sense mirar ningú per buscar unes paraules però tampoc evitant-les. De cop el més normal em sembla extremadament difícil.

Un noi, amb una armilla de Metges Sense Fronteres (ufff, les lletres de la matrícula) amb una carpeta a la mà i un somriure d'orella a orella prova d'aturar-me:

—Hola, tens dos minuts?

–No, avui no; tinc pressa, he d’agafar el tren.

Ja tenia la primera persona. Només me’n quedaven tres...

Segueixo avall, mirant matrícules; moltes amb dos quatres i una amb tres quatres junts. Sento que el canvi m’està encerclant. Un noi amb bicicleta, parlant pel mòbil, fa un moviment estrany i esquiva una senyora que passeja amb calma rambla amunt.

–Fixa’t, Sense Mans i com un boig!!!. Quasi em tira –em diu.

Jo me la miro, faig un petit somriure de comprensió i segueixo el meu camí. La segona persona que m’ha parlat i quan ho ha fet, les primeres paraules han estat amb les lletres de la matrícula. L’ordre no coincideix, tampoc coincidia abans, però s’han repetit. Em queden dues persones. Tinc el destí a les mans; crec notar que el canvi se m’acosta. Estic nerviosa.

Entro a l’estanc; sé que allí parlaré amb algú, però això no és forçar el destí. El pacte és fer el que hauria fet normalment, i entrar a comprar tabac no és per a mi un fet inusual. Quan entro, una noia amb uniforme llampant promociona una marca de tabac i mecànicament em diu:

–Fuma Marlboro, Senyora?

–No –contesto amb un fil de veu. La noia segueix parlant però jo ja no l’escolto.

Merda. Ara sí que l’he cagada!!!! L’estanquer!!! L’estanquer em dirà alguna cosa, ni que sigui el preu del tabac, o “bona tarda”, o “aquí tens” o “gràcies”. No, no pot ser; m’hi nego. El joc no valia.

No, no!!!! NOOOOOOO!!!! Jo no esperava això. Quin malson. No sé ben bé què pretenia, potser no un príncep blau, però alguna persona que donés un tomb a la meva vida; una persona normal i corrent, però no l’estanquer. Alguna persona que en veure-la jo sabés que alguna cosa canviaria. I ara, l’estanquer serà la quarta persona que em dirigirà la paraula. A més, no em puc escapar; no puc fer-me enrere; seria trampa. I m’hi he fixat, la noia ha tornat a parlar amb les lletres de la matrícula. Mai més faré aquests jocs absurds. Ho he decidit. Mai més. Hi renuncio, no val. NO, NO, NO.

Però hi ha ocasions que el que sembla inevitable i que ha de succeir vulguis o no, per qualsevol circumstància, no succeeix. Llavors penses que la sort t’ha abandonat o, per contra, que t’ha facilitat enormement les coses. I el millor, o el pitjor, és que no sabràs mai si la sort ha jugat al teu favor.

La sort em dona un cop de mà; més que això. L’estanquer parla pel mòbil i em mira, m’atén en silenci, em cobra i em diu adéu amb el cap, sense una sola paraula. Uffffffl!!!! Quin descans, tinc una altra oportu-

nitat. Ara sí, l'última. Torno a jugar; el que he dit abans no valia; el joc torna a valer, no hi renuncio. Segueixen les normes i segueix el joc. Ho intento de nou, el destí està de part meva.

Baixo a l'estació, ningú em diu res. Arribo al tren, són les 16.44; o les 4.44, segons com es miri. Pujo al tren, avui no va gaire ple. M'assec a un seient de quatre. Al costat, un home prim sense cap tret destacable; al davant, una parella jove d'estudiants. Aparentment, cap dels passatgers més propers té ganes de parlar ni entaular conversa. Bé, sembla que hauré d'esperar.

Van passant les estacions, jo llegeixo un llibre. Segueixo el joc, no fer res fora del que faria habitualment. De cop a l'home que tinc al costat li sona el mòbil. El busca a la motxilla, li rellisca la jaqueta que té a la falda i en el moviment em dona un petit cop, res, només un frec lleuger.

–Perdona –em diu i fa un mínim gest que vol ser un somriure.

Em quedo glaçada. La quarta persona, ja la tinc!!! Serà vàlid, el joc? Canviarà aquest home la meva vida? O ja no el veuré mai més i passarà a ser una peça més dels meus absurds jocs cabalístics? Jugo a un joc sense solta ni volta, un de tants que em distreu i que no em porta a res. Jocs sense sentit, només per ocupar la ment. Però aquest és diferent; o així m'ho sembla. Les coincidències són tantes...

La sang em bull. Realment no sé en què pensava quan em vaig plan-tejar aquest joc. No n'esperava res, pensava que seria un joc més, un de tants, però les lletres i els números s'han unit i m'han portat a aquest seient de tren al costat d'un home que em canviarà la vida si faig cas dels jocs de casualitats, i si no, tot seguirà igual, d'aquí a quatre dies ja no ho recordaré i serà un joc més.

Analitzo les meves sensacions. No sento res especial. Intento trobar una olor especial del meu veí de seient. Res. No el puc mirar obertament; estem de costat i l'angle no m'ho permet. Encara és de dia i no puc buscar el seu reflex al vidre. Tanco el llibre, l'observo amb la major discreció. Mocassins foscos, mitjons negres, texans ni molt nous ni molt vells..., no m'atreveixo a girar el cap i mirar-lo obertament. Em sembla un home normal i corrent, aproximadament de la meva edat, ni guapo ni lleig, res destacable..., en definitiva, un de tants.

Encara parla per telèfon; escolto la seva veu. És agradable, decididament té un to de veu bonic, molt bonic. Imagino les paraules del seu interlocutor i m'invento una història. Parla amb un client, està clar que són temes de feina, concreta dates i mides. Treu una llibreteta i apunta un nom i un telèfon. Miro de reüll, és esquerrà. Miro el que anota en un paper qualsevol: Major, 22 bis, 2n 2a. I a sota un número de telèfon ple

de quatre que per més coincidència, també suma 4. Penja; no sé més de l'home misteriós, d'aquest home en el qual per uns minuts he posat totes les meves esperances.

El tren arriba a la meva parada. Ara és la meva!!! M'aixeco a poc a poc, deixo la motxilla al seient, agafo la jaqueta i me la poso; me la cordo amb calma, aprofito per observar-lo i memoritzar les seves faccions. Així dreta, puc mirar-lo sense semblar indiscreta. Si coincidim al tren un altre dia hauré de recordar-lo. Gravo la seva imatge al meu cervell; qui sap si necessitaré recuperar aquest record algun dia. Baixo del tren i enfilo cap a casa.

Dues setmanes i dos dies després

El joc dels quatre va quedar oblidat en un racó de la meva ment. Després d'aquell dia vaig seguir jugant amb el destí i les seves casualitats. Mai, cap dels jocs que em plantejava van acumular tantes coincidències. Jo buscava casualitats i ordres estranys però el destí tenia les seves pròpies normes. Dues setmanes i dos dies després del joc oblidat vaig tenir un dia molt dur. Molta feina, molt complicada, un seguit d'urgències i temes que calia resoldre amb molta pressió per part de direcció. Vaig dinar una galeta de fruites baixa en calories de la màquina de vending i un cafè. No vaig tenir temps per a més. A la tarda, quan vaig plegar tenia el cap ennuvolat. Baixant cap a l'estació no vaig mirar números, ni lletres, ni vaig fer cap dels meus jocs absurds. No podia pensar, caminava com un autòmat; només tenia ganes d'arribar a casa.

Vaig agafar el tren passades les set de la tarda i em vaig asseure sense ni mirar qui hi havia al meu voltant. Tirant el cap enrere vaig tancar els ulls per intentar dormir una mica. Quin dia més esgotador!!!

Amb els anuncis de les properes parades i l'estrident senyal de tancament de portes intentava dormir i relaxar-me una mica. Llavors va sonar un mòbil que em va alertar: el mateix so que el de l'home del joc del 4. I al moment, la mateixa veu. Vaig obrir els ulls a poc a poc, amb certa reticència, i el vaig veure assegut davant meu. On havia pujat? A quina hora agafava el tren? On anava? D'on venia?

Ell no em va reconèixer, està clar, però jo sí. Havia memoritzat la seva cara i no pensava oblidar-la tan fàcilment. Vaig observar-lo discretament, però avui, com que el tenia al davant, m'era molt més senzill.

Prim, molt prim amb una cara dolça, un nas petit i un somriure encantador. No era guapo, però tampoc lleig. Tenia un cert atractiu, però no era el tipus d'home que jo hagués mirat espontàniament. El mirava per descobrir en ell algun senyal del meu canvi. Posava el destí a les seves mans i tornava a posar sobre la taula el joc del 4; el joc del meu destí.

Ell seguia parlant per telèfon amb una noia, sabia que era una noia, però no em va semblar que fossin parella. Pel seu to, a l'altra banda hi podia haver una germana o una molt bona amiga. Escoltava la conversa intentant saber-ne alguna cosa més, d' aquell home.

–No, quaranta-quatre, ara en tinc quaranta-quatre; els quaranta-cinc no els faig fins al juny –vaig sentir que deia.

En aquell punt la meva sang va deixar de fluir, vaig notar una fredor interior i la imatge d'aquell home va canviar per un seguit de puntets lluminosos que voltaven davant dels meus ulls.

–Et trobes bé? --vaig sentir que em deia la noia que seia al meu costat?

–No, m'estic marejant –vaig dir molt fluixet.

No recordo gaire més. Tot i estar asseguda sembla que em vaig desmaiar i vaig caure. Em vaig despertar a terra; amb la motxilla sota el cap i les cames aixecades. Aquell dia duia uns texans de la talla 38 que m'entraven amb calçador. Em quedaven molt bé, però definitivament, no em deixaven respirar. Algú me'ls havia descordat i m'oferia aigua. Tenia un mocador amb colònia sota el nas i entre aquell desgavell vaig veure l'Home 44 que em mirava, blanc com el paper, una mica fora de lloc, sense saber què fer. El devia impressionar el numeret que jo havia aconseguit muntar. La motxilla de l'Home 44 estava sota les meves cames per mantenir-les enlaire. Alguna cosa que hi duia dins se'm clavava a la cama de forma punyent.

Quina vergonya!! Quin ridícul que estic fent!!! Ostres, ostres, ostres. Quina merda!!!!

Em vaig incorporant; m'assec a terra i a poc a poc m'aixeco, m'espolso la roba i ocupo el seient on estava. El tren continua la marxa, anem passant estacions i l'Home 44, de tant en tant, em mira i em fa un petit somriure. Està preocupat pel meu estat, em vigila; potser li fa por que torni a caure rodona. Quina estona més desagradable!!! Tinc ganes d'arribar a casa i treure'm aquests pantalons que m'oprimeixen. Per cert, crec que encara els porto descordats. Però ara, no me'ls puc cordar; només faltaria... tothom està pendent de mi, de com em trobo i de si em torno a posar blanca i em torno a marejar. Només faltaria que ara m'aixequés el jersei per cordar-me els pantalons. De tota manera, segur que no em cauen, la feinada que tindrè per treure-me'ls.

El tren s'acosta a la meva parada. Ja conec l'Home 44, però resulta que l'he trobat en les circumstàncies més ridícules. Segur que si un dia ens tornem a trobar em recordarà. El destí està juganer amb mi, per

tant, no tinc cap altreremei que jugar amb ell. Qui sap si això em portarà alguna cosa positiva.

Ja arribo a la parada, l'Home 44 em mira i em diu:

–Et trobes bé? Vols que t'acompanyi a casa?

Pensa, pensa ràpid –em dic. Què li dic? És el destí? Què faig? Ai! Que complicat!!!! M'hi llenço:

–No, no cal, però si vols. Sí, potser sí. Si no et sap greu...

–Cap problema, així estàs més tranquil·la –em diu amb un somriure exquisit.

Ara no sabré de què parlar –penso. Fins a casa tinc uns deu minuts a peu. Jo què li dic? No soc gaire enraonadora i amb un home que no conec de res, no sabré què dir-li. Ufff!! Quina incomoditat; millor li dic que no, que no cal.

–Mira, és que em sap greu que et prenguis la molèstia, ara amb aquest aire de mar ja em trobo millor. Sembla que ja m'ha passat una mica. Potser és que avui no he dinat gaire –li dic.

–Va, no passa res. No és molèstia. Ja t'acompanyo.

–Doncs gràcies, moltes gràcies.

–Jo avui tampoc he dinat –em diu–; he esmorzat tard, em noto l'estómac als peus. La feina se m'ha complicat, volia acabar unes coses i he anat tot el dia a correuita. No he pogut parar ni per dinar. Sovint em passa, quan he d'acabar una feina...

L'Home 44 segueix parlant i la meva ment comença a esvaïr-se. Les paraules m'arriben, el sento perfectament, però no l'entenc; el cap es nega a comprendre. Ell continua parlant. Quina veu més agradable!!! Intento fer un esforç per entendre les paraules. Si em fa una pregunta bé li hauré de contestar... Ell no calla, segueix parlant. Al tren, pràcticament no ha obert boca i ara és com una màquina d'enraonar. Deu ser la reencarnació d'un "comediscos", però jo soc incapaç d'interpretar les seves paraules. No puc dir res; he emmudit de cop. No deu ser el mareig que m'ha bloquejat la parla i la comprensió? Com era? L'àrea de Broca? Ho vaig estudiar ja fa anys, ara mateix, no ho recordo: ah sí!! Àrea de Broca: "*secció del cervell involucrada en la producció de la parla, el processament del llenguatge i la comprensió*". Això, el que em faltava!!!! Tinc afectada l'àrea de Broca!

Tant que em va costar aprendre'm les àrees del cervell i les funcions que regulaven quan vaig estudiar psicologia, i ara em ve al cap com un flaix, de forma clara i concisa. Si als exàmens m'haguessin vingut els pensaments amb aquesta precisió...

–Vols passar? –li dic. De cop m'he desbloquejat; potser massa i tot.

Estem davant de casa i li demano que entri. Definitivament, el mareig m'ha afectat alguna part del cervell. Et ve de gust un cafè? Vols berenar una mica?

–Sí, si no et sap greu, un talladet sí que me'l prendria.

Engego la cafetera, escalfo la llet i preparo un tallat per a l'Home 44 (encara no sé el seu nom) i un cafè sol per a mi; descafeïnat, això sí, ja estic prou nerviosa. Amb l'esperança de trobar alguna cosa apetitosa per berenar, obro la nevera, però pel que sé, quan miri a dins només hi haurà teranyines. De fet, avui pensava anar a comprar. Per a mi sola, amb poca cosa m'apanyo i no acostumo a tenir la nevera plena, al final sempre he de llençar menjar.

Ah!! Les maduixes; abans d'ahir vaig comprar maduixes, suposo que encara deuen estar bé.

–Vols unes maduixes? –pregunto.

–M'encanten, gràcies –em contesta amb un somriure franc i afable que em fa vibrar.

Tinc la ment una mica més centrada, però el cos i el cor m'estan dient coses que em fa por escoltar. No tinc cap mena de desconfiança ni recel pel fet d'estar amb un desconegut a casa; em trobo molt a gust, estic molt còmoda amb l'Home 44.

– Per cert, com et dius? –li pregunto.

–Sergi. I tu?

–Jo em dic Cecília.

–Cecília, és la patrona dels músics, no?

–Sí –contesto amb un somriure.

Sí, sí, dels músics; si em sentís cantar segur que no ho diria!!!. Santa Cecília és la patrona dels músics; curiosament el dia del sant és el vint-i-dos de novembre; 22 de 1'11. Casualitats? No ho sé. Dos dosos i dos uns; no podia ser d'una altra manera.

Mentre netejo i trio les maduixes, em dedico a comptar-les. En moments que no sé molt bé com actuar, els números m'ajuden a trobar la seguretat que em fa falta. Comptar, buscar relacions numèriques i fer càbales em tranquil·litza. Abans d'acabar de comptar-les, ja sé quin número sortirà. I efectivament, hi ha vint-i-dues maduixes. Això és brutal!!! Vaig bé, vaig bé, VAIG BÉ.

Endavant i sense por –em dic a mi mateixa per ajudar-me. A veure: valora la situació. Què fa un home que no coneixes de res a casa teva? Digues-li que marxi i posa seny. Encara sortiràs a les notícies.

Aquest home és agradable, correcte, se'l veu net i a tu t'agrada. No intentis dissimular –em dic-. Escolta el cor i el cos; deixa la ment ja d'una

vegada!!! Tants números i tantes lletres, tant d'estudiar... Va, deixa't anar!! Intenta que estigui a gust i a veure com van tombant les coses.

Potser també li agrado –segueixo argumentant-me–, s'ha preocupat per mi, m'ha acompanyat a casa, sembla que està a gust i no té pressa per marxar... Llavors, sembla que tot va bé; potser sí que li agrado. Ja veurem com s'acaba. O com comença...

Ens hem pres el cafè i encara queden maduixes. Maduixes i cafè són un àpat estrany; l'amargor del cafè et fa notar la fruita més dolça, però a mi no m'acaba d'agradar la combinació. Potser amb cava?

–Vols una mica de cava amb les maduixes? –li dic.

–Em ve molt de gust. Està fresquet?

Seguim parlant, ell molt més que jo. Ja em va bé. Jo soc una persona d'escoltar i de pensar. Parlar no és el que més m'agrada. Però amb el Sergi, m'hi trobo tan a gust, que sí que parlo; més del que faig normalment. Li explico coses de la feina, de la meva vida, fins i tot dels meus sentiments. No em reconec; és un total desconegut i em sento com si fóssim grans amics. Em passa l'estona a ritme vertiginós, fa prop de dues hores que estem a casa i no hem parat de parlar, de riure, de mirar-nos... En canvi, jo diria que només ha passat un quart. Em sento tan a gust!!!!

--Jo ara hauria de marxar –em diu el Sergi. Et sembla bé que ens veiem un altre dia?

--Sí, què et sembla dissabte?

Quan agafa la jaqueta li cau un paper mal plegat. Allà apareix el seu nom: Sergi Montseny Ferrer. M'he paralizat, les lletres de la matrícula són les seves inicials. Això no és un senyal qualsevol, això és EL SENYAL.

No sé si podré esperar a dissabte. La veritat és que m'agradaria que no marxés; que es quedés aquí parlant amb aquesta veu profunda i dolça, amb aquest somriure franc i aquesta mirada que no sé definir.

Davant la porta, quan ja marxa, em mira, i en aquells ulls veig el meu futur. Creuem la mirada i em sembla que ens coneixem de fa mil anys. Sé que aquesta mirada no l'havia vista mai però em sembla una mirada antiga, una mirada que havia notat fa molt de temps en la meva memòria del futur. És una mirada que, sense conèixer-la, ja feia anys que l'enyorava.

Noto una carícia tendra; amb l'inrevés de la mà m'acaronava la galta. Sense deixar de mirar-nos ens besem. Un petó suau, com una ploma que s'escampa des dels llavis per tot el cos.

--Preciosa, ets preciosa...

No puc deixar de mirar-lo; no em puc apartar d'ell. Sergi, Sergi, Sergi.

El teu nom em ressona al cap, el cor em batega tan fort que penso que potser el sents; o és el teu cor el que estic sentint? El cos se m'aflluixa, com si em fluïssin tots els òrgans i tota la musculatura. Em sento una marioneta amb els fils trencats. El cos, el cor, la ment, els tres puntals, han reaccionat i estant a mans del Sergi. I jo em deixo anar.

A poc a poc, ens despullem l'un a l'altre sense deixar de besar-nos. Ens tenim amb tendresa, primer tranquil·lament i de mica en mica la tendresa esdevé sexe, passió, satisfacció... i també repòs. Ens hem trobat suaument com amants de fa molts anys.

No ha estat un encontre de pel·lícula. A les pel·lícules, als llibres o a les històries que t'expliquen les amigues, els primers encontres són sempre de "traca i mocador". En canvi, en aquesta primera vegada

amb el Sergi, no puc dir que no hagi estat agradable; ha estat bé, sí, no es pot negar, ha estat bé, però... n'he fet de millors...

Miro el rellotge; necessito una orientació, però no la trobo: 23.27. Què és aquest número? Suma cinc. Cinc? Per què cinc? No ho puc entendre. Procuo oblidar-ho, no fer-ne cas.

El Sergi no aparta la mirada de mi, li brillen els ulls i el seu somriure m'omple, em dona seguretat i alhora m'emociona. Em mira com no m'havien mirat mai, amb tendresa, amb desig; és una mirada que m'acarona el cos i l'ànima. Amb la mirada em diu que em vol tenir de nou i el miro i, amb els ulls, li dic el mateix.

Ara sí, ara sí, SÍ, SÍ, SÍ. Hem anat junts, els dos alhora; primer amb la calma i de mica en mica apassionant-nos i sense poder aturar-nos. Ha estat bé, molt bé; una fusió física deliciosa, una unió emocional tan intensa que m'ha trasbalsat de cap a peus.

El segon, de nou el número dos, s'imposa i és el que em porta més enllà. El segon, el més important, el que recordaré sempre, el que m'ha fet tocar el cel.

I de cop em ve el record de totes les persones que es van creuar amb mi el dia que vaig començar el joc: el boig de la bici, l'estanquer, l'hostessa del Marlboro, la senyora enfadada, i els que no em van dir res perquè l'ocasió no ho demanava... tots ells i molts més que, sense saber-ho ni voler-ho, van fer que això hagi estat possible.

Sense voler miro el rellotge i no puc creure el que veig: les 00:41, què vol dir aquest número? Suma cinc. Un altre cop el cinc? Tant m'ha canviat la vida? On és el meu dos? I el meu quatre? Ni que sigui un vuit, on són els meus números, les meves guies? M'hauré d'acostumar a viure amb el cinc? Un imparell??? No, no, un imparell sí que no!!!!

I així va ser com el quart dia de la setmana, el quart dia del quart mes, a una hora sense sentit, em vaig enamorar com ho fa una adolescent la primera vegada que s'enamora. Aquell va ser el meu primer dia, i a partir d'aquell tots els dies són els primers dies de la resta de la meva vida.

Poesia;

Primer Premi grup A
IRENE TIERZ DOMINGO

ELLA

Ella balla de puntetes
mentre fa *volteretes*.

Fa una gran volta
a l'estil de John Travolta.

Va tan groga com el sol
i sembla un gira-sol.

Ella balla amb il·lusió
perquè sap que res del món li fa por.

Segon Premi grup A
MARC JIMÉNEZ DOMÍNGUEZ

LES QUATRE ESTACIONS

Al desembre comença l'hivern
 amb molta pluja i molt de fred.
 Cauen els primers flocs de neu
 i pinten les muntanyes de tot arreu.

Al mes de març
 arriba la primavera fent un ball.
 Els camps s'omplen de flors,
 prats verds i de mil colors.

Juny dona pas a l'estiu i a la calor.
 S'acaba l'escola i comença la diversió,
 hores d'aigua i de sol,
 tothom a la platja
 amb tovallola i banyador.

Al setembre toca matinar,
 els nens a l'escola
 i els pares a treballar,
 la tardor ha arribat
 i la diversió s'ha acabat.

Primer Premi grup B
PEP HERNÁNDEZ DURANY

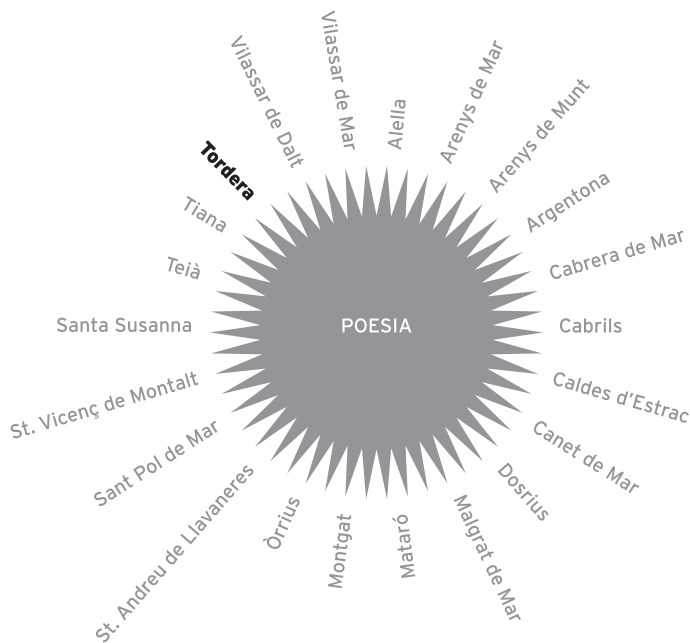
PROU!

Prou! No et deixis maltractar,
això s'ha d'aturar.
Una dona com tu no es mereix viure amb temor,
una dona com tu es mereix amor.

Aquell home està fatal,
et tracta com un pobre animal.
Reacciona si et vol fer mal,
el que estàs patint és anormal.

Que no et faci cap cosa,
no ets esclava, ets esposa.
No et mereixes un cop de puny,
et mereixes una rosa.

Lluita contra la violència,
lluïta per la igualtat,
i la violència per les dones
ja s'haurà acabat.

Segon Premi grup B
PAULA RECIO LLOPIS

EL BONIC MATÍ

Aquell matí tan bonic a trenc d'alba,
notant aquella brisa,
em vaig adonar que sempre més
tu series qui il·luminaria
els meus somnis.

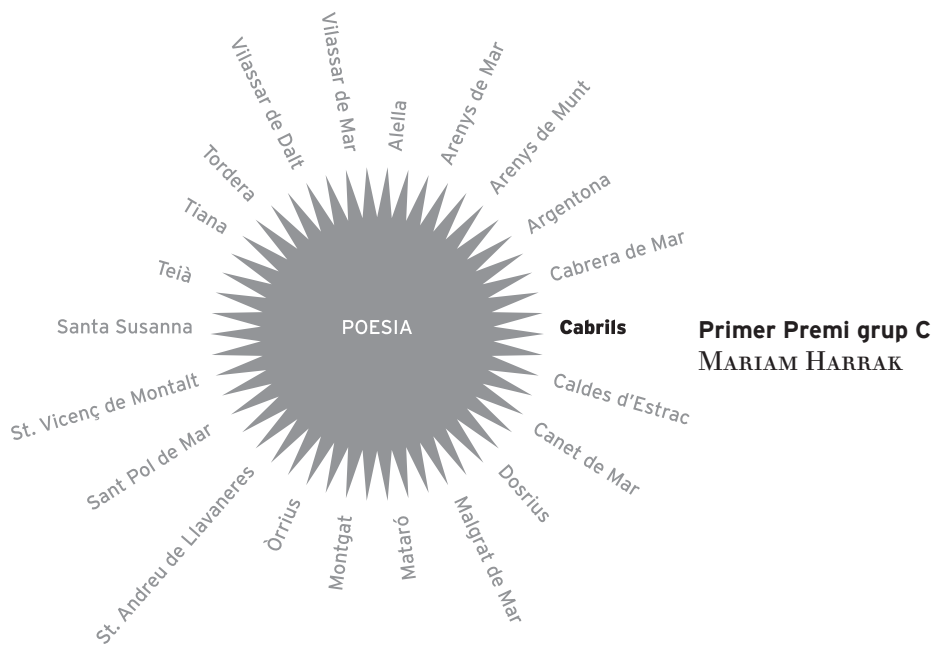
Quan jo m'assegui a la sorra de la mar,
pensaré en tu
de dia i de nit.

Tu ets els meus somnis,
les meves il·lustracions
i els meus exemples.

Només recorda
que cada vegada que miris les estrelles
sempre hi haurà un petó únic
i exclusiu per a tu.

Em fa mal la pell de no tocar-te,
em fan mal els ulls de no veure't,
viure sense tu
és com viure sense aire.

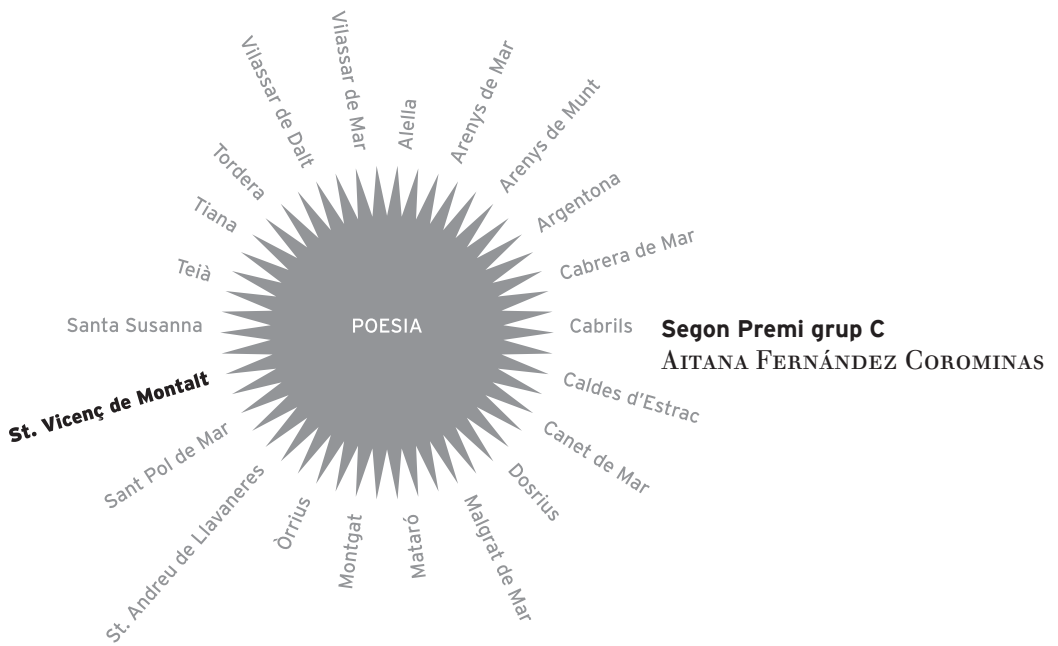
Quan l'amor és veritable
és pura vida,
llavors pot separar dos cossos
però no dos cors.

REESCRIURE EL FINAL

I dir-te que el fred em segueix perdent,
 que ja no trobo
 (o potser ja no busco)
 calor en altres versos
 que no siguin els teus,
 perquè allà
 vaig trobar la sortida.
 I l'entrada
 a un nou incendi
 a un foc
 o potser a un infern.
 On l'única flama
 que arribava a apagar
 era la que em cremava
 per dins.
 També dir-te
 que segueixo sense passar
 per tots aquells racons
 on arribàvem
 a oblidar-nos de tot el fred.
 Segueixo atrapada en aquella pàgina.

Llegint el mateix vers,
plorant a les mateixes paraules.
Segueixo guardant
la mateixa tinta
amb la qual m'escrivies.
Per si,
en alguna altra vida,
puc reescriure el final.

M'AGRADARIA

M'agradaria tornar-te a veure,
sentir-te tan a prop com abans.
I poder continuar juntes
el camí que ja vam començar.

M'agradaria que tornessis,
passar els anys al teu costat.
I que em veiessis créixer,
i sentir el que és realment la felicitat.

Perquè els dies em semblen nits,
i les nits em semblen dies,
perdo la noció del temps
i m'oblido de la melancolia.

M'agradaria que tot tornés a ser com abans,
i pensar que només hi som tu i jo.
Que ens tenim l'una a l'altra,
i això és el que ens crea la il·lusió.

Primer Premi grup D
ANNA MIQUEL CORRIUS

CÀNCER EN L'ESPAITEMPS I MÉS ENLLÀ

Divideix metres entre segons,
esbrina la velocitat de la vida.
Divideix vida entre creacions,
vella cèl·lula amb futur suïcida.

Canvia el rumb de la neurona
i cau en patològica temptació,
proliferació abundant que raona;
constant, permanent divisió.

Els teixits desfan la seva essència
entre masses de cèl·lules ocupants;
effmer, fràgil i innocent com la ciència
que accelera intensitats distants.

Cegues, busquen travessar barreres,
neurons que l'organisme desconeixen;
del sistema nerviós són presoneres,
ara, el torrent sanguini sedueixen.

Un moviment bàsic intangible,
un càlcul negligible d'incertesa sana,
que respira intensament, inguarible,
i anul·la la incompetència humana.

El temps transcorre sense ser carnal
inexorable, inalterable i vigent.
Dins un viatge crònic i terminal,
on enfonsar-me intrínsec en la ment.

I el cos: pur, verge i sagrat,
rau en son destí una plenitud limitada.
Massa tumoral, greuge encegat;
per què comences una guerra no instada?

Tard o d'hora voldré desaparèixer,
el no-res és quelcom, i ho vull idealitzar;
perdut en l'espaitemps al moment de néixer,
no vull ser una equació resolta a l'atzar.

Divideix metres entre segons,
esbrina la velocitat de la vida.
Divideix metres entre velocitat,
temps que queda per ser desflorida.

**Segon Premi grup D
ESTEL POU PRIM**

CANÇONS DE LA NATURA

Cançó de Foc

Gairebé a l'alba, entre ombres,
el feble raig de la tempesta
va il·luminar la teva nuesa.
Va ser provocació, va ser la teva pell
que va incitar la somnolenta natura
a despertar, responent al seu crit.

És el teu foc que abraça el meu cos,
l'encén de matinada i la carn crema,
es consumeix en passió desmesurada,
el teu aroma va i ve, una i altra vegada.
Visc en la calma dels teus braços candents
que cremen com brases el meu pit nu
i lentament m'esquerden el seny.

Desitjosa de les teves mans,
els sentits subjugats per les flames,
el cor esbojarrat bategant,
la brisa torna i m'envolta de cendres.

Pren-me com l'aire que respires,
camina dins meu, fes-me oblidar l'absència,
i viu la meva presència.

A l'aurora resten espurnes, úniques confidents
de la unió d'amants, de l'amor reprimit,
plaent i prohibit,
del sentiment d'alliberament compartit
en l'indret on només els que estimen
saben guardar en secret.

Cançó de Terra

Un pètal més ha caigut
de les flors de l'arbre de la vida.
El pas dels anys ha castigat la seva tija
que avui llueix prima, sense verdor,
sense nous brots que el dotin d'esplendor.

Els meus peus estan cansats de trepitjar l'aridesa
del sol i la meva ànima de caminar nua,
aterrida pel fred de la solitud del camí,
de la vida tan curta, tan efímera.

I els teus ulls marrons en contrast
juguen a parpelleig formant feixos de llum,
ells veuen els núvols foscos, carregats d'aigua,
i cau la pluja silenciosa rica de matisos,
que pinta el camí estret on el vent
espanta la pols dels teus peus descalços.

Era la teva ombra i et seguia a tot arreu.
Sentia que em trepitjaves, tan fort
que em sagnaven els peus.
Deixava petjades en la pàl·lida sorra,
que la tenyia de vermell,
de sang.

I volia ser el teu alè, el teu reclam.
Vaig voler ser tu:
per odiar-me, per perdonar-me,
vaig voler ser tant per tu,
que no soc res.

Cançó de Vent

El vent es va emportar el ressò de la teva veu,
el sabor dels teus petons,
de la meva memòria, el teu record.

Vaig seguir les teves petjades
per l'aridesa del camí sec,
i el vent les va esborrar.
Vaig saber que estava sola,
que caminava a les palpentes
marcant el pas, vagant per camins,
amb el sol inclement cremant la pell,
i les ràfegues escampant les cendres.

Les llàgrimes brollant dels meus ulls,
l'alleujament dels meus peus cansats.

Enyorant la teva veu,
les teves paraules soltes al vent,
que la brisa porta a la meva orella
com tènue melodia llunyana,
em vaig convertint en pols,
part del camí que queda enrere
inservible, com llavor sense vida.

Cançó de Pluja

Queia el diluvi que anunciava la teva arribada,
tan remot a la meva presència que les gotes
no aconseguien esquitxar la meva humanitat.

Romanies consumit pel fred, absort en el temps,
impregnat per la pluja. No vas dir res,
però el teu pensament feia ressò a la paret
on van quedar gravats els petons escapats,
dels nostres llavis, a les galtes, al cor,
i el silenci va embolicar la teva imatge a la ment.

Va passar la tempesta, el devessall em va mullar l'ànima
i els llamps m'encegaven els ulls,
però tot i així podia veure't, distant i absent.
Desapareixies en la llunyania i les teves petjades
marxaven amb l'aigua que s'escorria darrere teu.

Encara resto sola, amb la companyia de la nit i
el plugim, sense tu, perduda, en la penombra.
Vas ser un somni, una il·lusió perduda,
tímides gotes de pluja, efímeres,
gairebé desapercebudes en la meva vida,
que van fugir en despertar angoixada
d'un somni que jeu entre núvols grisos,
que en fregar-se entre ells, les llàgrimes
cauen com gotes de rosada matinera.

Ara soc lliure, obrint camí.
Humida per la pluja,
deixo un rastre de petjades
que el fang cobrirà lluny de tu.

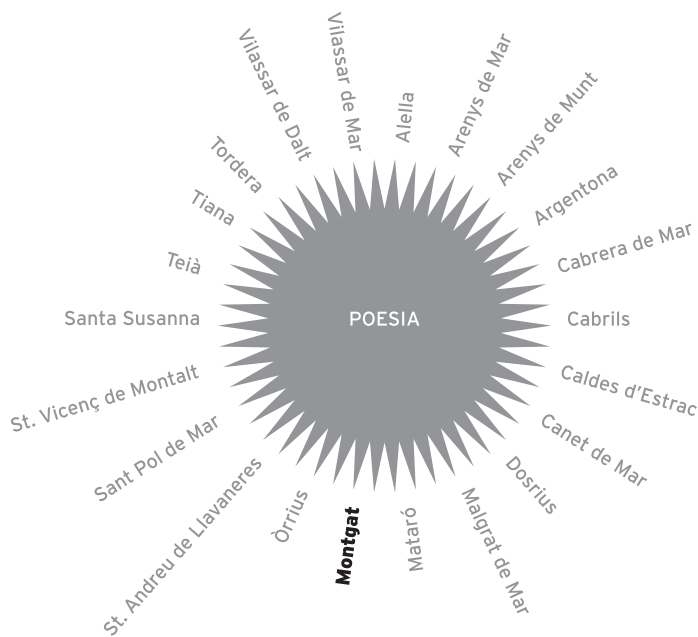
Cançó de Mar

Vaig caminar fins a la vora del mar per buscar
en el mirall de sal el teu rostre.

La mateixa aigua que va conjurar amb onades
emportant-se a la baixamar la teva imatge
cap a la profunditat que el corrent marí
de manera atzarosa va transformar-la
en un bell miratge.

Les onades en el seu vaivé van captivar els sentits
fins que em vaig submergir en aigües superficials
que giraven al compàs en remolins
embolicant i arrossegant, algues, sorra i corall.
Veus remotes dels que mai han arribat a port canten
“L’ona s’alça, neda o enfonsa’t”
i m’allarguen la mà per tornar-me la lucidesa.

Exhausta m’estiro a la tendra sorra,
i les aigües demostren la seva presència esquitxant
la meva cara amb gotes salobres, el vent arrissant
l’escuma d’on el teu translúcid espectre emergeix.
Els meus ulls no abandonen la teva figura
fins a l’horitzó ambarí quan es va esvaint
com broma que ve del mar en caure la nit.

Primer Premi grup E
ALEXANDRA BERTRAN RABAT

MORTA EN VIDA: TORNA A CASA

Torna a casa, petita,
torna a casa aquesta nit.
Deixa que el pare t'eixugui les llàgrimes
i la mare et protegeixi dels monstres de sota el llit.
Torna a casa, petita.
Encara que només sigui per tornar-ne a eixir.

És quan no hi ha llum que et penso,
t'enyoro, filla, en la lluna: flor de nit.
Si la travessia és fosca i no surten estels,
si et colpegen i paguen per trists serveis...
Si ja no recordes el teu nom i enyores enyorar...
Aleshores, em podràs cridar i no oblidar?

Si el nas no inhala sols aire,
i sagna, com et sagna el cor...
Si et despertes i et sents cohibida
als llençols on tanta llum ha mort...
Filla, per què no tornes a casa?
Tant hi pesa l'orgull, al teu cor?

Et recordo entre les roses del jardí
parlant de Machado i els seus camins.
Escribies sobre la fi de les guerres
i de flors grogues entre sec carmí.
Del gel es desprenen llàgrimes de vida:
moren somnis i poeta en poesia.

Torna a casa, petita,
torna a casa aquesta nit.
Deixa que la mare t'eixugui les llàgrimes
i el pare et protegeixi dels monstres de sota el llit.
Torna a casa, petita.
Encara que només sigui per canviar el destí.

Segon Premi grup E
ANNA DIAZ GRAS

EL MEU REFUGI DE PAPER I TINTA

I. A les meves ales

I si em quedo?
I si s'acomoden?
I si s'espantellen i s'atrofien?
I si decideixen no funcionar i deixar-me mundana?
I si s'enduen el meu esperit? Les meves ganes?
I si s'ho emporten tot?
No arriscaré les meves ales.
He d'obrir-les i dur-les a passeig.
Veure món.
No és massa aviat, però sí que es pot fer massa tard.
És ara.
Ara.
Ara o mai.
Obrir les meves ales per volar.
Volar lluny.
O no tan lluny.
Però volar.

II. Per la mare

Mama

Per molts anys a la dona de la meva vida,
Gràcies per ser tu
Per obrir-me els teus braços quan ho necessito,
Quan estic trista,
O fins i tot quan estic esquerpa.

Gràcies per recordar-me a diari que puc fer tot allò que em proposi,
Per obrir-me les ales i donar-me una empenta,
Soc molt afortunada de tenir-te.

Gràcies per fer-me sentir protegida i per deixar-me comprovar que,
Passi el que passi,
Tinc les teves espatlles per plorar i tornar a créixer.
Tu em dones forces.

Ho sento quan et faig enfadar i et faig patir.
Ets la millor mare que ningú podria desitjar.

Avui t'escric per felicitar-te, per donar-te les gràcies,
Per fer-me existir
I per deixar-me passar la vida al teu costat.

Gràcies per ensenyar-me el significat del verb estimar
Ets la millor dona que hi ha
Dono gràcies per un any més i tots els que vindran
T'estimo mil mons, mama.

III. Avi

Avi.

Avui et sento lluny.

I a prop.

Lluny perquè continues sense estar al meu costat.

A prop perquè per aquestes dates sempre penso en tu.

Sempre estàs en mi.

En la meva memòria.

En el meu pensament.

No pots ser només un record.

Ets el meu abans i el meu després.

Com pots no estar en els meus versos, si els meus versos parlen sempre de tu?

El meu abans i el meu després.

Avui et trobo a faltar. Com sempre.

Però avui escolto la teva veu. El seu eco.

La teva dolça veu de cendra felicitant-me, a estralls.

I jo feliç.

Feliç d'escoltar-te.

Feliç que estiguessis i estiguis a la meva vida.

Avui et trobo a faltar, avi.

Més que ahir, però menys que demà.

I així, sempre.

IV. Mort

No sé si deus saber el que és perdre una persona estimada,
Però tant de bo sentis el dolor que m'estàs causant ara mateix.
No fa ni un any que et vas endur el meu avi
I ara intentes endur-te el meu altre avi.

Em destrosses.
No puc caminar sola,
Els necessito,
Els necessito al meu costat
Tots els meus familiars.
Preferiria mil vegades desaparèixer jo que seguir sentint el dolor que
sento.
Aquesta impotència de no poder fer res
De no saber si podràs o no parlar amb aquella persona una altra
vegada,
O si l'última conversa ja la vas tenir, i no ho sabies.
No és just.
No ets justa.

Però et sortirà malament,
El meu avi se'n sortirà, n'estic segura.
Ell és fort
I això és només una petita esquerda.
Ja li ho vaig dir a ell, i ara t'ho dic a tu.

Es tornarà a despertar i tornarà a parlar amb mi.
I li diré com me l'estimo
I li podré fer mil petons més.

I tornarà a donar voltes al pati i a cuidar els gossos
Perquè ell és fort i no és el seu moment
T'ho demano si us plau
El necessitem al nostre cantó.
No ens el prenguis.

V. Nua

“Especial, única”. Un número. Una més. Em sentia segura. En un amagatall. Els meus complexos desapareixien. Pensava que eres l’únic que els podia sentir. Caos. Caòtica. Em sentia en un pou.

“No puc estimar”. Et deia.

“M’enamores”. Em responies.

No em puc obrir a l’amor. No vull llàgrimes. No la caguis. T’ho prometo.

Llàgrimes. Trencada. Dèbil. Em deixes nua. Tu somrius.

Promeses que es trenquen. Advertències que prenen veu. S’ha acabat defensar-te. Mentre jo matava per tu. Tu em mataves a mi. Em trenques. Em feies fràgil.

“No vull ningú més”. Jo.

“Una més”. Tu.

Estúpida. Enganyada. Bruta. Em sento bruta.

Un dia em llevo amb els teus braços al voltant i l’endemà, jo els enyoro i aquests ja n’envolten una altra. Acords que s’esfumen. Pots sortir amb altres, deia el meu cap. Queda’t amb mi, deia el meu cor. Cor que vas agafar. Vas fer bategar i seguidament vas esmicolar de cop. Sense sentiments. Tot fred.

Jo ara un altre cop nua.

Tu buscant la següent.

Sense comiats. Tot fred.

Ara veig la realitat. No la meva realitat. Sinó la que tothom veu. La que tothom veia. Menys jo. Aquella en la qual tu jugaves amb mi mentre jo et defensava i admirava.

“No la caguis” et vaig dir jo.

“T’ho prometo” vas respondre.

I efectivament, les paraules se les enduu el vent. No puc dir que no ho sabia. No puc dir que no estava avisada.

Respecte trencat. Confiança perduda. I jo una altra vegada nua.

VI. Terrassa

I avui aquí,
Mentre t'espero a la terrassa, et desitjo
Et desitjo

Però no és un simple desig carnal
Desitjo estar al teu costat

Tant com desitjo estar a prop del sol aquests dies de primavera
Tant com desitjo caminar per la muntanya els dies que estic estressada
Tant com desitjo tapar-me amb mil edredons quan arriba el fred

I és que no te n'adones,
Però t'has convertit en un dels meus desitjos vitals
D'aquells que no vull que desapareguin de la meva vida
Dels quals necessito una petita dosi per seguir essent

Dosis de felicitat
La meva petita dosi de desig
Desig de tu

De nosaltres tots els dies
A centímetres o a quilòmetres

Quilos de desig
I de desitjos per complir.

VI. Amor

Qui esperava aquest gir? Estava trencada. Decidida i conforme amb el final. Sense comiats. Sí. No. Sí. No. Sí. S'ha acabat. No vull sentir ni el seu nom. Estic bé, però no el vull veure. No vull pensar-lo. No vull sentir-lo.

Un missatge. Tímid. Buit però inesperat. Et va fer tornar. Aparèixer als meus pensaments de nou. 8.651,67 km. M'hi vaig negar. No podia acceptar-ho. I vas tornar a insistir. Una setmana. Una darrere l'altra. Fins que vaig dir d'acord. Vaig acceptar. Quedem –vaig dir jo. I aquí comença. L'inici d'aquest gir amb el qual ens hem trobat. En què encara ens trobem. I ara puc donar les gràcies. Les dono. Dono gràcies que insistissis. Que tot i trencada com em sentia, persistissis. I pogués descobrir l'altra cara. La que ningú coneix. De la qual ningú parla. La cara de la qual estic enamorada.

I ja apareix un somriure al meu rostre. El somriure que tu em crees a diari. Estimar es fa fàcil al teu costat. Qui esperava aquest gir? Que els moments on més nua i trencada estava, ara s'esvaeixin i dibuixin felicitat?

He descobert una gran persona. La millor. La que vull al meu costat. Escoltant els meus discursos diaris. Ets increïble, amor. Els dies amb tu passen com segons. Mil plans que apareixen al meu cap. I és que és un gir inesperat. Qui ho diria? Qui ho pensaria? I així és l'amor. Anades i tornades. Voltes i més voltes.

Com no estimar-te? Si estàs en tots els millors moments que passen a la meua vida? Em completes. I així espero continuar any rere any. Descobrint i estimant cada racó que et conforma.

T'estimo, vida.

VII. Matinada

Aquesta matinada t'he estimat
Com sempre
Però avui no ha sigut una matinada qualsevol
Avui t'he estimat molt
Molt i molt
I m'he adonat que la vida és bonica per deixar-me estar al teu costat
Que tu ets el més bonic
I que t'ho asseguro
I que t'he estimat i que t'estimo
Milions de segons ensucrats
Massa ensucrats
Però jo vull seguir així sempre
Al teu costat.

Primer Premi grup F
JOAN GIMENO CONESA

SONETS

Sonet I

Cantava Amor, les nits de lluna plena
 mirant Selene amb posat pensatiu;
 si s'enamora tot aquell que viu
 també ho fa Amor, el cor trencat de pena.

Subtil desig aquest dels Déus gentils
 que vola eteri i escapat dels llavis
 lligat a mots erudits i molt savis,
 distints d'aquells mortals i llepafils.

Selene que escolta amb orella presta,
 de sobte se'ns enrojola tota
 doncs no és gens comú que Eros faci festa

per festejar la lluna tan llunyana,
 minvant, o bé creixent, o bé tan plena,
 però sempre tan bella i tan galana.

Sonet II

M'he perforat la pell posant-m'hi argolles
per recordar qui em va fer presoner:
un parell d'ulls dessota unes parpelles
d'un bell mirar, joliu i juganer.

M'he tatuat un nom amb tinta roja
perquè vegi tothom qui em va caçar,
qui em va arrossegar a una vida boja,
ferit d'amor, per mai cicatritzar.

T'ofereixo la sang d'aquest pirata
que ha conquerit els mars de cap a cap
i ara es vincla als teus peus sense ni data,

ni cap però, declarant-se rendit.
Que quan Amor reparteix sentiments
no els refusa un senyor, ni cap bandit.

Sonet III

No tinc record ben cert de quin moment
vaig ser coneixedor que l'estimava,
de quin instant va ser que el sentiment
ficant-se dins del meu cor, hi arrelava.

Oh, cor trencat!, que tan ferit t'amagues,
què puc fer per alleujar una mica
el sentiment d'aquell que no s'explica
com va caure vençut per les manyagues?

Si em va deixar, tindria mil raons.
No soc pas qui, per jutjar què ha passat.
Com recompondre un amor que ha esclatat?

Un cos furtiu que tendeix a l'oblit
i fuig veloç percaçant nous amors,
deixant un cor que resta debolit.

Sonet IV

Si faig un vers per guanyar-me una pela,
no faré pas tot un seguit de conyes
ballant a tort i a dret com fan les canyes
movent-se al vent d'hivern i un fred que gela.

M'oblido del vers blanc que sense rima
és més fàcil d'emprar per qui improvisa.
Faré servir el sonet, que encamisa
quan pujo clenxinat a la tarima.

Doncs bé, senyors, ací teniu la prova
de com es fa també una poesia
amb llengua encotillada i molt poc nova

que no té la "*frescura*" rupturista.
Perdoneu-me l'emprèstic de '*frescura*',
ja que soc fill d'una escola franquista.

Sonet V

Havent perdut el temps amb companyies
d'aquelles que se'n diu de mal pair,
que et fan perdre els valors, com quan canvies
per xavalla aquells teus tresors d'ahir,

cerco astorat a les prestatgeries
un bon consell que m'ajudi a capir
com escollir com s'han de fer les tries
quan sempre és tan difícil decidir.

Que si novell vaig fer les bogeries
pròpies del jovent, fins a desdir,
ara, a prop de les meves darrereries,

de tot això em començo a penedir.
Que ja es diu: Qui de jove no treballa
el veuràs, de gran, dormir a la palla.

Sonet VI

No sé com dir-te que et trobo a faltar
i compto, insomne, xais quan vaig al llit,
em neguitejo i plora el meu esperit
fins a buidar, de gota en gota, un mar

que m'omple de defici tot el pit.
Que viure sens tu no és viure. És morir.
I em cal només pensar-te per sentir
com pereixo d'angoixa, debolit.

M'urgeix tant sentir els teus petons
que m'empeny a cavil·lar fins a embogir,
cercant-te, escodrinant tots els racons.

Te n'has anat del meu costat, marfanta,
i m'has deixat el cor fet a bocins
sumit al tètric art de la complanta.

Sonet VII (*'estrambótico y con moraleja'*)

I quan el Quixot desmunta, hi ha qui veu
dessota un bací i lluint un cos ferreny,
un vell desdentegat que marxa a peu,
perdut ja fa molt temps qualsevol seny.

Ningú es para a pensar per un moment
per què lluita aquell home esprimatxat,
què li passa pel cap, quin pensament
a caminar l'empeny tan capficat.

No importa si els molins li fan la guitza
o enyora la molsuda Dulcinea
o Sancho mostra una llustrosa betza.

Ningú vol veure el cor allà on amaga
el sentit infinit de la justícia
que el dessagna com si fos una llaga.

Vegeu, senyors, com és.
Qui vulgui allò que és just,
sovint, serà incomprès.

Sonet VIII

Suporto esfereït tanta basarda,
que visc pacientment en soledat
i sense saber del cert si he encertat
vivint de fa tant temps en l'hora isarda.

Malgrat que m'he vestit amb la cuirassa,
atacant objectius amb paciència
no he aconseguit deixar en evidència
els enemics, tots ells d'estirp bastarda.

Duc al damunt aquell llegat feixuc
que em lliga al món a fi de conquerir;
llegat pesat i a voltes malastruc

que llençant-me a la lluita, de retruc
en dona més motius per estimar.
Un sentiment de pàtria i aixopluc.

Sonet IX

Vivim mancats d'uns lideratges certs,
palpem racons i trobem, de retruc,
vells manuals d'un codi malastruc
que ens guiaran cap a uns destins incerts.

Basarda em fa, recordar l'hora aquella
quan derrotats vam perdre furs i lleis,
supeditats al voler d'altres reis
que com a xais ens van penjar l'esquella.

Hem d'escatir si és arribada l'hora
de demanar el que és nostre i aixecar-nos
dempeus i decidits a fotre fora

la gentalla invasora i nouvinguda
quan ens esclafa la veu i s'apodera
del que ens pertany negant-nos tota ajuda.

Sonet X

Ara que el cor ja quasi no em batega,
que sento lluny la meva joventut
i em sé confós enmig la multitud
que volen ells, sotmesa, muda i cega

d'un poble que volgué veure la llum
després de tres-cents anys de por i tenebra
cercant la fe i l'esperit que el vertebrava
enmig d'un guirigall de foc i fum.

Ara, veig impotent que tot s'acaba
i amb l'esperit eixorc, sense ni saba,
no gaudiré del nou començament.

Segur que guanyarem. No en tinc cap dubte.
Ens desfarem d'aquest jou putrefacte,
mes, vet aquí, que jo no hi seré a temps.

Sonet XI

Si fuig rabent l'amor quan menys ho esperes,
tot fent un posat sorrut, absent i aspriu
igual que ho fan les curtes primaveres
tot just quan arriba el calorós estiu...

Si veus, sorprès, com marxa l'estimada
llençant-se als braços de l'amant furtiu
i encara sents al nas la bafarada
d'un amor que tu creies bo i ha estat nociu...

Si plores la companya que vas perdre,
pregunta't el primer si et va merèixer,
si et va aportar quelcom que et va fer créixer...

No ploris un amor no correspost
si has fet tots els possibles per salvar-lo.
Cerca'n un altre obrint el cor tantost.

Sonet XII (resum)

Faré un sonet tancant aquest recull.
Onze per catorze i catorze i tres,
comptats siguin del dret o del revés,
cent setanta-un seran, salvant l'escull

de cotilles de ratlles decasíl·labes
que he hagut d'emprar per finir la proesa
que a mi, que soc de llengua gens espessa,
m'ha deixat el cervell ben ple de tabes.

Així doncs, conclouré el primer tercet
tot demanant perdó per les errades
comeses, ruc de mi, tantes vegades.

Al segon, tinc per bé d'acomiar-me
demanant un xic de comprensió
pel meu *'invent'*. Perdoneu l'expressió.

Segon Premi grup F
PAU DIACA

ARXIPÈLAG DE NAUFRAGIS

Som el que recordem perquè oblidem el que som.

I. VIGÍLIA

Una copa de vi
sobre la taula,
una clau de bronze,
un grapat de terra.

Fa olor de ressaca de mar,
de nit incerta,
d'oli cremant a les torxes,
d'espera calma.

Tot està disposat,
sacrificades les hecatombes,
vessades les libacions,
desxifrats els auguris.

Tot està dit.
Tot escrit.

II. ALGUNES NAUS MAI NO TORNEN

Descalç.
Sense fer soroll.
Només ella entre les ombres,
només ella m'atura
davant la porta.

La seva mà sent la fredor
del bronze sobre el meu pit.

Ni una sola paraula.

L'abordo amb la meva por.
Tanca els ulls.
El seu silenci m'encoratja.

Tots dos sabem
que els vents no sempre són propicis
i que algunes naus mai no tornen.
Però el seu silenci ja em mulla els peus,
i ja cauen, per sempre més, les amarres.

III. FAR EN LA NIT

Encara veig la seva imatge,
dempeus al mateix pam de terra,
mirant, plorant, pregant al mateix mar
que tan calladament se me'n duu.

Far en la nit per a insomnes errants.

IV. LILLA DEL FRED

Restes de naufragis, fustes,
algues, la tapa d'algun bagul,
petjades mig esborrades,
el mapa d'una illa dibuixat a la sorra.
És aquesta terra inhòspita una illa?
Signes, creus, marques que no sé desxifrar
i que podrien ser alguna ambaixada,
algun avís, alguna amenaça.

Alço la mirada.
Un fred mut em fujeteja el rostre.
Fred. Només fred
i l'insistent murmuri de les ones.

Un calfred em traspassa.
Desfaig les meves passes.
Salpo.

V. RES NO PERDURA

Res no perdura,
Res no s'atura
Res no subsisteix.

Els ports s'esfumen en la boira,
les grans rutes es fonen en la nit,
el gruix de les naus es dispersa en la tempesta.

Res.

Al final, fins el silenci
és esculpit pels vents
i tornat rumor de caragoles.

VI. SOM

Illes llançades mar endins
en cerca d'habitants,
de petjades que identifiquin les nostres platges
i ens facin reconeixibles pels vents.

Illes en un mar sense continents,
desconegut, anònim, gris.

Illes de fusta, temps i set.

Desmemoriats penyals insensats.

VII. GEOGRAFIA DE TEMPESTATS

Cada illa
el cap d'una ruta sense retorn
el final d'alguna treva,
el compliment del vell presagi.

De les entranyes de la boira
el grallar mitigat
d'un albatros que agonitza
sobre les restes de la seva nau.

Geografia de tempestats,
costes fosques,
platges de fusta,
àncores arrelades
en mars sense fons.

Arxipèlag de naufragis.

VIII. ELS SOLCS D'ALTRES NAUS

Els solcs d'altres naus
m'indiquen la derrota,
sempre aigües amunt,
sempre terres endins.

Una fontana a la riba
indica el final,
mars grocs, cels oberts, vents àrids.

Amarro i desembarco.

Incipit d'aigua dolça.
És aquesta la resposta?

IX. CENTENARS DE BUCS ATROTINATS

Centenars de bucs atrotinats
encallats en centenars de platges
de tempestats desgranades.

Centenars de mascarons
amb veu pròpia silenciats
pel rovell de l'oblit.

Centenars d'anys de navegació errant
per centenars de mars cosits a naufragis.

Centenars de rumbos impossibles
per eternes rutes sense nord
per arribar,
a la fi,
al tebi abric de les teves costes.

X. CICATRIUS DE MAR

I enmig del silenci,
en obrir els ulls,
la teva mirada m'empresona
i revela el meu rostre:
ombres de sol,
solcs de vent,
cicatrius de mar.
És això el que soc?

Agafó aire i contemplo
detingudament el teu nu.

No.

Som el que recordem
perquè oblidem el que som.

Reglament;

PREMI ORDINARI

1 PARTICIPANTS

1.1 Els municipis participants seran els que s'adhereixin al conveni anual de col·laboració entre els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal del Maresme.

1.2 Els participants han de poder acreditar que viuen habitualment al Maresme, en algun dels municipis citats al punt 1.1. En cas de no ser així, caldrà especificar el tipus de vincle amb el municipi.

1.3 Hi ha sis grups de modalitat de poesia i sis grups de modalitat de prosa, repartits de la següent manera:

Grup A: de 6 a 8 anys

Grup B: de 9 a 11 anys

Grup C: de 12 a 14 anys

Grup D: de 15 a 18 anys

Grup E: de 19 a 25 anys

Grup F: a partir de 26 anys

Els grups es classifiquen tenint en compte l'edat real dels participants el 30 d'abril del 2019.

1.4 Els participants només podran presentar una obra en un municipi. En cas que presentin més d'una obra per autor i/o a més d'un ajuntament quedaran desqualificats.

2 OBRES CONCURSANTS

2.1 El tema és lliure.

2.2 Les obres han de ser individuals, escrites en català i inèdites quan es presentin a la fase local.

2.3 Els treballs tècnics i científics queden exclosos de la present convocatòria.

2.4 L'extensió màxima per a les obres de la modalitat de prosa i poesia dels grups A, B i C és de 5 cares de DIN-A4 o equivalent. L'extensió màxima per a les obres de la modalitat de prosa i poesia dels grups D, E i F és de 15 cares de DIN-A4 o equivalent.

2.5 Preferiblement els treballs han de ser escrits en lletra de cos 12 del tipus Times New Roman i espai entre línies d'1,5 punts o equivalent.

3 PLIQUES

3.1 Els originals s'han de presentar impresos en paper per quintuplicat. Els textos guanyadors es demanaran en format digital.

3.2 Les obres han d'especificar a la portada o a l'inici del text:

- XXXVI Mostra Literària del Maresme
- Títol
- Pseudònim o lema
- Edat
- Grup

3.3 Cada obra ha d'anar acompanyada d'un sobre tancat, a l'exterior del qual s'indiqui:

- XXXVI Mostra Literària del Maresme
- Municipi on es presenta
- Títol
- Pseudònim o lema
- Edat
- Grup i categoria (prosa o poesia)

I a l'interior:

- Nom i cognoms de l'autor/a
- Adreça, telèfon i adreça electrònica
- Fotocòpia del DNI o NIE, o bé la data de naixement en el cas dels grups A, B i C.

4 PRESENTACIÓ DELS TREBALLS

4.1 Entre tots els municipis participants s'escollirà el municipi amfitrió. Aquest serà el responsable de l'organització i finançament de l'acte de lliurament dels premis, que haurà de tenir el vistiplau del Consell Comarcal del Maresme.

4.2 Els treballs recollits pels ajuntaments participants es presentaran al municipi amfitrió entre els dies 8 i 12 de juliol del 2019.

4.3 El màxim d'obres que s'acceptaran per municipi participant és de dues obres per cada grup i modalitat (primer i segon premi). El nombre màxim d'obres presentades per cada municipi és de vint-i-quatre. En el cas que se superi el màxim admès, es retornaran les obres per tal que se n'envii el nombre indicat.

4.4 En cas que un ajuntament no hagi organitzat la fase local, serà la regidoria de Cultura, o aquella que determini el propi ajuntament, la que haurà de fer la selecció dels treballs presentats.

5 PREMIS

5.1 Cada ajuntament organitzador atorgarà els premis que consideri a nivell local. Els premis de la fase comarcal de la Mostra Literària consistiran en un primer premi i un segon premi per cada grup i modalitat.

5.2 Els grups A, B i C rebran un val bescanviable per llibres i els premis D, E i F rebran un premi econòmic en metàl·lic. Aquests estan subjectes a l'aportació econòmica derivada de la participació dels municipis i a d'altres subvencions.

5.3 L'import dels premis s'informarà quan es faci pública l'acta del jurat amb els guanyadors.

6 PREMI EXTRAORDINARI DE MICRORELATS

6.1 Els municipis participants seran els que s'adhereixin al conveni anual de col·laboració entre els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal del Maresme.

6.2 Els participants han de poder acreditar que viuen habitualment al Maresme, en algun dels municipis citats al punt 6.1. En cas de no ser així, caldrà especificar el tipus de vincle amb el municipi.

6.3 Sense límit d'edat.

6.4 Els participants només podran presentar una obra en un municipi. En cas que presentin més d'una obra per autor i/o a més d'un ajuntament quedaran desqualificats.

6.5 El tema és lliure i només s'acceptaran relats de fins a 140 caràcters, amb espais inclosos, redactats en català, tant en poesia com en prosa. No estan permesos els truncaments de paraules ni les abreviacions.

6.6 Les obres han de ser individuals, escrites en català i inèdites quan es presentin a la fase local.

6.7 Els originals s'han de presentar impresos en paper per quintuplicat. Els textos guanyadors es demanaran en format digital.

6.8 Les obres han d'especificar a la portada o a l'inici del text:

- XXXVI Mostra Literària del Maresme - Premi Extraordinari de Microrelats
- Títol
- Pseudònim o lema

6.9 Cada obra ha d'anar acompanyada d'un sobre tancat, a l'exterior del qual s'indiqui:

- XXXVI Mostra Literària del Maresme - Premi Extraordinari de Microrelats
- Municipi on es presenta
- Títol
- Pseudònim o lema

I a l'interior:

- Nom i cognoms de l'autor/a
- Adreça, telèfon i adreça electrònica
- Fotocòpia del DNI o NIE, o bé la data de naixement en el cas dels menors d'edat.

6.10 Els treballs recollits pels ajuntaments participants es presentaran al municipi amfitrió entre els dies 8 i 12 de juliol del 2019.

6.11 Cada ajuntament podrà presentar a la fase comarcal fins a cinc microrelats.

6.12 En cas que un ajuntament no hagi organitzat la fase local, serà la regidoria de Cultura, o aquella que determini el propi ajuntament, la que haurà de fer la selecció dels treballs presentats.

6.13 El premi extraordinari de microrelats rebrà un premi econòmic en metàl·lic en el cas dels adults o el mateix import en un val bescanviable per llibres en el cas que el guanyador sigui menor d'edat. L'import d'aquest premi està subjecte a l'aportació econòmica derivada de la participació dels municipis i a d'altres subvencions.

6.14 L'import dels premis s'informarà quan es faci pública l'acta del jurat amb els guanyadors.

7 PREMI EXTRAORDINARI DE RELATS BREUS PER A PERSONES AMB DISCAPACITATS INTEL·LECTUALS

7.1 Els municipis participants seran els que s'adhereixin al conveni anual de col·laboració entre els ajuntaments de la comarca i el Consell Comarcal del Maresme.

7.2 Els participants han de poder acreditar que viuen habitualment al Maresme, en algun dels municipis citats al punt 7.1. En cas de no ser així, caldrà especificar el tipus de vincle amb el municipi.

7.3 Sense límit d'edat.

7.4 Els participants només podran presentar una obra en un municipi. En cas que presentin més d'una obra per autor i/o a més d'un ajuntament quedaran desqualificats.

7.5 Les obres poden ser individuals o en grup, sempre que s'acrediti la discapacitat intel·lectual de l'autor/a o autors/es.

7.6 El tema és lliure i les obres han de ser originals, escrites en català i inèdites quan es presentin a la fase local.

7.7 S'acceptaran obres tant de prosa com de poesia i il·lustrades amb qualsevol tècnica.

7.8 Els originals s'han de presentar impresos en paper per quintuplicat. Els textos guanyadors es demanaran en format digital.

7.9 L'extensió màxima per a les obres és de 4 cares de DIN-A4, en lletra de cos 12 del tipus Times New Roman i espai entre línies d'1,5 punts. Aquesta extensió i recomanació tipogràfica és a títol orientatiu.

7.10 Les obres han d'especificar a la portada o a l'inici del text:

- XXXVI Mostra Literària del Maresme - Premi Extraordinari de Relats Breus per a persones amb Discapacitats Intel·lectuals
- Títol de l'obra
- Pseudònim o lema

7.11 Cada obra ha d'anar acompanyada d'un sobre tancat, a l'exterior del qual s'indiqui:

- XXXVI Mostra Literària del Maresme - Premi Extraordinari de Relats Breus per a persones amb Discapacitats Intel·lectuals
- Municipi on es presenta
- Títol de l'obra
- Pseudònim o lema

I a l'interior:

- Nom i cognoms de l'autor/a, autors/es
- Adreça, telèfon i adreça electrònica
- Fotocòpia del DNI o NIE, o bé la data de naixement en el cas dels menors d'edat.
- Certificat oficial del grau de discapacitat intel·lectual de tots els autors/es.

7.12 Els treballs recollits pels ajuntaments participants es presentaran al municipi amfitrió entre els dies 8 i 12 de juliol del 2019.

7.13 Cada ajuntament podrà presentar a la fase comarcal fins a tres obres.

7.14 En cas que un ajuntament no hagi organitzat la fase local, serà la regidoria de Cultura, o aquella que determini el propi ajuntament, la que haurà de fer la selecció dels treballs presentats.

7.15 El premi extraordinari de relats breus per a discapacitats intel·lectuals rebrà un val bescanviable per llibres, l'import del qual estarà subjecte a l'aportació econòmica derivada de la participació dels municipis i a d'altres subvencions.

7.16 L'import dels premis s'informarà quan es faci pública l'acta del jurat amb els guanyadors.

8 JURAT I TRÀMIT

8.1 El jurat de la fase local serà nomenat per l'ajuntament que convoca el premi, i serà el que qualifiqui les obres a nivell local.

8.2 El jurat de la fase comarcal està format per dues persones designades pel Consell Comarcal i per dues persones més, designades per l'ajuntament amfitrió. Els quatre membres del jurat seran persones vinculades al món literari de la comarca del Maresme.

8.3 Serà responsabilitat del jurat:

- Elaborar el veredictes que es recollirà en una acta
- Rebutjar els treballs que no s'ajustin a les bases de la convocatòria
- Concedir accèssits
- Declarar desert un premi

8.4 El veredictes del jurat serà inapel·lable i vinculant per l'òrgan resolutori que serà el President del Consell Comarcal del Maresme.

8.5 Els accèssits seran publicats al llibre recull però no disposaran de premi.

8.6 El jurat trametrà l'acta del veredicta al Consell Comarcal del Maresme i aquest comunicarà els guanyadors als municipis participants, que n'informaran els seus participants.

8.7 L'ajuntament amfitrió determinarà el lloc i l'hora de l'acte públic de lliurament de premis i ho comunicarà als ajuntaments participants.

9 PUBLICACIÓ I CONSERVACIÓ

9.1 Les obres guanyadores seran publicades en una primera edició i els seus autors tindran dret a un exemplar gratuït d'aquesta publicació.

9.2 La propietat de les obres presentades serà dels seus autors. El Consell Comarcal del Maresme es reserva el dret de fer una primera publicació i poder reproduir-les –de manera total o parcial– en publicacions posteriors o en edicions pròpies del Consell Comarcal del Maresme, així com al web www.ccmaresme.cat, fent referència a l'autor.

9.3 Les obres guanyadores es conservaran a l'Arxiu Comarcal del Maresme, amb seu a l'edifici de Can Palauet. Carrer d'en Palau, 32, 08301 de Mataró.

9.4 Les obres i còpies presentades no es retornaran, hagin estat premiades o no.

10 ALTRES DISPOSICIONS

10.1 Els participants seran responsables de les reclamacions que es produeixin per danys a tercers (plagis, danys morals, etc.).

10.2 Qualsevol imprevist, incidència o esdeveniment extraordinari que esdevingui durant el procés normal de la Mostra Literària del Maresme, la resolució del qual no estigui prevista en aquestes bases, serà resolt pels membres del jurat de la Mostra amb el suport dels tècnics del Consell Comarcal.

10.3 En compliment del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades i garantia dels drets digitals, us informem que el Consell Comarcal del Maresme, com a responsable del tractament de les dades dels participants de la Mostra Literària, tractarà les dades amb tota la confidencialitat i aplicarà les mesures de seguretat que corresponguin.

Les dades facilitades seran tractades legítimament d'acord amb el consentiment donat en inscriure's a la Mostra i en compliment de les funcions públiques pròpies de l'entitat per gestionar la inscripció, participació i comunicacions amb els participants a la Mostra. Les dades no seran cedides a tercers, excepte les dades dels guanyadors, que seran difoses públicament.

Un cop finalitzada la Mostra, les dades dels participants seran conservades únicament per al compliment de les normatives aplicables i per atendre possibles reclamacions, però no seran utilitzades per a cap altra finalitat.

Les persones interessades, si ho desitgen, podran exercir els seus drets d'accés, rectificació, supressió, oposició o limitació del tractament davant del Consell Comarcal del Maresme de forma presencial per instància genèrica a la plaça Miquel Biada,¹ (08301) Mataró o bé ho poden fer telemàticament per instància genèrica a la nostra seu electrònica al següent enllaç: <https://www.seu-e.cat/web/ccmaresme/govern-obert-i-transparencia/serveis-i-tramits/tramits/instancia-generica>.

Així mateix recordem que si considera que els seus drets de protecció de dades han estat vulnerats, pot presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (www.apd.cat).

10.4 Totes les persones participants en aquest concurs literari, tinguin l'edat que tinguin, podran ser fotografiades. El municipi amfitrió i el Consell Comarcal del Maresme podran fer ús d'aquestes fotografies per fer publicitat i difondre aquest acte sense necessitat prèvia de cap tipus d'autorització. Els noms i les fotografies dels participants poden sortir publicats a la premsa i a d'altres mitjans de comunicació.

10.5 El fet de concursar implica la total acceptació d'aquestes bases.

ACTA DEL JURAT DE LA MOSTRA LITERÀRIA DEL MARESME 2019

A Sant Vicenç de Montalt, el dia 16 de setembre de l'any 2019 a les 19.00h, es reuneix a la Biblioteca La Muntala el jurat de la Mostra Literària del Maresme format per: Montserrat Planas, Jaume Prat, Jordi Brunet i Núria Saavedra. Antònia Caño actua com a supervisora de part de l'Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt, amb veu però sense vot. Mònica Marcet del Consell Comarcal del Maresme actua com a secretària. L'alcalde de Sant Vicenç de Montalt, Javier Sandoval, dona la benvinguda a tothom.

A causa de l'elevat nombre de treballs que s'havien de valorar, s'han repartit les obres entre els membres del jurat per categories d'edat. Així, els grups A i C han estat valorats per Núria i Jordi, i els de les categories B i D per Montse i Jaume.

En el cas de la prosa del grup A, el jurat exposa que hi ha tres obres que destaquen i coincideixen a dir que una en concret, la guanyadora, té un bon fil argumentatiu. Entre les altres dues, es procedeix a la lectura dels textos i es determina la guanyadora per consens.

Pel que fa a la poesia del grup A, cada membre del jurat anomena les seves preferències i entre aquestes hi ha dues coincidències, s'escull com a primer premi la que destaca més.

Referent als premis del grup C, hi ha hagut discrepàncies quant a la valoració de les obres. En un principi no hi havia coincidència per trobar un text guanyador, però s'han estat valorant i rellegant les obres triades fins que finalment el jurat ha pres una decisió.

Pel que fa als grups B i D, el jurat ja havia estat en contacte i tenia consensuats els premis.

La valoració dels grups E i F, l'han feta en conjunt, tot i que la Montserrat Planas, per la seva vinculació al certamen de Tordera, no ha valorat les obres d'aquestes categories perquè en coneixia alguna.

En el grup E de prosa, el jurat destaca l'obra guanyadora i apunta que no hi ha cap altre text que es pugui valorar al mateix nivell, per la qual cosa decideix per unanimitat deixar desert el segon premi del grup E de prosa.

En el premi de poesia del grup E, tot i que cada membre del jurat tenia les seves preferències, han coincidit en les dues obres premiades.

I finalment, pel que fa als premis F, el primer premi s'atorga per unanimitat i perquè el text destaca sobre la resta, el segon premi, per la seva originalitat. En el cas de la poesia, el jurat coincideix en el primer premi

per l'acurada composició i es llegeix un fragment del que serà el segon premi per tal d'acabar de decidir-se, s'argumenta que té un fil molt coherent.

Es comenta que hi hagué un text que s'ha lliurat al jurat amb el nom de l'autor. Aquest text ha quedat fora del certamen i es prendran les mesures adients per tal que no torni a passar. Per altra banda i per poder fer una valoració més justa, el jurat apunta que no s'haurien d'acceptar reculls de poemes, ja que no es pot valorar d'igual manera un sol poema que un recull.

Pel que fa als premis extraordinaris que tots els membres del jurat han llegit i valorat, els quatre membres del jurat coincideixen per unanimitat amb les obres premiades.

I per tot això, el jurat acorda per unanimitat que les obres premiades a la Mostra Literària del Maresme 2019 són les següents:

Prosa Grup A 1r Premi: *100 espelmes no caben en un pastís*

Ingrid Ribas Tenas del Canet de Mar

Prosa Grup A 2n Premi: *La capsa màgica*

Manraj Kaur de Sant Vicenç de Montalt

Poesia Grup A 1r Premi: *Ella*

Irene Tierz Domingo de Vilassar de Dalt

Poesia Grup A 2n Premi: *Les quatre estacions*

Marc Jiménez Domínguez d'Argentona

Prosa Grup B 1r Premi: *Diari d'un mosquit*

Judith Segura Torner de Tordera

Prosa Grup B 2n Premi: *Florentina*

Alba Geli Bertran de Canet de Mar

Poesia Grup B 1r Premi: *Prou!*

Pep Hernández Durany de Vilassar de Dalt

Poesia Grup B 2n Premi: *El bonic matí*

Paula Recio Llopis de Tordera

Prosa Grup C 1r Premi: *Anna*

Neus Dresaire Loire de Mataró

Prosa Grup C 2n Premi: *Buscant un sentit*

Irati Jerez Guilera de Vilassar de Dalt

Poesia Grup C 1r Premi: *Reescriure el final*

Mariam Harrak de Cabrils

Poesia Grup C 2n Premi: *M'agradaria*

Aitana Fernández Corominas de Sant Vicenç de Montalt

Prosa Grup D 1r Premi: *100 anys i un dia*

Júlia Llauger Vilà de Canet de Mar
Prosa Grup D 2n Premi: *Ens trobem a la Lluna*
Jana Vallcorba Rivas d'Arenys de Munt
Poesia Grup D 1r Premi: *Càncer en l'espaitemps i més enllà*
Anna Miquel Currius d'Arenys de Mar
Poesia Grup D 2n Premi: *Cançons de la natura*
Estel Pou Prim de Vilassar de Mar
Prosa Grup E 1r Premi: *Ombres del passat*
Neus Fernández Benito d'Argentona
Prosa Grup E 2n Premi: desert
Poesia Grup E 1r Premi: *Morta en vida: torna a casa*
Alexandra Bertran Rabat de Montgat
Poesia Grup E 2n Premi: *El meu refugi de paper i tinta*
Anna Diaz Gras de Tordera
Prosa Grup F 1r Premi: *El sepulturero*
Joan Carles Franquet Badia de Teià
Prosa Grup F 2n Premi: *El cor dels números*
Núria Oliva i Barceló de Caldes d'Estrac
Poesia Grup F 1r Premi: *Sonets*
Juan Gimeno Conesa d'Arenys de Munt
Poesia Grup F 2n Premi: *Arxipèlag de naufragis*
Pau Diaca d'Argentona

PREMI EXTRAORDINARI DE MICRORELATS

El neguit. Carolina Sàenz Casals de Teià

PREMI EXTRAORDINARI DE RELATS BREUS PER A PERSONES AMB DISCAPACITATS INTEL·LECTUALS

La força de l'amor

David Medina Rodríguez, Sandra Daniela Stefano Martínez, Jose Pedro Castro Zapatero, Jose Alcaina Costa i Carolina Guerrero Solves de Vilassar de Dalt

Es finalitza la sessió a les 21.00h i se signa l'acta

